



# **Svjetski antidoping kodeks**

**2015**

Stupa na snagu 01.01.2015. godine

## Sadržaj

SVRHA, OBIM I ORGANIZACIJA SVJETSKOG ANTIDOPING PROGRAMA I KODEKSA .....	8
Kodeks .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
Svjetski antidoping program .....	8
Međunarodni standardi .....	9
Modeli najboljih rješenja i smjernice .....	9
OSNOVNA NAČELA SVJETSKOG ANTIDOPING KODEKSA .....	9
PRVI DIO DOPING KONTROLA .....	11
UVOD .....	11
ČLAN 1 - DEFINICIJA DOPINGA .....	12
ČLAN 2 - KRŠENJE ANTIDOPING PRAVILA .....	12
2.1 Prisustvo zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera u uzorku sportiste .....	13
2.2.Korištenje ili pokušaj korištenja zabranjene supstance ili zabranjenog metoda od strane sportiste. ....	13
2.3 Izbjegavanje, odbijanje ili propuštanje davanja uzorka. ....	14
2.4 Kršenja vezane za neispunjavanje obaveze dostupnosti za testiranje (whereabouts propusti). ....	15
2.5 Ometanje ili pokušaj ometanja bilo kog dijela doping kontrole. ....	15
2.6 Posjedovanje zabranjene supstance ili zabranjenog metoda .....	15
2.7 Prodaja, transport, slanje, isporuka ili distribucija bilo koje zabranjene supstance ili metode ili pokušaj takvog postupanja. ....	16
2.8 Davanje ili pokušaj davanja bilo kojem sportisti na takmičenju bilo koje zabranjene supstance ili zabranjenog metoda, ili davanje ili pokušaj davanja bilo kojem sportisti izvan takmičenja bilo kog zabranjenog metoda ili zabranjene supstance koja je zabranjena izvan takmičenja. ....	16
2.9 Saučesništvo. ....	16
2.10 Zabranjeno udruživanje. ....	16
ČLAN 3 DOKAZIVANJE DOPINGA .....	17
3.1 Teret dokazivanja i zahtijevani stepen vjerovatnosti .....	17
3.2 Metodi ustanovljavanja činjenica i pretpostavki .....	18
ČLAN 4 LISTA ZABRANJENIH SREDSTAVA .....	19
4.1 Objavljivanje i revizija Liste zabranjenih sredstava. ....	19
4.2 Zabranjene supstance i zabranjeni metodi uključeni u Listu zabranjenih sredstava. ....	20

4.3 Kriteriji za uključivanje supstanci i metoda na Listu.....	21
4.4 Terapijsko izuzeće (TUE).....	22
4.5 Program nadgledanja – monitoring program.....	25
ČLAN 5 TESTIRANJE I ISTRAGA .....	25
5.1 Svrha testiranja i istrage .....	25
5.2 Obim testiranja.....	26
5.3 Testiranje na sportskom događaju .....	27
5.4 Planiranje rasporeda testiranja .....	28
5.5 Zahtjevi u pogledu testiranja.....	28
5.6 Informacije iz obrazaca o lokaciji sportista .....	28
5.7 Povratak takmičenju penzioniranih sportista.....	29
5.8 Istraga i prikupljanje informacija .....	29
ČLAN 6 ANALIZA UZORAKA.....	30
6.1 Upotreba akreditiranih i odobrenih laboratorija .....	30
6.2 Svrha analize uzoraka.....	30
6.3 Istraživanja nad uzorcima.....	31
6.4 Standardi za analizu uzoraka i izvještavanje.....	31
6.5 Dalja analiza uzoraka.....	31
ČLAN 7 UPRAVLJANJE REZULTATIMA .....	32
7.1 Odgovornost za upravljanje rezultatima .....	32
7.2 Početna revizija povodom nepovoljnih analitičkih nalaza .....	34
7.3 Obavještanje poslije početne revizije nepovoljnih analitičkih nalaza.....	34
7.4 Revizija atipičnog nalaza.....	34
7.5 Revizija atipičnog ili nepovoljnog nalaza u biološkom pasošu .....	35
7.6. Revizija kršenja vezanih za neispunjavanje obaveze dostupnosti za testiranje.....	36
7.7 Revizija drugih kršenja antidoping pravila koja nisu obuhvaćena članovima 7.1 – 7.6 .....	36
7.8 Identifikovanje prethodnih kršenja antidoping pravila .....	36
7.9 Principi koji se koriste za privremene suspenzije .....	36
7.10 Obavještanje o odlukama vezanim za upravljanje rezultatima .....	38
7.11 Povlačenje iz sporta .....	38
ČLAN 8 PRAVO NA PRAVIČNO SASLUŠANJE I OBAVJEŠTENJE O ODLUCI .....	39
8.1. Pravično saslušanje .....	39

8.2 Saslušanje na sportskom događaju.....	39
8.3. Izbjegavanje saslušanja .....	39
8.4 Obavještenje o odluci.....	39
8.5 Jedno saslušanje pred Međunarodnom arbitražom za sport (CAS) .....	40
ČLAN 9 AUTOMATSKA DISKVALIFIKACIJA POJEDINAČNIH REZULTATA .....	40
ČLAN 10 KAZNE ZA POJEDINCE .....	40
10.1 Diskvalifikacija rezultata na sportskom događaju kada je počinjeno kršenje antidoping pravila. ....	40
10.2 Nepodobnost zbog prisustva, korištenja ili pokušaja korištenja, ili posjedovanja zabranjene supstance ili zabranjenog metoda.....	41
10.3 Nepodobnost zbog drugih kršenja antidoping pravila .....	42
10.4 Ukidanje perioda zabrane kada ne postoji propust ili nemar.....	43
10.5 Smanjenje perioda zabrane na osnovu nepostojanja značajnog propusta ili nemara.....	43
10.6 Ukidanje, smanjenje ili suspenzija perioda zabrane ili drugih izrečenih mjera u vezi sa drugim razlozima osim propusta .....	44
10.7 Višestruka kršenja .....	47
10.8 Diskvalifikacija rezultata na takmičenju poslije prikupljanja uzoraka ili počinjeno kršenje antidoping pravila .....	48
10.9 Raspoređivanje troškova postupka pred CAS-om i oduzimanje novčanog dijela nagrade .....	48
10.10 Finansijske mjere.....	48
10.11 Početak perioda zabrane.....	49
10.12 Status za vrijeme perioda zabrane.....	50
10.13 Automatsko objavljivanje kazne. ....	52
ČLAN 11. MJERE U TIMSKIM SPORTOVIMA.....	53
11.1 Testiranje u timskim sportovima .....	53
11.2. Mjere u timskim sportovima.....	53
11.3 Pravo nadležnih organizacija da ustanove strožija pravila u vezi sa mjerama u timskim sportovima.....	53
ČLAN 12 KAZNE PROTIV SPORTSKIH ORGANIZACIJA.....	53
ČLAN 13 ŽALBE .....	54
13.1 Odluke protiv kojih može se može uložiti žalba.....	54
13.2 Žalbe protiv odluka o kršenju antidoping pravila, izrečenim mjerama, privremenim suspenzijama, priznavanju odluka i nadležnosti .....	55

13.3 Propuštanje antidoping organizacije da donese blagovremenu odluku .....	57
13.4 Žalbe u vezi sa TUE.....	57
13.5 Obavještenje o odluci po žalbi .....	57
13.6 Žalbe protiv odluka vezanih za dio 3 i dio 4 Kodeksa .....	58
13.7 Žalbe protiv odluka o suspenziji ili ukidanju akreditacije laboratoriji .....	58
ČLAN 14 POVJERLJIVOST I IZVJEŠTAVANJE.....	58
14.1 Informacije u vezi sa nepovoljnim analitičkim nalazima, atipičnim nalazima i drugim kršenjem antidoping pravila stavljenim na teret.....	58
14.2 Obavještenje o odluci u vezi sa kršenjem antidoping pravila i zahtjev za dosijeom.....	59
14.3 Javno objavljivanje.....	60
14.4 Statističko izvještavanje.....	61
14.5 Ustanova za prikupljanje i distribuciju informacija o doping kontroli.....	61
14.6 Zaštita privatnosti.....	61
ČLAN 15 PRIMJENA I PRIZNAVANJE ODLUKA .....	62
ČLAN 16 DOPING KONTROLA ŽIVOTINJA KOJE SE TAKMIČE U SPORTU .....	62
ČLAN 17 ZASTARA .....	62
DRUGI DIO EDUKACIJA I ISTRAŽIVANJE.....	63
ČLAN 18 EDUKACIJA .....	63
18.1 Osnovni princip i glavni cilj.....	63
18.2 Programi i aktivnosti.....	63
18.3 Profesionalna pravila ponašanja.....	64
18.4 Koordinacija i saradnja .....	64
ČLAN 19 ISTRAŽIVANJE.....	65
19.1 Svrha i ciljevi istraživanja u oblasti borbe protiv dopinga .....	65
19.2 Vrste istraživanja .....	65
19.3 Koordinacija istraživanja i razmjena rezultata .....	65
19.4 Istraživačka praksa .....	65
19.5 Upotreba zabranjenih supstanci i zabranjenih metoda u istraživanjima....	65
19.6 Zloupotreba rezultata .....	66
TREĆI DIO ULOGE I ODGOVORNOSTI.....	66
ČLAN 20 DODATNE ULOGE I ODGOVORNOSTI POTPISNIKA .....	66
20.1 Uloge i odgovornosti Međunarodnog olimpijskog komiteta .....	66
20.2 Uloge i odgovornosti Međunarodnog paraolimpijskog komiteta .....	67

20.3 Uloge i odgovornosti međunarodnih saveza .....	68
20.4 Uloge i odgovornosti nacionalnih olimpijskih komiteta i nacionalnih paraolimpijskih komiteta .....	69
20.5 Uloge i odgovornosti nacionalnih antidoping organizacija .....	71
20.6 Uloge i odgovornosti organizatora međunarodnih sportskih događaja .....	72
20.7 Uloge i odgovornosti WADA-e .....	72
ČLAN 21 DODATNE ULOGE I ODGOVORNOSTI SPORTISTA I DRUGIH LICA .....	73
21.1 Uloge i odgovornosti sportista .....	73
21.2 Uloge i odgovornosti pomoćnog osoblja sportiste .....	74
21.3 Uloge i odgovornosti regionalnih antidoping organizacija. ....	75
ČLAN 22 ULOGE VLADA .....	75
ČETVRTI DIO PRIHVATANJE, USAGLAŠAVANJE, IZMJENE I TUMAČENJE .....	76
ČLAN 23 PRIHVATANJE, USAGLAŠAVANJE I IZMJENE .....	76
23.1 Prihvatanje Kodeksa .....	76
23.2 Primjena Kodeksa .....	77
23.3 Primjena antidoping programa .....	78
23.4 Usaglašavanje sa Kodeksom .....	78
23.5 Kontrola usaglašenosti sa Kodeksom i UNESCO konvencijom .....	78
23.6 Dodatne mjere uslijed neusaglašenosti sa Kodeksom od strane potpisnika .....	79
23.7 Izmjene Kodeksa .....	80
23.8 Povlačenje prihvatanja Kodeksa .....	80
ČLAN 24 TUMAČENJE KODEKSA .....	80
25.1 Generalna primjena izmjena Kodeksa koje stupaju na snagu 2015. godine .....	81
25.2 Zabrana retroaktivne primjene osim u slučajevima primjene članova 10.7.5 i 17 ili principa Lex Mitior .....	81
25.3 Primjena odluka donijetih prije stupanja na snagu izmjena Kodeksa u 2015. ....	81
25.4 Višestruka kršenja gdje se prvi prekršaj dogodio prije 1. januara 2015... ..	82
25.5 Dodatne izmjene Kodeksa .....	82
DODATAK 1 – DEFINICIJE .....	83
Definicije .....	83
DODATAK 2 – PRIMJERI PRIMJENE ČLANA 10 .....	91

## **Svjetski antidoping kodeks**

Svjetski antidoping kodeks je prvi put usvojen 2003. godine, a stupio je na snagu 2004. godine, da bi potom bio izmijenjen i kao takav stupio na snagu 1. januara 2009. godine. Priložena verzija uključuje reviziju Svjetskog antidoping kodeksa koja je odobrena od strane Osnivačkog odbora Svjetske antidoping agencije, u Johannesburgu, Južnoafrička Republika, 15. novembra 2013. Godine. Revidirani Svjetski antidoping kodeks stupa na snagu 1. januara 2015. godine.

Izdavač:

Izdavač

Agencija za antidoping kontrolu BiH  
Tuzla, Bosna i Hercegovina  
Tel: +387 (0)35 310 690  
Fax: +387 (0)35 310 691  
[www.ada.gov.ba](http://www.ada.gov.ba)

Izvornik:

**WADA** – Svjetska antidoping agencija  
Stock Exchange Tower  
800 Place Victoria (Suite 1700)  
PO Box 120,  
Montreal, Quebec  
Kanada

URL: [www.wada-ama.org](http://www.wada-ama.org)  
Tel: +1 514 904 9232  
Fax: +1 514 904 8650  
E-mail: [code@wada-ama.org](mailto:code@wada-ama.org)

## **SVRHA, OBIM I ORGANIZACIJA SVJETSKOG ANTIDOPING PROGRAMA I KODEKSA**

Svrha Svjetskog antidoping kodeksa (u daljem tekstu: Kodeks) i Svjetskog antidoping programa koji ga podržava jeste:

- da zaštiti osnovna prava sportista da učestvuju u sportu bez dopinga i na taj način promovira zdravlje, pravičnost i jednakost za sportiste širom svijeta, i
- da osigura usaglašene, koordinirane i djelotvorne antidoping programe na međunarodnom i nacionalnom nivou u vezi otkrivanja, odvratanja i prevencije dopinga.

*[Komentar: Olimpijska povelja i UNESCO međunarodna konvencija protiv dopinga u sportu 2005. usvojena u Parizu, 19. oktobra 2005 godine („UNESCO konvencija“), priznaju prevenciju i borbu protiv dopinga kao izuzetno važan dio misije Međunarodnog olimpijskog komiteta i UNESCO-a i također priznaju nezamjenjivu ulogu Kodeksa u tom smislu.]*

### **Kodeks**

*Kodeks* je osnovni i univerzalni dokument na kome se zasniva Svjetski antidoping program. Svrha *Kodeksa* jeste unapređenje antidoping napora kroz opću usaglašenost osnovnih elemenata antidoping borbe. Namjera je da *Kodeks* bude dovoljno određen kako bi se postigla potpuna harmonizacija u pitanjima gdje je uniformnost neophodna, i dovoljno otvoren u drugim pogledima kako bi se osigurala fleksibilnost u sprovođenju dogovorenih antidoping principa. *Kodeks* je napisan uz uvažavanje principa proporcionalnosti i ljudskih prava.

### **Svjetski antidoping program**

Svjetski antidoping program obuhvata sve elemente potrebne za postizanje optimalne usaglašenosti i najbolja rješenja u međunarodnim i nacionalnim antidoping programima. Osnovni elementi su:

Prvi nivo: *Kodeks*

Drugi nivo: Međunarodni standardi

Treći nivo: Modeli najboljih rješenja i smjernice



## **Međunarodni standardi**

Međunarodni standardi za različita tehnička i operativna pitanja u okviru antidoping programa su i bit će određeni u saradnji sa potpisnicima i vladama, uz odobrenje od strane Svjetske antidoping agencije (WADA). Svrha Međunarodnih standarda jeste harmonizacija između antidoping organizacija odgovornih za određene tehničke i operativne segmente antidoping programa. Poštovanje Međunarodnih standarda je obavezujuće sa aspekta usaglašavanja sa *Kodeksom*. Pravo na povremenu reviziju međunarodnih standarda ima Izvršni komitet WADA-e, uz obavezu savjetovanja s potpisnicima, vladama i ostalim relevantnim subjektima, u razumnoj mjeri. Međunarodni standardi i sve revizije standarda bit će objavljeni na internet stranici WADA-e i stupit će na snagu na dan koji je naveden u međunarodnom standardu ili reviziji standarda.

*[Komentar: Međunarodni standardi sadrže puno tehničkih detalja neophodnih za primjenu Kodeksa. Međunarodne standarde, u saradnji s potpisnicima, vladama i ostalim relevantnim subjektima, razvit će stručni timovi i predstaviti ih u posebnim dokumentima. Veoma je važno da Izvršni komitet WADA bude u mogućnosti da blagovremeno napravi izmjene u međunarodnim standardima koje neće zahtijevati nikakve izmjene Kodeksa.]*

## **Modeli najboljih rješenja i smjernice**

Modeli najboljih rješenja i smjernice na osnovu *Kodeksa* i Međunarodnih standarda su i bit će određeni kako bi se došlo do rješenja u različitim oblastima antidoping borbe. Modele i smjernice će predložiti WADA i bit će na raspolaganju potpisnicima i ostalim relevantnim subjektima, ali neće biti obavezni. Pored pružanja modela antidoping dokumentacije, WADA će ponuditi i pomoć u vidu obuke za potpisnike.

*[Komentar: Ovi modeli dokumenata pružat će više mogućnosti od kojih zainteresirane strane mogu odabrati neke. Neke zainteresirane strane mogu odlučiti da doslovno usvoje modele pravila i modele najboljih rješenja. Drugi mogu odlučiti da modele usvoje uz određene izmjene. Treći mogu odlučiti da izrade vlastita pravila u skladu s općim principima i posebnim uslovima navedenim u Kodeksu.*

*Modeli dokumenata ili smjernica za određene dijelove antidoping rada su izrađeni i mogu dalje biti razvijani na osnovu općeprihvaćenih potreba i očekivanja subjekata.]*

## **OSNOVNA NAČELA SVJETSKOG ANTIDOPING KODEKSA**

Antidoping programi bi trebali očuvati ono što je suštinski vrijedno u sportu. Ova suštinska vrijednost često se naziva "sportskim duhom"; ona predstavlja osnovu olimpizma; dostizanje savršenstva kroz razvijanje vlastitih prirodnih talenata, to je način na koji se igra pošteno. Sportski duh jeste proslava ljudskog duha, tijela i uma, koje se ogleda u vrijednostima koje nalazimo kroz sport i u sportu, uključujući:

- Etiku, "fair-play" i poštenje
- Zdravlje
- Izuzetna dostignuća
- Jačanje karaktera i edukaciju
- Radost i zabavu
- Timski rad
- Posvećenost i prihvatanje obaveza
- Poštovanje pravila i zakona
- Poštovanje sebe i drugih učesnika
- Hrabrost
- Zajedništvo i solidarnost

Doping je suštinski u suprotnosti sa sportskim duhom.

U borbi protiv dopinga promocijom sportskog duha, *Kodeks* zahtijeva od svake antidoping organizacije razvijanje i primjenu edukativnih i preventivnih programa za sportiste, uključujući mlade selekcije, kao i pomoćno osoblje sportiste

## **PRVI DIO**

### **DOPING KONTROLA**

#### **UVOD**

U prvom dijelu *Kodeksa* data su određena antidoping pravila i principi koje trebaju slijediti organizacije odgovorne za usvajanje, primjenu i sprovođenje antidoping pravila u okviru svojih nadležnosti - npr. Međunarodni olimpijski komitet, Međunarodni paraolimpijski komitet, međunarodni savezi, nacionalni olimpijski komiteti i paraolimpijski komiteti, organizatori međunarodnih sportskih događaja i nacionalne antidoping organizacije. Sve ove organizacije zajedno se nazivaju antidoping organizacijama.

Sve odredbe *Kodeksa* su obavezujuće u suštini i moraju biti prihvaćene i primjenjene od svake antidoping organizacije, sportiste ili drugog lica. I pored toga, *Kodeks* ne zamjenjuje niti eliminira potrebu za sveobuhvatnim antidoping pravilima usvojenim od strane svake od tih antidoping organizacija. Dok određene odredbe *Kodeksa* moraju biti uključene doslovno u antidoping pravila svake antidoping organizacije, drugim odredbama ustanovljeni su principi koji dozvoljavaju fleksibilnost u formuliranju pravila svake antidoping organizacije, ili navode uslove koje svaka antidoping organizacija mora ispuniti, ali koje ne mora ponavljati u svojim antidoping pravilima.

*[Komentar: Obavezujući članovi Kodeksa koji moraju biti uključeni u pravila svake antidoping organizacije bez suštinskih izmjena dati su u članu 23.2.2. Na primjer, od suštinskog je značaja da svi potpisnici zasnivaju svoje odluke na istim kršenjima antidoping pravila, istim dokazima i odrede iste mjere za ista kršenja antidoping pravila. Ova pravila moraju biti ista bilo da se saslušanje vodi pred međunarodnim savezom, na nacionalnom nivou ili pred Međunarodnim arbitražnim sudom za sport (CAS).*

*Odredbe Kodeksa koje nisu navedene u 23.2.2. i dalje su u suštini obavezne, iako antidoping organizacije nisu dužne da ih doslovno unesu u svoja pravila. Ove odredbe se generalno mogu podijeliti u 2 kategorije. U prvoj kategoriji su odredbe koje diktiraju antidoping organizacijama preduzimanje izvjesnih akcija, ali nije neophodno da ponavljaju odredbe Kodeksa u svojim pravilima. Na primjer, svaka antidoping organizacija mora planirati i sprovoditi kontrole predviđene u članu 5, ali nije neophodno da unese odredbe ovog člana u svoja pravila. S druge strane, neke odredbe su u suštini obavezne, ali daju svakoj antidoping organizaciji određenu fleksibilnost u tome na koji će način primijeniti principe sadržane u odredbama Kodeksa. Na primjer, za djelotvornu harmonizaciju nije neophodno da svi potpisnici koriste jedan te isti način upravljanja rezultatima i istu proceduru saslušanja.*

*Danas postoji mnogo različitih, a jednako djelotvornih procesa upravljanja rezultatima i procedura saslušanja u okviru različitih međunarodnih saveza i različitih nacionalnih tijela. Kodeks ne zahtijeva apsolutnu uniformnost u upravljanju rezultatima i procedurama saslušanja; međutim, on zahtijeva da različiti pristupi potpisnika zadovoljavaju principe navedene u Kodeksu.]*

Antidoping pravila, poput pravila takmičenja, jesu sportska pravila koja određuju uslove pod kojima se takmiči u određenom sportu. Sportisti ili druga lica prihvataju ova pravila i kao uslov učešća. Svaki potpisnik će odrediti pravila i procedure kako bi osigurao da svi sportisti ili druga lica u nadležnosti potpisnika i njegovih organizacija - članica jesu obaviješteni i saglasni da budu obavezani antidoping pravilima koja su važeća u odgovarajućoj antidoping organizaciji.

Svaki potpisnik treba uspostaviti pravila i procedure kojima će osigurati da svi sportisti ili druga lica koji su pod autoritetom potpisnika ili člana njegove organizacije, pristanu na korištenje njihovih privatnih podataka, koje se zahtijeva u *Kodeksu*, da budu vezani antidoping pravilima, kao i da svi sportisti ili druga lica snose odgovarajuće posljedice za nepridržavanje ovih pravila. Antidoping pravila nisu podložna ili ograničena uslovima i pravnim standardima koji se odnose na krivične ili građanske postupke. Zbog toga nije predviđeno da ona budu uređena ili da budu ograničena bilo kojim nacionalnim odredbama ili pravnim procedurama koje bi se inače odnosile na ova pravila, mada ih treba sprovoditi na način kojim se osigurava poštovanje principa proporcionalnosti i ljudskih prava. Svi sudovi, arbitražna vijeća i druga tijela bi pri razmatranju ovih činjenica trebalo da imaju na umu distinktivnu prirodu antidoping pravila u *Kodeksu* i činjenicu da ova pravila predstavljaju konsenzus širokog spektra subjekata zainteresiranih za pravičan sport.

## **ČLAN 1 - DEFINICIJA DOPINGA**

Doping je definiran kao postojanje jednog ili više kršenja antidoping pravila predviđenih u članovima od 2.1 do 2.10 *Kodeksa*.

## **ČLAN 2 - KRŠENJE ANTIDOPING PRAVILA**

Svrha člana 2 jeste da se definira okolnosti i ponašanja koja predstavljaju kršenje antidoping pravila. Saslušanje u slučajevima dopinga pokreće se na osnovu tvrdnje da je nastalo jedno ili više kršenja antidoping pravila.

Sportisti ili druga lica su dužni znati koje su zabranjene supstance ili metode, koje se nalaze na listi zabranjenih sredstava (u daljem tekstu: *Lista*), odnosno nepoznavanje zakona ne opravdava.

Kršenje antidoping pravila postoji u sljedećim slučajevima:

## 2.1 Prisustvo zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera u uzorku sportiste

2.1.1 Dužnost svakog sportiste je da osigura da nijedna zabranjena supstance ne uđe u njegovo tijelo. Sportisti su odgovorni za prisustvo bilo koje zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera u njihovom uzorku. U skladu s tim, kako bi se ustanovilo kršenje antidoping pravila prema članu 2.1, nije neophodno da u postupanju sportiste postoji namjera, propust, nemar ili svjesno korištenje.

*[Komentar na član 2.1.1: Kršenje antidoping pravila učinjeno u skladu sa ovim članom se utvrđuje bez obzira na propust sportiste. U različitim odlukama CAS-a ovo pravilo se definira kao pravilo „striktnosti” sportiste. Propust sportiste se razmatra pri izricanju mjera za kršenje ovog antidoping pravila u članu 10. Ovaj princip je dosljedno podržan od strane CAS.]*

2.1.2 Dovoljan dokaz kršenja antidoping pravila iz člana 2.1 postoji kada je utvrđeno bilo šta od sljedećeg: prisustvo zabranjene supstance ili njenog metabolita ili markera u uzorku A, a sportista ne zahtijeva analizu uzorka B i uzorak B nije analiziran, ili je uzorak B analiziran i također je potvrdio prisustvo zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera koji su nađeni u uzorku A; ili kada je uzorak B podijeljen u dvije bočice i kada analiza uzorka u drugoj bočici potvrđuje prisustvo zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera pronađenih u prvoj bočici.

*[Komentar na član 2.1.2. Antidoping organizacija odgovorna za upravljanje rezultatima ima diskreciono pravo analize uzorka B, čak iako sportista ne traži analizu.]*

2.1.3 Izuzimajući one supstance za koje je posebno određena količina na Listi zabranjenih sredstava otkriveno prisustvo bilo koje količine zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera u uzorku sportiste predstavljat će kršenje antidoping pravila.

2.1.4 Kao izuzetak od općeg pravila u članu 2.1, Listom zabranjenih sredstava ili Međunarodnim standardom mogu se ustanoviti posebni kriteriji za procjenu da li zabranjena supstanca može biti endogenog porijekla.

2.2. Korištenje ili pokušaj korištenja zabranjene supstance ili zabranjenog metoda od strane sportiste.

*[Komentar na član 2.2: Korištenje ili pokušaj korištenja zabranjene supstance ili zabranjenog metoda može biti ustanovljeno bilo kojim pouzdanim dokazom. Kao što je navedeno u članu 3.2, za razliku od tačno određenih dokaza koji se zahtijevaju za kršenje antidoping pravila u članu 2.1, korištenje može biti ustanovljeno bilo kojim pouzdanim dokazima, kao što su priznanje sportiste, izjava svjedoka, dokumentovanim dokazima, zaključcima izvedenim iz dužeg praćenja, uključujući podatke koji su prikupljeni kao dio biološkog pasoša sportiste, ili druge analitičke informacije koje same po sebi ne zadovoljavaju uslove potrebne po članu 2.1. za ustanovljavanje prisustva zabranjene supstance.]*

*Na primjer, korištenje može biti ustanovljeno na osnovu pouzdanih podataka iz analize uzorka A (bez potvrde analizom uzorka B) ili isključivo analizom uzorka B kada antidoping organizacija pruži zadovoljavajuće objašnjenje za nedostatak dokaza iz drugog uzorka.]*

2.2.1 Dužnost je svakog sportiste da osigura da zabranjena supstanca ne dođe u njegovo tijelo i da nijedna zabranjena metoda nije korištena. Nije neophodna namjera, propust, nemar ili svjesna upotreba od strane sportiste da bi postojalo kršenje antidoping pravila, korištenjem zabranjene supstance ili metode.

2.2.2 Uspjeh ili neuspjeh korištenja zabranjene supstance ili zabranjenog metoda nije važan. Da bi nastalo kršenje antidoping pravila dovoljno je da su zabranjena supstanca ili zabranjena metoda korišteni ili da je postojao pokušaj korištenja.

*[Komentar na član 2.2.2: Dokazivanje «pokušaja korištenja» zabranjene supstance ili zabranjenog metoda zahtijeva dokaz namjere sportiste. Činjenica da je za dokazivanje pokušaja korištenja kod ovog kršenja antidoping pravila potrebno dokazati namjeru, ne umanjuje primjenu principa striktnosti ustanovljenog za prekršaje iz člana 2.1 i člana 2.2 u smislu korištenja zabranjene supstance ili zabranjenog metoda.]*

*Korištenje izvan takmičenja zabranjene supstance koja nije zabranjena izvan takmičenja neće predstavljati kršenje antidoping pravila. (U svakom slučaju prisustvo zabranjene supstance ili metode, iz uzorka uzetog na takmičenju, će se tretirati kao kršenje člana 2.1, nevezano od činjenice kada je sportista vremenski uzeo tu supstancu ili primijenio metodu.)]*

2.3 Izbjegavanje, odbijanje ili propuštanje davanja uzorka.

Izbjegavanje davanja uzorka ili odbijanje ili propuštanje, bez opravdanja, davanje uzorka poslije prijema obavještenja o doping kontroli (notifikacija) kao što je predviđeno važećim antidoping pravilima.

*[Komentar na član 2.3.: Na primjer, kršenje antidoping pravila u smislu izbjegavanja davanja uzorka bila bi počinjena ako se ustanovi da sportista namjerno izbjegava doping kontrolora kako bi izbjegao notifikaciju ili testiranje. Kršenje «propuštanja davanja uzorka» može se zasnivati bilo na namjeri bilo na nemaru u postupanju sportiste, dok «izbjegavanje ili odbijanje» prikupljanja uzoraka uključuje namjeru sportiste.]*

2.4 Kršenja vezane za neispunjavanje obaveze dostupnosti za testiranje (whereabouts propusti).

Bilo koja kombinacija od tri propuštena testa i / ili propust pri popunjavanju obrasca o lokaciji (whereabouts obrazac), prema uslovima definiranim u Međunarodnim standardima za testiranje i istragu, unutar perioda od 12 mjeseci, od strane sportiste koji je uključen u registrovanu test grupu.

2.5 Ometanje ili pokušaj ometanja bilo kog dijela doping kontrole.

Ponašanje kojim se podriva proces doping kontrole, ali koje nije definisano kao zabranjeni metod. Ometanje uključuje, ali bez ograničavanja samo na to, namjerno ometanje ili pokušaj ometanja doping kontrolora, davanje lažnih informacija antidoping organizaciji ili zastrašivanje ili pokušaj zastrašivanja potencijalnog svjedoka.

*[Komentar na član 2.5: Na primjer, ovaj član zabranjuje mijenjanje identifikacionih brojeva na obrascu za doping kontrolu tokom testiranja, lomljenje B bočice u vrijeme analize B uzorka ili promjenu sadržaja uzorka dodavanjem strane supstance.]*

*Agresivno ponašanje prema doping kontroloru ili drugom licu uključenom u doping kontrolu koje ne predstavlja ometanje u smislu ovog člana, bit će predmet sankcioniranja prema disciplinskim pravilima sportskih organizacija.]*

2.6 Posjedovanje zabranjene supstance ili zabranjenog metoda.

2.6.1 Posjedovanje zabranjene supstance ili zabranjenog metoda od strane sportiste na takmičenju ili posjedovanje supstance ili metode koji su zabranjeni izvan takmičenja od strane sportiste izvan takmičenja, ukoliko sportista ne dokaže da je posjedovanje u skladu s terapijskim izuzećem, odobrenim u skladu sa članom 4.4 ili pruži drugo prihvatljivo opravdanje.

2.6.2 Posjedovanje zabranjene supstance ili zabranjenog metoda od strane pomoćnog osoblja sportiste na takmičenju ili posjedovanje supstance ili metode koji su zabranjeni izvan takmičenja od strane pomoćnog osoblja sportiste izvan takmičenja, ukoliko je takvo

posjedovanje u vezi sa sportistom, takmičenjem ili treningom, osim ukoliko pomoćno osoblje sportiste ne dokaže da je posjedovanje u skladu s terapijskim izuzećem, odobrenim sportisti u skladu sa članom 4.4 ili pruži drugo prihvatljivo opravdanje.

*[Komentar na članove 2.6.1 i 2.6.2: Prihvatljivim opravdanjem se neće smatrati, na primjer, kupovina ili posjedovanje zabranjene supstance za potrebe prijatelja ili rođaka, već samo ukoliko postoje opravdani medicinski razlozi i kada lice posjeduje liječnički recept, na primjer kupovina insulina za dijete oboljelo od dijabetesa.]*

*[Komentar na član 2.6.2: Prihvatljivim opravdanjem će se, na primjer, smatrati posjedovanje od strane timskog liječnika zabranjenih supstanci koje se koriste u situacijama akutnih i hitnih medicinskih stanja ]*

2.7 Prodaja, transport, slanje, isporuka ili distribucija bilo koje zabranjene supstance ili metode ili pokušaj takvog postupanja.

2.8 Davanje ili pokušaj davanja bilo kojem sportisti na takmičenju bilo koje zabranjene supstance ili zabranjenog metoda, ili davanje ili pokušaj davanja bilo kojem sportisti izvan takmičenja bilo kog zabranjenog metoda ili zabranjene supstance koja je zabranjena izvan takmičenja.

2.9 Saučesništvo.

Asistiranje, podsticanje, pomaganje, podržavanje, stvaranje uslova, prikrivanje ili bilo koji drugi način učestvovanja u kršenju antidoping pravila ili pokušaju kršenja antidoping pravila ili kršenju člana 10.12.1, od strane drugog lica.

2.10 Zabranjeno udruživanje.

Udruživanje sportiste ili drugog lica koje je u nadležnosti antidoping organizacije u profesionalnom ili sa sportom povezanom svojstvu, sa bilo kojim pripadnikom pomoćnog osoblja sportiste koji:

2.10.1 je u nadležnosti antidoping organizacije i kome traje mjera izrečena zbog kršenja antidoping pravila

2.10.2 nije u nadležnosti antidoping organizacije i mjera nepodobnosti mu nije određena u saslušanju vođenom u skladu sa *Kodeksom*, a osuđen je ili je protiv njega u toku krivični, prekršajni, disciplinski ili postupak zabrane obavljanja profesije zbog postupanja koje bi predstavljalo kršenje antidoping pravila, kada bi bila primjenjena pravila usaglašena sa *Kodeksom*. Diskvalifikacioni status takvog lica traje 6 godina od donošenja krivične, prekršajne, disciplinske ili odluke o zabrani obavljanja profesije ili tokom



trajanja izrečenih krivičnih, prekršajnih, disciplinskih ili profesionalnih sankcija; ili

2.10.3 služi kao predstavnik ili posrednik za lice opisano u članovima 2.10.1 ili 2.10.2.

Kako bi se ova odredba primijenila, potrebno je da je sportista ili drugo lice prethodno pismeno obaviješteno od strane antidoping organizacije koja ima jurisdikciju nad sportistom ili drugim licem, ili od strane WADA-e, o diskvalifikacionom statusu i potencijalnim posljedicama nedozvoljenog udruživanja i da je razumno očekivati da sportista ili drugo lice može izbjeći to udruživanje. Antidoping organizacija treba uložiti razuman napor da obavijesti pomoćno osoblje sportiste na koje se odnosi upozorenje o diskvalifikacionom statusu, da se u roku od 15 dana može obratiti antidoping organizaciji i uvjeriti je da se kriteriji iz članova 2.10.1 i 2.10.2 ne mogu primijeniti na njega (nevezano za član 17, ovaj član se primjenjuje čak i kada se okolnost zbog koje pomoćno osoblje sportiste ima diskvalifikacioni status dogodila prije datuma iz člana 25.)

Teret dokazivanja da veza sa pomoćnim osobljem sportiste iz članova 2.10.1 i 2.10.2 nije profesionalna ili vezana za sport je na sportisti ili drugom licu kojem se udruživanje stavlja na teret.

Antidoping organizacija koja ima saznanja o pomoćnom osoblju sportiste koje podliježe kriterijima iz članova 2.10.1, 2.10.2, ili 2.10.3 treba o tome obavijestiti WADA-u.

*[Komentar na član 2.10: Sportisti ili druga lica ne smiju sarađivati sa trenerima, doktorima i drugim članovima pomoćnog osoblja sportiste kojima je izrečena mjera nepodobnosti zbog kršenja antidoping pravila ili su krivično ili prekršajno osuđeni ili profesionalno ili disciplinski kažnjeni u vezi sa dopingom. Neki primjeri zabranjenog udruživanja su: traženje savjeta vezano uz trening, strategiju, tehniku, prehranu ili zdravlje; terapija, tretmani ili recepti; propisivanje lijekova ili suplementacije; davanje bilo kojih tjelesnih izlučevina na analizu ili dozvola pomoćnom sportskom osoblju da preuzme ulogu posrednika ili predstavnika. Zabranjeno udruživanje ne mora uključivati bilo koji oblik kompenzacije.]*

## **ČLAN 3 DOKAZIVANJE DOPINGA**

### **3.1 Teret dokazivanja i zahtijevani stepen vjerovatnosti**

Antidoping organizacija ima obavezu utvrđivanja kršenja antidoping pravila. Antidoping organizacija mora dokazati kršenje antidoping pravila na uvjerljiv način, u stepenu vjerovatnosti koji će zadovoljiti tijelo koje vodi saslušanje, imajući u vidu ozbiljnost iznesenih optužbi. Zahtijevani stepen vjerovatnosti pri ocjeni dokaza, u svim slučajevima mora biti veći od nivoa podjednake vjerovatnosti, ali manji od dokazivanja na nivou izvan svake osnovane sumnje. Kada je *Kodeksom* određeno da je teret dokazivanja na sportisti ili drugom licu za koga postoji sumnja da je izvršilo kršenje antidoping pravila, za pobijanje pretpostavke ili za

dokazivanje određene činjenice ili okolnosti, zahtijevani stepen vjerovatnosti bit će dokazivanje na nivou podjednake vjerovatnosti.

*[Komentar na član 3.1: Zahtijevani stepen vjerovatnosti od antidoping organizacije može se uporediti sa stepenom vjerovatnosti koje se zahtijeva pri ocjeni dokaza u sporovima koji se odnose na kršenje pravila profesije u najvećem broju zemalja.]*

### 3.2 Metodi ustanovljavanja činjenica i pretpostavki.

Činjenice u vezi sa kršenjem antidoping pravila mogu se utvrditi bilo kojim pouzdanim sredstvima, uključujući i priznanje. Na dokazivanje u slučajevima dopinga primjenjuju se sljedeća pravila:

*[Komentar na član 3.2: Na primjer, antidoping organizacija može utvrditi kršenje antidoping pravila iz člana 2.2 na osnovu priznanja sportiste, pouzdanog svjedočenja trećeg lica, pouzdanim dokumentovanim dokazima, pouzdanim analitičkim podacima bilo iz uzorka A ili B, kao što je navedeno u komentaru na član 2.2. ili zaključcima izvedenim iz profila dobijenog na osnovu serije uzoraka krvi ili urina sportiste, kao što su podaci iz biološkog pasoša sportiste.]*

3.2.1 Za analitičke metode ili usvojena ograničenja koje je odobrila WADA nakon konsultacija u okviru relevantne naučne zajednice i koje su bile predmet stručne ocjene, važi pretpostavka da su naučno validne. Svaki sportista ili drugo lice koje želi pobiti pretpostavku takve naučne zasnovanosti, mora kao preduslov takvom osporavanju, obavijestiti WADA o osporavanju i osnovama za osporavanje. CAS na svoju inicijativu može, također, obavijestiti WADA o takvom osporavanju. Na zahtjev WADA, CAS će imenovati odgovarajuće naučne eksperte koji će pružiti stručnu pomoć CAS pri evaluaciji osporavanja. U roku od 10 dana od dana prijema obavještenja i dokumentacije od CAS, WADA će imati pravo da interveniše kao stranka u sporu, pojavi se kao prijatelj suda (*amicus curiae*) ili na drugi način priloži dokaze u postupku.

3.2.2 Za laboratorije koje je WADA akreditirala ili odobrila, važi pretpostavka da su sprovele analizu uzoraka i proceduru čuvanja u skladu sa Međunarodnim standardima za laboratorije. Sportista ili drugo lice može pobiti ovu pretpostavku dokazujući da je došlo do odstupanja od primjene Međunarodnih standarda za laboratorije, za koje je osnovano sumnjati da je prouzrokovalo nepovoljni analitički nalaz.

Ako sportista ili drugo lice pobije pretpostavku ukazujući da je došlo do odstupanja od primjene Međunarodnih standarda za laboratorije, za koje je osnovano sumnjati da je prouzrokovalo nepovoljni analitički nalaz, teret dokazivanja da odstupanje nije prouzrokovalo nepovoljan analitički nalaz snosi antidoping organizacija.

*[Komentar na član 3.2.2: Stepen vjerovatnosti koji se zahtijeva od sportiste ili drugog lica pri dokazivanju da je došlo do odstupanja od primjene Međunarodnog standarda za laboratorije, za koje je osnovano sumnjati da je prouzrokovalo nepovoljni analitički nalaz, na nivou je podjednake vjerovatnosti. Ako sportista ili drugo lice to učine, teret dokazivanja prelazi na antidoping organizaciju koja je dužna dokazati na uvjerljiv način, u stepenu vjerovatnosti koji će zadovoljiti tijelo koje vodi saslušanje, da odstupanje nije prouzrokovalo nepovoljni analitički nalaz.]*

3.2.3 Odstupanje od bilo kojih drugih Međunarodnih standarda ili drugog antidoping pravila ili procedure iz *Kodeksa* ili pravila antidoping organizacije, koje nije takvo da je moglo prouzrokovati nepovoljan analitički nalaz ili drugo kršenje antidoping pravila, neće imati uticaja na ništavost dokaza koji ukazuju na kršenje antidoping pravila ili rezultate koji predstavljaju nepovoljan analitički nalaz. Ako sportista ili drugo lice dokažu da je došlo do odstupanja od bilo kojih drugih Međunarodnih standarda ili drugog antidoping pravila ili procedure, za koje je osnovano sumnjati da je prouzrokovalo nepovoljni analitički nalaz ili neko drugo kršenje antidoping pravila, onda je antidoping organizacija dužna dokazati da takvo odstupanje nije prouzrokovalo nepovoljan analitički nalaz ili činjenično stanje na kome se zasniva tvrdnja da je počinjeno neko drugo kršenje antidoping pravila.

3.2.4 Činjenice ustanovljene odlukom suda ili drugog ovlaštenog disciplinskog tijela, koje nisu podložne žalbi, prihvataju se kao nepobitan dokaz protiv sportiste ili drugog lica na koje se odnose ove činjenice, osim u slučaju da sportista ili drugo lice dokažu da je ta odluka suprotna načelima prirodnog prava.

3.2.5 Tijelo koje vodi saslušanje u cilju utvrđivanja da li je počinjeno kršenje antidoping pravila ima pravo utvrditi da su sportista ili drugo lice koji su osumnjičeni za kršenje pravila, počinili kršenje, ukoliko sportista ili drugo lice odbiju, a obaviješteni su unaprijed o saslušanju u razumnom vremenskom roku, učestvovati u saslušanju (bilo lično, bilo telefonski, kako odredi tijelo koje vodi saslušanje) i odgovoriti na pitanja tijela koje vodi saslušanje ili antidoping organizacije, u vezi sa kršenjem antidoping pravila za koje se terete.

## **ČLAN 4 LISTA ZABRANJENIH SREDSTAVA**

### 4.1 Objavljivanje i revizija Liste zabranjenih sredstava.

WADA će, kada god se ukaže potreba, a najmanje jednom godišnje, objavljivati Listu zabranjenih sredstava, koja predstavlja Međunarodne standarde. Predloženi sadržaj Liste zabranjenih sredstava i sve revizije bit će proslijeđene u pismenoj formi, bez odlaganja, svim potpisnicima i vladama na komentar i konsultaciju. Svaka godišnja verzija Liste zabranjenih sredstava i svih revizija bit će proslijeđena bez odlaganja od strane WADA svim potpisnicima, laboratorijama

koje je WADA akreditirala i odobrila, i vladama i bit će objavljena na internet sajtu WADA, a svaki potpisnik će preduzeti odgovarajuće korake u cilju prosljeđivanja Liste zabranjenih sredstava svojim članovima i članicama. Pravila svake antidoping organizacije trebaju predvidjeti da će, ukoliko drukčije nije predviđeno u Listi zabranjenih sredstava ili reviziji, Lista zabranjenih sredstava ili revizija stupiti na snagu u antidoping organizaciji, tri mjeseca nakon objavljivanja Liste zabranjenih sredstava od strane WADA-e bez obaveze bilo kakvog drugog postupanja antidoping organizacije.

*[Komentar na član 4.1: Lista zabranjenih sredstava bit će revidirana i objavljena bez odlaganja kad god se za to javi potreba. U svakom slučaju, kako bi se uspostavila rutina, nova Lista zabranjenih sredstava bit će objavljena svake godine bez obzira da li je ili nije došlo do izmjena. WADA će uvijek imati važeću Listu zabranjenih sredstava objavljenu na svom web sajtu. Lista zabranjenih sredstava je sastavni dio Međunarodne konvencije protiv dopinga u sportu. WADA će informisati generalnog sekretara UNESCO-a o svakoj promjeni Liste zabranjenih sredstava.]*

#### 4.2 Zabranjene supstance i zabranjeni metodi uključeni u Listu zabranjenih sredstava.

##### 4.2.1. Zabranjene supstance i zabranjeni metodi

Lista zabranjenih sredstava uključuje one zabranjene supstance i zabranjenog metoda koji su kao doping zabranjeni u svakom trenutku (i za vrijeme takmičenja i izvan takmičenja) zbog njihovog potencijala za poboljšanje učinka na budućim takmičenjima ili njihovog maskirajućeg svojstva, i one supstance i metodi koji su zabranjeni samo tokom takmičenja. Lista zabranjenih sredstava može biti proširena od strane WADA-e za pojedine sportove. Zabranjene supstance i zabranjeni metodi mogu biti uključeni na Listu zabranjenih sredstava u okviru opće kategorije (npr. anabolički agensi) ili posebnim navođenjem određene supstance ili metoda.

*[Komentar na član 4.2.1: Korištenje izvan takmičenja supstance koja je zabranjena samo na takmičenju nije kršenje antidoping pravila, osim u slučaju nepovoljnog analitičkog nalaza o prisustvu supstance, njenih metabolita ili markera u uzorku prikupljenom na takmičenju.]*

##### 4.2.2. Specifične supstance

U svrhe primjene člana 10. sve zabranjene supstance smatrat će se specifičnim supstancama osim supstanci u klasama anaboličkih agenasa i hormona, i onih stimulansa i antagonista hormona i modulatora koji su kao takvi navedeni u Listi zabranjenih sredstava. Kategorija specifičnih supstanci ne uključuje zabranjene metode.

*[Komentar na član 4.2.2: Specifične supstance navedene u članu 4.2.2 neće se ni na koji način smatrati manje važnim ili manje opasnim u odnosu na druge doping supstance. Suštinski to su supstance za koje postoji veća vjerovatnoća korištenja u druge svrhe, a ne za poboljšanje sportskih performansi.]*

#### 4.2.3. Nove klase zabranjenih supstanci

Kada WADA proširi Listu zabranjenih sredstava dodavanjem nove klase zabranjenih supstanci u skladu sa članom 4.1. Izvršni komitet WADA-e će odrediti da li će bilo koja ili sve zabranjene supstance iz nove klase zabranjenih supstanci, biti tretirane kao specifične supstance u skladu sa članom 4.2.2.

#### 4.3 Kriteriji za uključivanje supstanci i metoda na Listu.

WADA će razmotriti sljedeće kriterije prilikom odlučivanja da li određenu supstancu ili metod treba uključiti na Listu zabranjenih sredstava:

4.3.1 Bit će razmotreno uključivanje neke supstance ili metoda na istu zabranjenih sredstava ako WADA, diskreciono, ustanovi da ta supstanca ili metod ispunjava dva od sljedeća tri kriterija:

4.3.1.1 Medicinski ili drugi naučni dokazi, farmakološki uticaji ili iskustva da supstanca ili metod ima potencijal povećavanja ili poboljšavanja sportske performanse;

*[Komentar na član 4.3.1.1: Ovaj član polazi od pretpostavke da je moguće postojanje supstance koje kada se upotrebljavaju same nisu zabranjene, ali će biti zabranjene ukoliko se koriste u kombinaciji sa nekim drugim supstancama. Supstanca koja je dodata na Listu zabranjenih sredstava zbog toga što u kombinaciji sa drugom supstancom može poboljšati performanse, bit će tako i označena i tretirat će se kao zabranjena samo u toj kombinaciji.]*

4.3.1.2 Medicinski ili drugi naučni dokazi, farmakološki uticaji ili iskustva da upotreba supstance ili metoda predstavlja stvarnu ili potencijalnu opasnost za zdravlje sportiste;

4.3.1.3 Uvjerenje WADA-e da upotreba supstance ili metoda narušava sportski duh opisan u Uvodu Kodeksa.

4.3.2 Supstanca ili metod će, također, biti uključeni na Listu zabranjenih sredstava ako WADA odredi da postoje medicinski ili drugi naučni dokazi, farmakološki uticaji ili iskustva da supstanca ili metod ima potencijal maskiranja upotrebe druge zabranjene supstance ili zabranjenog metoda.

*[Komentar na član 4.3.2: Eventualni komentari upućeni WADA-i u vezi sa sadržajem Liste zabranjenih sredstava su dobrodošli svake godine od strane potpisnika, vlada ili drugih zainteresovanih lica.]*

4.3.3 Odluka WADA o tome koje će zabranjene supstance i zabranjeni metodi biti uključeni u Listu zabranjenih sredstava, o klasifikaciji supstanci u Listi zabranjenih sredstava, i o određivanju da li je supstanca zabranjena uvijek ili samo na takmičenju, konačna je i ne može biti osporavana od strane sportiste ili drugog lica argumentacijom da supstanca ili metod nisu maskirajući agensi ili ne poboljšavaju sportske performanse, ne predstavljaju opasnost po zdravlje ili ne narušavaju sportski duh.

#### 4.4 Terapijsko izuzeće (TUE).

4.4.1 Prisustvo zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera i / ili korištenje ili pokušaj korištenja, posjedovanje ili davanje ili pokušaj davanja zabranjene supstance ili zabranjenog metoda, zasnovani na odobrenom TUE, u skladu sa Međunarodnim standardima za TUE, se neće smatrati kršenjem antidoping pravila.

4.4.2 Sportisti koji nisu sportisti međunarodnog ranga, mogu se prijaviti za dobijanje TUE svojoj nacionalnoj antidoping organizaciji. Ako nacionalna antidoping organizacija odbije izdavanje TUE, sportista se može žaliti isključivo tijelu za žalbe na nacionalnom nivou kako je opisano u članovima 13.2.2 i 13.2.3.

4.4.3 Sportista koji je sportista međunarodnog ranga treba se prijaviti svom međunarodnom savezu.

4.4.3.1 Ukoliko sportista već ima TUE koji je odobrila njegova nacionalna antidoping organizacija za predmetnu supstancu ili metod i ukoliko taj TUE zadovoljava kriterije propisane u Međunarodnim standardima za TUE, onda ga međunarodni savez mora prihvatiti. Ukoliko međunarodni savez smatra da TUE ne zadovoljava te kriterije i odbija ga priznati, ona mora bez odlaganja o tome obavijesti sportistu i njegovu nacionalnu antidoping organizaciju, navodeći razloge nepriznavanja. Sportista i / ili nacionalna antidoping organizacija imaju rok od 21 dan od dana prijema takvog obavještenja da se obrate WADA po tom pitanju. Ukoliko su se obratili WADA, TUE koje je izdala nacionalna antidoping organizacija ostaje važeći za takmičenja na nacionalnom nivou i testiranja izvan takmičenja (ali nije važeći za međunarodna takmičenja) dok se čeka odluka WADA. Ukoliko pitanje nije poslano WADA na izjašnjenje, TUE postaje nevažeći u potpunosti po isteku roka od 21 dana.

4.4.3.2 Ukoliko sportista nema već odobren TUE od strane njegove nacionalne antidoping organizacije za predmetnu supstancu ili metod, sportista se mora direktno obratiti svom međunarodnom savezu za TUE odmah nakon što se potreba za korištenjem supstance ili metoda javi. Ukoliko međunarodni savez (ili nacionalna antidoping organizacija

tamo gdje je dogovoreno da ona razmatra zahtjeve za TUE u ime međunarodne organizacije) odbije zahtjev sportiste, ona mora odmah o tome obavijestiti sportistu navodeći razlog odbijanja. Ako međunarodni savez odobri zahtjev sportiste, ona mora obavijestiti o tome ne samo sportistu već i njegovu nacionalnu antidoping organizaciju. Ukoliko nacionalna antidoping organizacija smatra da TUE ne zadovoljava kriterije definirane u Međunarodnim standardima za TUE, ona ima 21 dan da zatraži razmatranje tog pitanja od WADA. Ako se nacionalna antidoping organizacija obrati WADA po tom pitanju, TUE koje je izdao međunarodni savez ostaje važeći za međunarodna takmičenja i testiranja izvan takmičenja (ali nije važeći za nacionalna takmičenja) do dobijanje odluke WADA. Ukoliko se nacionalna antidoping organizacija po tom pitanju ne obrati WADA, TUE koji je izdat od strane međunarodnog saveza postaje važeći za nacionalna takmičenja kada rok od 21 dan istekne.

*[Komentar na član 4.4.3: Ukoliko međunarodni savez odbije priznati TUE koji je odobrila nacionalna antidoping organizacija samo zato što medicinska ili druga dokumentacija, potrebna da bi se zadovoljili kriteriji iz Međunarodnih standarda za TUE, nedostaje, ovo pitanje ne mora biti proslijeđeno WADA. Umjesto toga, zahtjev treba biti kompletiran i ponovo dostavljen međunarodnom savezu.]*

*Ukoliko međunarodna organizacija odluči testirati sportistu koji nije sportista međunarodnog ranga, ona mora priznati TUE koji je sportisti izdala njegova nacionalna antidoping organizacija.]*

4.4.4 Organizatori međunarodnih sportskih događaja mogu zahtijevati od sportiste da prijavi TUE, ukoliko želi koristiti zabranjenu supstancu ili zabranjeni metod na sportskom događaju. U tom slučaju:

4.4.4.1 Organizator mora osigurati sportisti koji nema odobren TUE, proceduru po kojoj se odobrava TUE. Ukoliko se TUE odobri, takav TUE važi samo na tom događaju.

4.4.4.2 Ukoliko sportista već ima TUE izdat od njegove nacionalne antidoping organizacije ili međunarodnog saveza i ukoliko taj TUE zadovoljava kriterije Međunarodnih standarda za TUE, organizator ga mora priznati. Ukoliko organizator odluči da TUE ne zadovoljava pomenute kriterije i odbije ga priznati, on mora o tome bez odlaganja obavijestiti sportistu, uz navođenje razloge odbijanja.

4.4.4.3 Odluku organizatora događaja da ne prizna ili odobri TUE može biti predmet žalbe sportiste koja se podnosi, isključivo, nezavisnom tijelu koje za tu priliku uspostavlja ili imenuje organizator. Ukoliko se sportista ne žali (ili je žalba odbijena), on ne smije koristiti supstancu ili metodu na događaju, ali svaki TUE koji je odobren od njegove nacionalne antidoping organizacije ili međunarodnog saveza za tu supstancu ili metod ostaje na snazi van događaja.

*[Komentar na član 4.4.4.3: Na primjer, CAS Ad Hoc odjeljenje ili slično tijelo može biti to nezavisno tijelo za pojedini međunarodni sportski događaj, ili WADA može pristati da obavlja tu funkciju. Ukoliko ni CAS ni WADA ne obavljaju tu funkciju, WADA zadržava pravo (ali ne i obavezu) da razmotri sve TUE odluke koje su donijete u vezi sa tim događajem u bilo koje vrijeme, u skladu sa članom 4.4.6]*

4.4.5 Ukoliko antidoping organizacija odluči prikupiti uzorak od lica koja nije sportista međunarodnog ili nacionalnog ranga i ukoliko to lice koristi zabranjenu supstancu ili metod u terapeutske svrhe, antidoping organizacija mu može dozvoliti da zatraži TUE retroaktivno.

4.4.6 WADA mora razmotriti odluku međunarodnog saveza da ne prizna TUE koji je odobrila nacionalna antidoping organizacija, ukoliko su sportista ili nacionalna antidoping organizacija sportiste prijavili to WADA-i. Pored toga, WADA mora razmotriti odluku međunarodnog saveza da prizna TUE koji je odobrila nacionalna antidoping organizacija sportiste. WADA može razmatrati bilo koju TUE odluku u bilo koje vrijeme na osnovu zahtjeva onih koji su pogođeni odlukom ili po sopstvenom nahođenju. Ukoliko je odluka o TUE donijeta u skladu sa kriterijima iz Međunarodnih standarda za TUE, WADA se neće miješati u tu odluku. Ukoliko TUE odluka nije u skladu sa tim kriterijima, WADA će je ukinuti.

*[Komentar na član 4.4.6: WADA ima pravo naplatiti troškove koji pokrivaju (a) svako razmatranje koje je neophodno u skladu sa članom 4.4.6; i (b) svako razmatranje koje odluči preuzeti, ukoliko je ishod tog razmatranja ukidanje odluke.]*

4.4.7 Bilo koja TUE odluka donijeta od strane međunarodnog saveza (ili od strane nacionalne antidoping organizacije kada je dogovoreno da ona razmatra zahtjeve u ime međunarodnog saveza) koja nije razmatrana od strane WADA-e ili koja nije ukinuta od strane WADA nakon razmatranja, može biti predmet žalbe sportiste i / ili nacionalne antidoping organizacije sportiste, isključivo CAS-u.

*[Komentar na član 4.4.7: U ovim slučajevima, odluka koja je predmet žalbe je odluka o TUE međunarodnog saveza. Predmet žalbe ne može biti odluka WADA da ne razmatra odluku o TUE međunarodnog saveza. Također, predmet žalbe ne može biti ni odluka WADA da ne ukinu odluku o TUE međunarodnog saveza, ukoliko ju je razmatrala. U svakom slučaju, rokovi za žalbu na odluku o TUE ne počinju teći do datuma kada WADA obavijesti o svojoj odluci. Bez obzira na to da li je WADA razmatrala odluku ili ne WADA treba biti obaviještena o žalbi tako da se može uključiti ako to smatra potrebnim.]*

4.4.8 Odluka WADA da ukinu odluku TUE može biti predmet žalbe sportiste, nacionalne antidoping organizacije i / ili međunarodnog saveza koji su pogođeni, isključivo CAS-u.



4.4.9 Propuštanje preduzimanja koraka u razumnom roku u odnosu na pravilno predat zahtjev za odobravanje / priznavanje odluke o TUE ili za razmatranje odluke smatrat će se odustajanjem od zahtjeva.

#### 4.5 Program nadgledanja – monitoring program

WADA će, u dogovoru s drugim potpisnicima i vladama, uspostaviti monitoring program u vezi sa supstancama koje nisu na Listi zabranjenih sredstava, ali čije korištenje WADA želi nadgledati u svrhe otkrivanja načina zloupotrebe u sportu. WADA će objaviti, prije bilo kakvog testiranja, koje će supstance biti nadgledane. Laboratorije će izvještavati WADA-u o slučajevima prijavljene upotrebe ili otkrivenog prisustva ovih supstanci, periodično, grupno prema sportovima, kao i o tome da li su uzorci prikupljeni na takmičenju ili izvan takmičenja. Takvi izvještaji neće sadržati dodatne informacije o pojedinačnim uzorcima. WADA će međunarodnim savezima i nacionalnim antidoping organizacijama osigurati, najmanje jednom godišnje, zbirne statističke podatke o svakom sportu u vezi sa ovim supstancama. WADA će preduzeti mjere da bi osigurala strogu anonimnost pojedinačnih sportista u okviru tih izvještaja. Primijećena upotreba ili otkriveno prisustvo nadgledanih supstanci neće predstavljati kršenje antidoping pravila.

## **ČLAN 5 TESTIRANJE I ISTRAGA**

### 5.1 Svrha testiranja i istrage

Testiranje i istraga se mogu preduzimati samo u antidoping svrhe.

5.1.1 Svrha testiranja je prikupljanje analitičkih dokaza o tome da li je postupanje sportiste u skladu (ili nije u skladu) sa striktnim zabranama iz *Kodeksa* u vezi sa prisustvom / korištenjem zabranjenih supstanci ili zabranjenog metoda.

5.1.2 Istraga može biti preduzeta:

(a) u vezi sa atipičnim nalazom i nepovoljnim nalazom u pasošu, u skladu sa članovima 7.4 i 7.5, prikupljanjem informacija ili dokaza (uključujući, posebno, analitičke dokaze) u svrhe određivanja da li je došlo do kršenja antidoping pravila iz člana 2.1 i / ili 2.2; i

(b) u vezi sa drugim naznakama mogućih kršenja antidoping pravila, u skladu sa članovima 7.6 i 7.7, prikupljanjem informacija ili dokaza (uključujući, posebno, ne-analitičke dokaze) u svrhe određivanja da li je došlo do kršenja antidoping pravila iz bilo kog od članova od 2.2 do 2.10.

## 5.2 Obim testiranja

Antidoping organizacija ovlaštenja za testiranje sportiste može prikupiti uzorak od sportiste u bilo koje vrijeme i na bilo kojem mjestu. Ograničenja nadležnosti za testiranje na sportskim događajima navedena su u članu 5.3:

5.2.1 Svaka nacionalna antidoping organizacija nadležna je za testiranje na takmičenju i van takmičenja nad svim sportistima koji su te nacionalnosti, koji imaju prebivalište ili posjeduju nacionalnu licencu ili su članovi sportske organizacije te zemlje ili su prisutni u zemlji nacionalne antidoping organizacije.

5.2.2 Svaki međunarodni savez nadležan je za testiranje na takmičenju i van takmičenja nad sportistima koji podliježu pod njegova pravila, uključujući one koji učestvuju na međunarodnim događajima ili koji učestvuju na sportskim događajima na koje se primjenjuju pravila međunarodnog saveza, ili koji su članovi ili posjeduju licencu tog međunarodnog saveza ili članova međunarodnog saveza - nacionalnih saveza, ili članova tih nacionalnih saveza.

5.2.3 Svaki organizator međunarodnog sportskog događaja, uključujući Međunarodni olimpijski komitet i Međunarodni paraolimpijski komitet, nadležan je za testiranje na takmičenju na tom događaju i van takmičenja nad svim sportistima koji će učestvovati na nekom od njenih budućih događaja ili koji su na drugi način potpali pod nadležnost za testiranja organizatora sportskog događaja u vezi sa nekim budućim događajem.

5.2.4 WADA je nadležna za testiranja na takmičenju i van takmičenja na način kako je definirano u članu 20.

5.2.5 Antidoping organizacije mogu testirati bilo kog sportistu nad kojim imaju nadležnost, osim onih koji su se penzionirali, uključujući sportiste kojima traje izrečeno razdoblje nepodobnosti.

5.2.6 Ako međunarodni savez ili organizator međunarodnog sportskog događaja delegira ili za bilo koji dio testiranja ugovorom ovlasti nacionalnu antidoping organizaciju (direktno ili preko nacionalnih saveza članica), ta nacionalna antidoping organizacija može prikupiti dodatne uzorke ili tražiti od laboratorije da uradi dodatne tipove analize čiji trošak snosi nacionalna antidoping organizacija. Ukoliko se dodatni uzorci prikupljaju ili se rade dodatne analize, međunarodni savez ili organizator međunarodnog sportskog događaja trebaju biti obaviješteni.

*[Komentar na član 5.2: Dodatna nadležnost nad sprovođenjem testiranja može biti predmet bilateralnih ili multilateralnih dogovora između potpisnika. Za testiranje sportiste u vremenskom periodu od 23 sati do 6 sati antidoping*

*organizacija treba imati ozbiljne i posebne sumnje da je sportista umiješan u doping aktivnosti, osim ako je sportista odredio 60 minutni period za testiranje u tom vremenskom periodu ili na drugi način pristao na testiranje tokom tog perioda.. Dovođenje u pitanje opravdanosti sumnje antidoping organizacija koja je dovela do testiranja tokom navedenog perioda, ne može predstavljati odbranu u postupku za utvrđivanje kršenjem antidoping pravila nastalog u vezi sa tim testiranjem ili pokušajem testiranja.]*

### 5.3 Testiranje na sportskom događaju

5.3.1 Osim ako drukčije nije navedeno ispod, samo jedna organizacija treba biti odgovorna za iniciranje i upravljanje testiranjem na mjestu održavanja događaja, tokom perioda održavanja događaja. Na međunarodnim sportskim događajima prikupljanje uzoraka treba biti inicirano i upravljano od strane međunarodne organizacije koja je organizator tog događaja (npr. Međunarodni olimpijski komitet za Olimpijske igre, međunarodni savez za svjetska prvenstva i Panamerička sportska organizacija za Panameričke igre). Na nacionalnim sportskim događajima, prikupljanje uzoraka treba biti inicirano i upravljano od nacionalne antidoping organizacije te zemlje. Na zahtjev organizatora događaja, svako testiranje tokom perioda održavanja događaja van mjesta održavanja događaja treba biti koordinirano sa tim organizatorom.

*[Komentar na član 5.3.1: Neki organizatori međunarodnih sportskih događaja mogu organizirati testiranja van mjesta održavanja događaja, tokom perioda odigravanja događanja, i trebaju koordinirati ta testiranja sa nacionalnom antidoping organizacijom.]*

5.3.2 Ukoliko antidoping organizacija koja bi inače imala nadležnost za testiranje, ali nije odgovorna za iniciranje i upravljanje testiranjem na događaju, želi provoditi testiranje sportista na događaju tokom njegovog održavanja, antidoping organizacija treba se obratiti organizatoru događaja kako bi dobila dozvolu za testiranje, kao i da koordinira ta testiranja. Ako antidoping organizacija nije zadovoljna sa odgovorom organizatora, ona se može, u skladu sa procedurama koje propisuje WADA, obratiti WADA-i i tražiti dozvolu za testiranje kao i određivanje načina na koji će to testiranje biti koordinirano. WADA neće izdati dozvolu za testiranje prije nego što izvrši konsultacije i obavijesti nadležnog organizatora. Odluka WADA po ovom pitanju je konačna i na nju ne postoji pravo žalbe. Ukoliko nije drukčije navedeno u odobrenju za vršenje testiranja, takvo testiranje će se smatrati testiranjem van takmičenja. Upravljanje rezultatima takvih testiranja bit će nadležnost antidoping organizacije koja je inicirala testiranja ukoliko drukčije nije definisano u pravilima organizatora događaja.

*[Komentar na član 5.3.2: Prije davanja odobrenja nacionalnoj antidoping organizaciji za iniciranje i sprovedbu testiranja na međunarodnom sportskom događaju, WADA će se konsultirati sa međunarodnom organizacijom koja je nadležna za događaj. Prije davanja saglasnosti međunarodnom savezu za*

*iniciranje i provedbu testiranja na nacionalnom sportskom događaju, WADA će se konsultirati sa nacionalnom antidoping organizacijom zemlje u kojoj se održava događaj. Antidoping organizacija koja "inicira i upravlja testiranjem" može, ako tako odluči, ući u dogovor sa drugim organizacijama kojima može delegirati odgovornost za prikupljanje uzoraka i drugih aspekata procesa doping kontrole.]*

#### 5.4 Planiranje rasporeda testiranja

5.4.1 WADA će, u dogovoru sa međunarodnim savezima i drugim antidoping organizacijama, usvojiti tehnički dokument u okviru Međunarodnih standarda za testiranja i istragu kojim će se ustanoviti, korištenjem procjene rizika, koje će zabranjene supstance i / ili zabranjenog metoda najvjerojatnije biti zloupotrebjavane u pojedinim sportovima i sportskim disciplinama.

5.4.2 Počevši od te procjene rizika, svaka antidoping organizacija koja ima nadležnost nad provođenjem testiranja će razviti i implementirati efikasan, inteligentan i proporcionalan plan rasporeda testiranja koji će pravilno dati prioritet između disciplina, kategorija sportista, tipa testiranja, tipa uzorka koji se prikuplja, sve u saglasnosti sa zahtjevima iz Međunarodnih standarda za testiranje i istragu. Svaka antidoping organizacija će na zahtjev WADA, proslijediti WADA-i kopiju važećeg plana rasporeda testiranja.

5.4.3 Tamo gdje je razumno moguće, testiranje treba biti koordinirano kroz ADAMS ili drugi sistem odobren od strane WADA kako bi se ostvarili maksimalni efekti kombinovanih testiranja i kako bi se izbjeglo nepotrebno ponavljanje testiranja.

#### 5.5 Zahtjevi u vezi sa testiranjem

Sva testiranja trebaju se sprovoditi u saglasnosti sa Međunarodnim standardima za testiranje i istragu.

#### 5.6 Informacije iz obrazaca o lokaciji sportista

Sportisti koji su uključeni u registrovanu test grupu od strane njihovog međunarodnog saveza i / ili nacionalne antidoping organizacije moraju proslijediti informacije vezane za ispunjavanje obaveze dostupnosti na način definiran u Međunarodnim standardima za testiranje i istragu. Međunarodni savezi i nacionalne antidoping organizacije trebaju odrediti ove sportiste i prikupljati informacije vezane za ispunjavanje obaveze dostupnosti. Svaki međunarodni savez i nacionalna antidoping organizacija trebaju omogućiti, kroz ADAMS ili drugi sistem odobren od WADA, listu koja identifikuje one sportiste koji su uključeni u registrovanu test grupu, bilo po imenu ili po jasno definiranom, navedenom kriteriju. Sportisti trebaju biti obaviješteni prije uključivanja u registrovanu test grupu i po isključivanju iz grupe. Informacije vezane za ispunjavanje obaveze dostupnosti koje prosljeđuju dok su u registrovanoj test grupi bit će

dostupne, kroz ADAMS ili drugi od WADA odobren sistem, WADA-i i drugim antidoping organizacijama koje imaju nadležnost za testiranje sportiste kako je definisano u članu 5.2. Ove informacije moraju biti čuvane u strogoj tajnosti sve vrijeme; i mogu se isključivo koristiti za potrebe planiranja, koordiniranja i provođenja doping kontrola, osiguravanja informacija koje su relevantne za biološki pasoš sportista ili drugih analitičkih rezultata, u svrhe istrage o potencijalnom kršenju antidoping pravila, ili u postupku dokazivanja optužbi za kršenje antidoping pravila; i moraju biti uništene odmah nakon što više nisu relevantne u navedene svrhe u skladu sa Međunarodnim standardima o zaštiti privatnosti i ličnih podataka.

## 5.7 Povratak takmičenju penzioniranih sportista

5.7.1 Ukoliko se sportista koji pripada međunarodnoj ili nacionalnoj registrovanoj test grupi penzionira a zatim se želi vratiti aktivnom takmičenju u sportu, neće se moći takmičiti na međunarodnim ili nacionalnim sportskim događajima sve dok ne bude dostupan za testiranje u periodu od šest mjeseci nakon pisanog obavještenja međunarodnom savezu i nacionalnoj antidoping organizaciji da se želi ponovo takmičiti. WADA, u saradnji sa relevantnim međunarodnim savezom i nacionalnom antidoping organizacijom, može odobriti izuzeće od perioda od šest mjeseci prije pisanog obavještenja ukoliko bi primjena tog pravila bila manifestno nefer prema sportisti. Na ovu odluku može se podnijeti žalba u skladu sa članom 13.

5.7.1.1 Svaki takmičarski rezultat koji je postignut uz kršenje člana 5.7.1 bit će diskvalifikovan.

5.7.2 Ako se sportista penzionira iz sporta u periodu dok mu traje razdoblje nepodobnosti, a onda se želi vratiti aktivnom takmičenju u sportu, neće se moći takmičiti na međunarodnim ili nacionalnim sportskim događajima sve dok ne bude dostupan za testiranje u periodu od šest mjeseci nakon pisanog obavještenja (ili u periodu ekvivalentnom periodu nepodobnosti koji je preostao na dan kada se sportista penzionirao, ukoliko je taj period duži od šest mjeseci) međunarodnom savezu i nacionalnoj antidoping organizaciji.

## 5.8 Istraga i prikupljanje informacija

Antidoping organizacija treba biti sposobna uraditi sve navedeno, onda kada je primjenljivo i u saglasnosti sa Međunarodnim standardima za testiranje i istragu:

5.8.1 Pribavi, pristupi im i obradi antidoping informacije iz svih raspoloživih izvora, da informacijama omogući izradu efektnog, inteligentnog i uravnoteženog plana rasporeda testiranja, da planira ciljano testiranje i / ili da formira osnovu za istragu o mogućim kršenjima antidoping pravila; i

5.8.2 Istraži atipične nalaze i nepovoljne analitičke nalaze u pasošima u skladu sa članovima 7.4 i 7.5; i

5.8.3 Istraži svaku drugu analitičku ili neanalitičku informaciju ili obavještenje koje ukazuje na moguće kršenje antidoping pravila, u skladu sa članovima 7.6 i 7.7, kako bi isključili moguće kršenje ili kako bi se osigurao dokaz koji će omogućiti pokretanje postupka ustanovljavanja kršenja antidoping pravila.

## **ČLAN 6 ANALIZA UZORAKA**

Uzorci za doping kontrolu bit će analizirani u skladu s sljedećim principima:

### 6.1 Upotreba akreditiranih i odobrenih laboratorija

Za potrebe iz člana 2.1, prikupljeni uzorci bit će analizirani jedino u laboratorijama akreditiranim od strane WADA ili laboratorijama koje WADA odobri na drugi način. Izbor WADA akreditiranih ili WADA odobrenih laboratorija u kojima se analiziraju uzorci bit će izvršen isključivo od strane antidoping organizacije odgovorne za upravljanje rezultatima.

*[Komentar na član 6.1: Iz razloga cijene i geografske dostupnosti, WADA može odobriti laboratorije koje nisu WADA akreditirane da urade određene analize – na primjer analize krvi koja treba biti transportovana od mjesta uzorkovanja do laboratorije unutar određenog vremenskog roka. Prije nego što odobri takvu laboratoriju WADA će osigurati da ona ispunjava visoke analitičke standarde i standarde čuvanja koje zahtijeva WADA.]*

*Kršenje antidoping pravila iz člana 2.1 može se ustanoviti samo na osnovu analize izvršene od strane WADA akreditirane laboratorije ili druge laboratorije koju je ovlastila WADA. Kršenje antidoping pravila iz drugih članova može se ustanoviti i koristeći analitički nalaz druge laboratorije, dok god je rezultat pouzdan.]*

### 6.2 Svrha analize uzoraka

Uzorci prikupljeni na doping kontroli bit će analizirani da bi se otkrile zabranjene supstance i zabranjeni metodi koji se nalaze na Listi zabranjenih sredstava i druge supstance koje WADA može odrediti u skladu s članom 4.5 ili da bi antidoping organizacije formirale bazu relevantnih podataka vezanih za uzorke urina i krvi sportista ili druge parametre, uključujući DNK ili genske profile, ili u svrhu bilo koje legitimne antidoping svrhe. Uzorci mogu biti prikupljeni i čuvani za buduće analize.

*[Komentar na član 6.2: Na primjer, relevantni podaci mogu biti korišteni da usmjere ciljano testiranje, ili kao dodatni dokazni materijal u slučaju kršenja antidoping pravila iz člana 2.2. ili u obje svrhe.]*

### 6.3 Istraživanja nad uzorcima

Nijedan uzorak ne može se koristiti za istraživanje, bez pismenog odobrenja sportiste. Uzorci korišteni u druge svrhe osim onih opisanih u 6.2 moraju imati potpuno uklonjene identifikacione podatke o sportisti tako da njegov identitet bude skriven i zaštićen.

[Komentar na član 6.3: Kao što je uglavnom slučaj u medicinskom kontekstu, korištenje anonimnih uzoraka za osiguranje kvaliteta, unapređenje kvaliteta ili uspostavljanje referentnih odnosa, ne smatra se istraživanjem.]

### 6.4 Standardi za analizu uzoraka i izvještavanje

Laboratorije će analizirati uzorke i izvještavati o rezultatima u skladu sa Međunarodnim standardima za laboratorije. Kako bi se osigurala efikasnost testiranja, tehnički dokument na koji se odnosi član 5.4.1 će dati procjenu rizika – odgovarajuće obime analize uzoraka za određene sportove i sportske discipline i laboratorije će analizirati uzorke u skladu sa tim obimima, osim u sljedećim slučajevima:

6.4.1 Antidoping organizacija može zahtijevati da laboratorija analizira uzorke koristeći veći obim u odnosu na onaj opisan u tehničkom dokumentu.

6.4.2 Antidoping organizacija može zahtijevati da laboratorija analizira uzorke koristeći manji obim od onoga predviđenog u tehničkom dokumentu, pod uslovom da je WADA saglasna, da je zbog posebnih okolnosti u njihovoj zemlji ili sportu, što je navedeno u planu rasporeda testiranja, manji obim prihvatljiv.

6.4.3 Kao što je navedeno u Međunarodnim standardima za laboratorije, laboratorije mogu, samoinicijativno i o svom trošku, analizirati uzorak na zabranjenu supstancu ili zabranjeni metod koji nisu u okviru obima analize određenog u tehničkom dokumentu ili nisu zahtjevane od strane tijela koje vrši testiranje. Rezultati takvih analiza moraju biti u izvještaju i imaju istu validnost i posljedice kao i bilo koji drugi analitički rezultat.

[Komentar na član 6.4: Cilj ovog člana je proširenje primjene principa „inteligentnog testiranja“ i na obim analize uzoraka, kako bi se efektivnije i efikasnije otkrivao doping. Poznato je da su resursi koji stoje na raspolaganje za borbu protiv dopinga ograničeni i da povećanje obima analiza uzoraka može, u nekim sportovima i zemljama, smanjiti broj uzoraka koji se analizira.]

### 6.5 Dalja analiza uzoraka

Svaki uzorak može biti predmet dalje analize od strane antidoping organizacije odgovorne za upravljanje rezultatima u bilo koje vrijeme prije

nego što rezultati analize A i B uzoraka (ili A uzorka kada analiza B uzorka nije zahtjevana ili nije izvršena) budu dostavljeni od strane antidoping organizacije sportisti kao osnov za tvrdnju da je počinio kršenje antidoping pravila iz člana 2.1.

Uzorci mogu biti čuvani i mogu biti predmet dalje analize za svrhu iz člana 6.2 u bilo koje vrijeme isključivo na zahtjev antidoping organizacije koja je inicirala prikupljanje i upravljala prikupljanjem uzorka ili od strane WADA (svako čuvanje uzorka ili njegova analiza koju inicira WADA platit će WADA). Dalja analiza uzoraka mora biti u skladu sa zahtjevima iz Međunarodnih standarda za laboratorije i Međunarodnih standarda za testiranje i istragu.

## **ČLAN 7 UPRAVLJANJE REZULTATIMA**

Svaka antidoping organizacija koja upravlja rezultatima će uspostaviti proceduru za administraciju potencijalnih kršenja antidoping pravila, koja prethodi saslušanju, a u skladu sa sljedećim načelima:

[Komentar na član 7: Različiti potpisnici razvili su svoje pristupe upravljanju rezultatima. Dok različiti pristupi nisu u potpunosti istovjetni, mnogi od njih pokazali su se pravednim i djelotvornim sistemom za upravljanje rezultatima. *Kodeks* ne nadomještava sisteme za upravljanje rezultatima potpisnika. Ovaj član, ipak, navodi osnovne principe kako bi se osigurala suštinska pravednost procesa upravljanja rezultatima koje mora poštovati svaki potpisnik. Posebna antidoping pravila svakog potpisnika bit će konzistentna sa ovim osnovnim principima. Ne postoji potreba da svaki antidoping postupak iniciran od strane antidoping organizacije završi saslušanjem. Postoje slučajevi kada se sportista ili drugo lice složi sa kaznom, koja je određena po *Kodeksu* ili koju Antidoping organizacija smatra odgovarajućom kada je fleksibilnost u sankcioniranju dozvoljena. U svim slučajevima, kazna izrečena na osnovu takvih dogovora bit će saopćena svim stranama koje imaju pravo na žalbu u skladu sa članom 13.2.3 kako je definirano u članu 14.2.2 i objavljena u skladu sa članom 14.3.2]

### 7.1 Odgovornost za upravljanje rezultatima

Osim u slučajevima predviđenim u članovima 7.1.1 i 7.1.2, upravljanje rezultatima i saslušanje su u nadležnosti, i bit će sprovedeni prema pravilima, antidoping organizacije koja je inicirala i sprovela prikupljanje uzorka (ili, ukoliko se ne radi o prikupljanju uzorka, antidoping organizacije koja je prva obavijestila sportistu ili drugo lice o kršenju antidoping pravila koje im se stavlja na teret i koja je istrajna u procesuiranju tog kršenja antidoping pravila). Bez obzira koja organizacija upravlja rezultatima ili sprovodi saslušanje, principi postavljeni ovim članom i članom 8 bit će poštovani i pravila predviđena članom 23.2.2 moraju biti primjenjena bez značajne izmjene.

Ako dođe do neslaganja između antidoping organizacija oko toga koja antidoping organizacija je nadležna za upravljanje rezultatima, WADA će odlučiti koja organizacija ima tu odgovornost. Na odluku WADA, svaka



antidoping organizacija u sporu, može se uložiti žalbu CAS u roku od 7 dana od prijema obavještenja o odluci. CAS će odlučiti po žalbi u hitnom postupku, a postupak će voditi sudija pojedinac.

Kada nacionalna antidoping organizacija odluči prikupiti dodatne uzorke u skladu sa članom 5.2.6, smatrat će se antidoping organizacijom koja je inicirala prikupljanje uzoraka. Međutim, kada nacionalna antidoping organizacija samo zahtijeva od laboratorije provođenje dodatne analize o trošku nacionalne antidoping organizacije, onda će se međunarodni savez ili organizator međunarodnog sportskog događaja smatrati antidoping organizacijom koja je inicirala prikupljanje uzoraka.

[Komentar na član 7.1. U nekim slučajevima, prema pravilima antidoping organizacije koja je inicirala i sproveda prikupljanje uzorka može se odrediti da upravljanje rezultata sprovodi druga organizacija (npr. nacionalni sportski savez). U tom slučaju, na antidoping organizaciji je odgovornost potvrde da su pravila te druge organizacije u saglasnosti sa *Kodeksom*.]

7.1.1. U situaciji kada pravila nacionalne antidoping organizacije ne daju nacionalnoj antidoping organizaciji nadležnost nad sportistom ili drugim licem koje nije državljanin, nema licencu ili nije član sportske organizacije te zemlji, ili nacionalna antidoping organizacije ne prihvata nadležnost nad sportistom, upravljanje rezultatima bit će provedeno od međunarodnog saveza ili od treće strane prema pravilima međunarodnog saveza. Upravljanje rezultatima i saslušanje, u vezi sa testiranjem koje sprovede WADA na svoju inicijativu, ili u vezi sa kršenjem antidoping pravila koje je otkrila WADA, bit će provedeno od strane antidoping organizacije koju odredi WADA. Upravljanje rezultatima i saslušanje, u vezi sa testiranjem koje provedu Međunarodni olimpijski komitet, Međunarodni paraolimpijski komitet ili drugi organizator međunarodnih sportskih događaja, ili u vezi sa kršenjem antidoping pravila koje je otkrila neka od ovih organizacija, bit će provedeno od strane relevantnog međunarodnog saveza u odnosu na mjere koje treba izreći osim mjera isključenja sa događaja, diskvalifikacije rezultata sa događaja, oduzimanje medalja, bodova ili nagrada dobijenih na događaju i pokrivanja troškova u vezi sa kršenjem antidoping pravila.

[Komentar na član 7.1.1 Međunarodni savez nadležan za sportiste ili druga lica je uvijek finalno nadležan za upravljanje rezultatima, kako bi se izbjegla mogućnost da nijedna antidoping organizacija nije nadležna za upravljanje rezultatima. Međunarodni savez je slobodan da u sopstvenim antidoping pravilima utvrdi da će upravljanje rezultatima provesti nacionalna antidoping organizacija nadležna za sportistu ili drugo lice.]

7.1.2 Upravljanje rezultatima u vezi sa potencijalnim whereabouts propustima – propustima vezanim za neispunjavanje obaveze dostupnosti za testiranje (propust vezan za popunjavanje i dostavljanje obrasca o lokaciji ili propušten test) - bit će provedeno od strane međunarodnog saveza ili nacionalne antidoping organizacije kojoj sportista dostavlja informacije o lokaciji, u skladu

sa Međunarodnim standardima za testiranje i istragu. Antidoping organizacija koja utvrdi propust vezan za popunjavanje i dostavljanje obrasca o lokaciji ili propušten test proslijedit će o tome informaciju WADA-i kroz ADAMS ili drugi sistem odobren od strane WADA, tako da informacija bude dostupna i drugim relevantnim antidoping organizacijama.

## 7.2 Početna revizija povodom nepovoljnih analitičkih nalaza

Po prispjeću nepovoljnog analitičkog nalaza uzorka A, antidoping organizacija odgovorna za upravljanje rezultatima provest će reviziju da bi utvrdila sljedeće: (a) da li je odobreno odgovarajuće terapijsko izuzeće u skladu sa Međunarodnim standardima za TUE, ili (b) da li postoji očigledno odstupanje od Međunarodnih standarda za testiranje i istragu ili Međunarodnih standarda za laboratorije koje je prouzrokovalo nepovoljan analitički nalaz.

## 7.3 Obavješćavanje poslije početne revizije nepovoljnih analitičkih nalaza

Ako se tokom početne revizije u skladu sa članom 7.2 ne utvrdi postojanje odgovarajućeg TUE ili pravo na TUE kako je predviđeno Međunarodnim standardima za TUE, ili odstupanje koje je prouzrokovalo nepovoljan analitički nalaz, antidoping organizacija će bez odlaganja obavijestiti sportistu, na način predviđen u članovima 14.1.1 i 14.1.3 i na način predviđen u svojim pravilima, o: (a) nepovoljnom analitičkom rezultatu; (b) kršenju antidoping pravila; (c) pravu sportiste da u najkraćem roku zatraži analizu uzorka B ili se smatra, ako taj zahtjev ne postavi, da se odrekao analize uzorka B; (d) terminu, vremenu i lokaciji analize uzorka B uzorka ako su sportista ili antidoping organizacija podnijeli zahtjev za takvu analizu (e) mogućnosti da sportista i/ili njegov zastupnik prisustvuju otvaranju uzorka B i analizi, ako je podnjet zahtjev za analizu, u vremenskom periodu predviđenom za takvu analizu u skladu sa Međunarodnim standardima za laboratorije; i (f) pravu sportiste da zahtijeva kopije laboratorijske dokumentacije o uzorcima A i B koja sadrži informacije predviđene Međunarodnim standardima za laboratorije. Ukoliko antidoping organizacija odluči da nepovoljan analitički nalaz ne tretira kao kršenje antidoping pravila, o tome treba obavijestiti sportistu i druge antidoping organizacije, u skladu sa članom 14.1.2.

U svim slučajevima kada je sportista obaviješten o kršenju antidoping pravila koje ne dovodi do obavezne privremene suspenzije po članu 7.9.1 sportisti će bit ponuđena mogućnost da prihvati privremenu suspenziju čekajući odluku.

## 7.4 Revizija atipičnog nalaza

Kao što je predviđeno u Međunarodnim standardima za laboratorije, u nekim situacijama laboratorije će pronaći prisustvo zabranjene supstance, koja može biti proizvedena endogeno i prijaviće ga kao atipični nalaz, koji

je predmet za dalje analiziranje. Antidoping organizacija će ustanoviti da li je (a) odobren odgovarajući TUE, ili (b) postoji očigledno odstupanje od Međunarodnih standarda za testiranje i istragu ili Međunarodnih standard za laboratorije, koje je prouzrokovalo atipični nalaz. Ako se ne utvrdi postojanje odgovarajućeg TUE ili odstupanje koje je prouzrokovalo atipični nalaz, antidoping organizacija će sprovesti dalja istraživanja. Kada je istraživanje gotovo, sportista i druge antidoping organizacije trebaju biti obaviješteni u skladu sa članom 14.1.2, o rezultatima nevezano za to da li se atipični nalaz tretira kao nepovoljni analitički nalaz ili ne. Sportista treba biti obaviješten na način predviđen u članu 7.3.

[Komentar na član 7.4: Odgovarajuće istraživanje opisano u ovom članu ovisi od situacije. Na primjer, ako je prethodno utvrđeno da sportista ima prirodno povišen odnos testosterona/epitestosterona, potvrda atipičnog nalaza u saglasnosti sa prethodnim odnosom predstavlja dovoljno istraživanje. ]

7.4.1. Antidoping organizacija neće obavještavati nikoga o atipičnom nalazu sve dok ne završi istraživanje i ne odluči da li će atipični nalaz tretirati kao nepovoljni analitički nalaz, osim ako ne postoji neka od sljedećih okolnosti:

a) ako antidoping organizacija odluči da analiza uzorka B treba prethoditi zaključku istrage u skladu sa članom 7.4, ona može pristupiti analizi uzorka B, nakon što proslijedi sportisti obavještenje koje između ostalog, sadrži opis atipičnog nalaza i informacije iz člana 7.3(d)-(f).

b) ako antidoping organizacija primi zahtjev, bilo od organizatora međunarodnog sportskog događaja, neposredno prije događaja, bilo od sportske organizacije odgovorne za selekciju timova na međunarodnom sportskom događaju, da dostavi spisak sportista koji imaju atipični nalaz, antidoping organizacija će dostaviti taj podatak, nakon što prethodno obavijesti sportistu o atipičnom nalazu.

[Komentar na član 7.4.1.(b):Pod uslovima opisanim u 7.4.1(b) dalje akcije bit će prepuštene organizatorima međunarodnih sportskih događaja ili sportskim organizacijama, u skladu sa njihovim pravilima]

## 7.5 Revizija atipičnog ili nepovoljnog nalaza u biološkom pasošu

Revizija atipičnog ili nepovoljnog nalaza u biološkom pasošu sprovodi se u skladu Međunarodnim standardima za testiranje i istragu i Međunarodnim standardima za laboratorije. Kada na taj način, Antidoping organizacija utvrdi prekršaj doping pravila, bez odlaganja će obavijestiti sportistu, na način koji je utvrdila sopstvenim pravilima, o kršenju antidoping pravila i o činjenicama na kojima zasniva tvrdnju o kršenju. Druge Antidoping organizacije bit će obaviještene, na način kako je predviđeno članom 14.1.2

## 7.6. Revizija kršenja vezanih za neispunjavanje obaveze dostupnosti za testiranje

Revizija potencijalnih propusta vezanih za popunjavanje i dostavljanje obrazaca o lokaciji ili propuštenih testova, provest će se u skladu sa Međunarodnim standardima za testiranje i istragu. Kada međunarodni savez ili nacionalna antidoping organizacija (ovisno od nadležnosti) utvrdi kršenja antidoping pravila u skladu sa članom 2.4, bez odlaganja će obavijestiti sportistu, na način koji je utvrdila sopstvenim pravilima, o kršenju antidoping pravila i o činjenicama na kojima zasniva tvrdnju o kršenju. Druge Antidoping organizacije bit će obaviještene, na način kako je predviđeno članom 14.1.2

## 7.7 Revizija drugih kršenja antidoping pravila koja nisu obuhvaćena članovima 7.1 – 7.6

Antidoping organizacije ili drugo reviziono tijelo osnovano je od te organizacije provest će istragu u pogledu svakog potencijalnog kršenja antidoping pravila prema važećim antidoping pravilima definiranim *Kodeksom* ili onim koje antidoping organizacija smatra odgovarajućim. Kada Antidoping organizacija utvrdi kršenje antidoping pravila, bez odlaganja će obavijestiti sportistu ili drugo lice, na način koji je utvrdila sopstvenim pravilima, o kršenju antidoping pravila i o činjenicama na kojima zasniva tvrdnju o kršenju. Druge Antidoping organizacije bit će obaviještene, na način kako je predviđeno članom 14.1.2

[Komentar o članovima 7.1, 7,6 i 7.7: Na primjer, međunarodni savez će obavijestiti sportistu preko nacionalnog saveza kojem sportista pripada ]

## 7.8 Identifikovanje prethodnih kršenja antidoping pravila

Prije nego što obavijesti sportistu ili drugo lice o kršenju antidoping pravila na način predviđen prethodnim članovima, antidoping organizacija će izvršiti provjeru u ADAMS-u i obratiti se WADA-i ili drugim relevantnim antidoping organizacijama, kako bi utvrdila da li postoje prethodna kršenja antidoping pravila od strane sportiste ili drugog lica.

## 7.9 Principi koji se koriste za privremene suspenzije

### 7.9.1 Obavezna privremena suspenzija nakon nepovoljnog analitičkog nalaza

Potpisnici će usvojiti pravila, primjenjiva na bilo koji sportski događaj za koju je potpisnik odgovorno tijelo ili za bilo koji proces izbora tima za koji je potpisnik odgovoran, ili na slučajeve kada je potpisnik odgovorni međunarodni savez, ili upravlja rezultatima, po kojima će se u slučaju ustanovljavanja nepovoljnog analitičkog nalaza na zabranjenu supstancu ili zabranjeni metod, osim u slučajevima "specifičnih supstanci" bez odlaganja izreći privremena

suspenzije poslije revizije i obavještenja opisanog u članovima 7.2, 7.3 ili 7.5. Obavezna privremena suspenzija se može ukinuti ako sportista ili drugo lice dokažu tijelu koji vodi saslušanje da je kršenje najvjerojatnije nastalo u vezi sa kontaminiranim proizvodom. Na odluku tijela koji vodi saslušanje da ne ukine privremenu suspenziju sportisti ili drugom licu po osnovu u vezi sa kontaminiranim proizvodom, ne može se podnijeti žalba.

Privremena suspenzija, međutim, ne može biti izrečena ukoliko sportista nije dobio bilo: (a) priliku za privremeno izjašnjenje bilo prije izricanja privremene suspenzije ili u odgovarajućem roku poslije izricanja privremene suspenzije; ili (b) priliku za saslušanje, bez odugovlačenja, u skladu s članom 8, u odgovarajućem vremenskom roku poslije izricanja privremene suspenzije.

7.9.2 Moguća privremena suspenzija bazirana na nepovoljnom analitičkom nalazu specifične supstance, kontaminiranih proizvoda ili drugim kršenjima antidoping pravila

Potpisnik može usvojiti pravila, primjenjiva na bilo koji sportski događaj za koju je potpisnik odgovorno tijelo ili za bilo koji proces izbora tima za koji je potpisnik odgovoran, ili na slučajeve kada je potpisnik odgovorni međunarodni savez, ili upravlja rezultatima u postupku utvrđivanja kršenja antidoping pravila, koja omogućavaju izricanje privremene suspenzije zbog kršenja antidoping pravila koja nisu pokrivena članom 7.9.1 prije analize B uzorka sportiste i finalnog saslušanja opisanog u članu 8.

Privremena suspenzija, međutim, ne može biti izrečena ukoliko sportista ili drugo lice nisu dobili: (a) priliku za privremeno izjašnjenje bilo prije izricanja privremene suspenzije ili u odgovarajućem roku poslije izricanja privremene suspenzije; ili (b) priliku za saslušanje, bez odugovlačenja, u skladu s članom 8, u odgovarajućem vremenskom roku poslije izricanja privremene suspenzije.

Ako je privremena suspenzija izrečena na osnovu nepovoljnog analitičkog nalaza analize uzorka A, i ako naknadna analiza uzorka B (ako je zahtjevana od sportiste ili antidoping organizacije) ne potvrdi nalaze analize uzorka A, sportisti prestaje privremena suspenzija na bazi kršenja iz člana 2.1. U okolnostima kada je sportista (ili njegov tim, kao što može biti predviđeno u pravilima organizatora međunarodnih sportskih događaja ili međunarodnih saveza), isključen sa takmičenja, na bazi kršenja iz člana 2.1, a naknadna analiza uzorka B ne potvrđuje nalaze analize uzorka A, ako to na neki drugi način ne utiče na takmičenje i još je moguće da sportista ili tim budu ponovo uključeni, tada sportista ili tim mogu nastaviti takmičenje.

[Komentar na član 7.9: Prije nego što privremena suspenzija može biti jednostrano izrečena od strane antidoping organizacije, mora se provesti interna revizija kao što je navedeno u *Kodeksu*. Pored toga, potpisnik koji izriče

privremenu suspenziju obavezan je pružiti priliku sportisti na privremeno izjašnjenje, bilo prije ili ubrzo poslije izricanja privremene suspenzije, ili na saslušanje bez odugovlačenja, u skladu sa članom 8 ubrzo poslije izricanja privremene suspenzije. Sportista ima pravo na žalbu u skladu sa članom 13.2.3

U rijetkim okolnostima kada analiza uzorka B ne potvrdi rezultate uzorka A, sportisti koji je bio privremeno suspendiran bit će dozvoljeno, kada to okolnosti dozvoljavaju, učešće u narednim takmičenjima tokom događaja. Slično tome, ovisno od odgovarajućih pravila međunarodnog saveza u timskom sportu, ako se tim i dalje takmiči, sportista može učestvovati u budućim takmičenjima.

Sportisti i drugom licu će se period privremene suspenzije uračunati u finalni period nepodobnosti koji je izrečen ili prihvaćen, u skladu sa članovima 10.11.3 ili 10.11.4]

#### 7.10 Obavješćavanje o odlukama vezanim za upravljanje rezultatima

U svim slučajevima kada je antidoping organizacija utvrdila kršenje antidoping pravila, povukla optužbu za kršenje antidoping pravila, izrekla privremenu suspenziju, ili postigla dogovor sa sportistom ili drugim licem o izricanju kazne bez vođenja saslušanja, ta antidoping organizacija će u skladu sa članu 14.2.1, obavijestiti sve druge antidoping organizacije koje imaju pravo žalbe na osnovu člana 13.2.3

#### 7.11 Povlačenje iz sporta

Ukoliko se sportista ili drugo lice povuče iz sporta, dok je u toku proces upravljanja rezultatima, antidoping organizacija nadležna za provođenje tog procesa, zadržava pravo da isti dovede do kraja. Ukoliko se sportista ili drugo lice povuku iz sporta prije nego što je započet proces upravljanja rezultatima, antidoping organizacija koja bi trebalo da ima nadležnost za upravljanje rezultatima nad sportistom ili drugim licem u vrijeme kada su oni počinili kršenje antidoping pravila, nadležna je sprovesti proces upravljanja rezultatima.

[Komentar na član 7.11: Postupanje sportiste ili drugog lica prije nego što su potpali pod nadležnost bilo koje antidoping organizacije neće predstavljati kršenje antidoping pravila, ali može predstavljati legitimnu osnovu za odbijanje članstva sportiste ili drugog lica u sportskoj organizaciji]

## **ČLAN 8 PRAVO NA PRAVIČNO SASLUŠANJE I OBAVJEŠTENJE O ODLUCI**

### 8.1. Pravično saslušanje

Svakom licu za koje postoji sumnja da je počinilo kršenje antidoping pravila, svaka antidoping organizacija odgovorna za upravljanje rezultatima, dužna je osigurati, kao minimum, pravično saslušanje, u razumnom vremenskom roku, od strane pravičnog i nepristrasnog tijela za vođenje saslušanja. Odluka, donjeta u odgovarajućem vremenskom roku, sa obrazloženjem za bilo koji izrečeni period nepodobnosti, bit će objavljena javno, na način predviđen u članu 14.3.

[Komentar na član 8.1: Ovaj član zahtijeva da se u određenom trenutku u procesu upravljanja rezultatima sportisti ili drugom licu osigura pravo na blagovremeno, pravično i nepristrasno saslušanje. Ovi principi se nalaze i u članu 6.1 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i ti su principi generalno prihvaćeni u međunarodnom pravu. Nije namjera ovog člana da nadomjesti pravila za saslušanje svakog potpisnika, već da osigura da svaki potpisnik omogući proces saslušanja u skladu sa ovim principima.]

### 8.2 Saslušanje na sportskom događaju

Saslušanja održana u vezi sa sportskim događajima mogu biti provedena po hitnom postupku, u skladu sa u pravilima relevantne antidoping organizacije i tijela koje vodi saslušanje.

[Komentar na član 8.2: Na primjer, saslušanje može biti ubrzano uoči međunarodnog sportskog događaja gdje je odluka o kršenju antidoping pravila neophodna kako bi se utvrdilo da li sportista može učestvovati na događaju ili tokom sportskog događaja kada odluka utiče na validnost rezultata sportiste ili na dalje učešće na događaju.]

### 8.3. Izbjegavanje saslušanja

Izbjegavanje saslušanja može biti izričito ili propuštanjem sportiste ili druge sobe da odgovore na tvrdnju antidoping organizacije da je počinjeno kršenje antidoping pravila, u vremenskom periodu, određenom pravilima antidoping organizacije.

### 8.4 Obavještenje o odluci

Obrazložena odluka donijeta na saslušanju, ili obrazložena odluka u slučaju kada je saslušanje izbjegnuto, bit će dostavljena od strane antidoping organizacije nadležne za upravljanje rezultatima, sportisti i drugim antidoping organizacijama koje imaju pravo žalbe u skladu sa članom 13.2.3, shodno članu 14.2.1.

## 8.5 Jedno saslušanje pred Međunarodnom arbitražom za sport (CAS)

Postupci za kršenje antidoping pravila utvrđenih sportistima međunarodnog ili nacionalnog ranga, uz saglasnost sportiste, antidoping organizacije nadležne za upravljanje rezultatima, WADA - e, i bilo koje antidoping organizacije koja bi imala pravo žalbe CAS - u na odluku saslušanja prve instance, mogu se sprovesti pred CAS-om, bez potrebe prethodnog saslušanja.

[Komentar na član 8.5: U nekim slučajevima, ukupni troškovi vođenja prvostepenog pretresa na međunarodnom ili nacionalnom nivou, a zatim iznova pretresa pred CAS-om mogu biti vrlo veliki. Kada su sve strane navedene u ovom članu saglasne da će njihov interes biti adekvatno zaštićen jednim jedinstvenim – objedinjenim pretresom, nema potrebe da sportista ili antidoping organizacija snose ekstra troškove dva pretresa. Antidoping organizacija koja želi učestvovati u CAS pretresu kao strana u sporu ili posmatrač, može usloviti svoju saglasnost sa objedinjenim pretresom, omogućavanjem tog statusa.]

## **ČLAN 9 AUTOMATSKA DISKVALIFIKACIJA POJEDINAČNIH REZULTATA**

Kršenje antidoping pravila u individualnim sportovima u vezi sa testiranjem na takmičenju, automatski dovodi do diskvalifikacije pojedinačnog rezultata postignutog na tom takmičenju uz sve prateće posljedice, uključujući i oduzimanje svih medalja, bodova i nagrada.

[Komentar člana 9: U timskim sportovima, bilo koja nagrada koju primi individualni sportista bit će diskvalifikovana. Ipak, diskvalifikacija tima je uređena članom 11. U sportovima koji nisu timski, ali se nagrada daje timu, diskvalifikacija ili druga disciplinska mjera protiv tima kada su jedan ili više članova tima načinili kršenje antidoping pravila bit će sprovedena na osnovu pravila međunarodnog saveza.]

## **ČLAN 10 KAZNE ZA POJEDINCE**

10.1 Diskvalifikacija rezultata na sportskom događaju kada je počinjeno kršenje antidoping pravila.

Kršenje antidoping pravila koja je nastupilo tokom ili u vezi sa sportskim događajem, prema odluci nadležnog tijela, dovodi do diskvalifikacije svih pojedinačnih rezultata sportiste postignutih na tom sportskom događaju sa svim pratećim posljedicama, uključujući i oduzimanje svih medalja, bodova i nagrada, osim u slučajevima predviđenim u članu 10.1.1.



Faktori koji moraju biti uzeti u obzir pri razmatranju da li diskvalifikovati druge rezultate na sportskom događaju, mogli bi uključivati, na primjer, ozbiljnost kršenja antidoping pravila i da li je sportista testiran negativno na drugim takmičenjima.]

[Komentar člana 10.1: Dok član 9 diskvalifikuje rezultat na pojedinačnom takmičenju na kome je sportista testiran pozitivno (npr. 100 metara leđnim stilom), ovaj član može prouzrokovati diskvalifikaciju svih rezultata u svim trkama tokom čitavog sportskog događaja (npr. FINA Svjetsko prvenstvo) .]

10.1.1 Ako sportista dokaže da u njegovom postupanju nije bilo propusta ili nemara pri kršenju, pojedinačni rezultati sportiste na drugim takmičenjima neće biti diskvalifikovani, osim ako ne postoji velika vjerovatnoća da su rezultati na drugim takmičenjima postignuti pod uticajem njegovog kršenja antidoping pravila.

10.2 Nepodobnost zbog prisustva, korištenja ili pokušaja korištenja, ili posjedovanja zabranjene supstance ili zabranjenog metoda

Razdoblje nepodobnosti na osnovu prvog kršenja iz članova 2.1, 2.2, ili 2.6 bit će slijedeći, uz mogućnost potencijalnog smanjenja ili suspenzije kazne prema članovima 10.4, 10.5 ili 10.6:

10.2.1. Razdoblje nepodobnosti od 4 godine bit će izrečeno kada:

10.2.1.1 Kršenje doping pravila ne uključuje specifičnu supstancu, osim ako sportista ili drugo lice može dokazati da kršenje antidoping pravila nije bilo namjerno.

10.2.1.2 Kršenje antidoping pravila uključuje specifičnu supstancu i Antidoping organizacija može utvrditi da je kršenje antidoping pravila namjerno.

10.2.2. Ako se član 10.2.1 ne primjenjuje, razdoblje nepodobnosti bit će dvije godine.

10.2.3. Termin "namjerno" u članu 10.2 i 10.3 označava one sportiste koji varaju. Termin označava sportistu ili drugo lice koji postupaju sa sviješću da čine kršenje antidoping pravila ili sviješću postojanja značajnog rizika od nastupanja kršenja antidoping pravila i svjesno zanemaruju taj rizik. Kršenje antidoping pravila usljed nepovoljnog analitičkog nalaza na supstancu koja je zabranjena samo na takmičenju bit će smatrana nenamjernim ako je u pitanju specifična supstanca i ako sportista može dokazati da je koristio zabranjenu supstancu izvan takmičenja. Kršenje antidoping pravila usljed nepovoljnog analitičkog nalaza na supstancu koja je zabranjena samo na takmičenju neće se smatrati namjernim ako supstanca nije specifična pod uslovom da sportista može dokazati da je zabranjena supstanca korištena izvan takmičenja iz razloga koji nisu u vezi sa poboljšanjem sportskih performansi.

### 10.3 Nepodobnost zbog drugih kršenja antidoping pravila

Razdoblje nepodobnosti za druga kršenja antidoping pravila, osim za ona navedena u členu 10.2 bit će sljedeći, u slučaju da nisu primjenjivi članovi 10.5 ili 10.6:

10.3.1 Za kršenje iz člana 2.3 ili člana 2.5 period zabrane je 4 (četiri) godine, osim ako u slučaju propuštanja davanja uzorka, sportista može dokazati da počinjeno kršenje antidoping pravila nije namjerna (u skladu sa članom 10.2.3) kada će period zabrane biti dvije godine.

10.3.2 Za kršenje člana 2.4 bit će izrečen period zabrane od dvije godine, uz mogućnost smanjenja na minimum od jedne godine zavisno od stepena propusta sportiste. Fleksibilnost između dvije godine i jedne godine perioda zabrane iz ovog člana nije primjenjiva na sportistu za koga, usljed izmjena obrasca o lokaciji u posljednjem trenutku ili drugog postupanja, postoji ozbiljna sumnja da je želio izbjeći dostupnost za testiranje.

10.3.3 Za kršenje članova 2.7 ili 2.8 period zabrane bit će najmanje četiri (4) godine do doživotne zabrane, u zavisnosti od težine kršenja. Kršenje antidoping pravila koje uključuje maloljetno lice smatrat će se izuzetno teškom kršenjem, i, ako je počinjena od strane pomoćnog osoblja sportiste, izuzev za kršenje vezano za specifične supstance, rezultirat će doživotnom zabranom za to pomoćno osoblje sportiste. Pored toga, kršenje tih članova koji u isto vrijeme krše ne-sportske zakone i pravila, može biti prijavljeno nadležnim organima uprave, profesionalnim ili sudskim vlastima.

[Komentar na član 10.3.3: Lica umiješana u doping sportista ili zataškavanje dopinga trebalo bi da su izložene kaznama koje su strožije od kazni za sportiste koji imaju pozitivan rezultat na testu. Pošto je nadležnost sportskih organizacija generalno ograničena na zabranu dobijanja akreditacije, statusa člana i drugih sportskih beneficija, prijavljivanje pomoćnog osoblja sportiste nadležnim organima jeste značajan korak u borbi protiv dopinga.]

10.3.4. Za kršenje člana 2.9 period zabrane bit će minimum od dvije godine do četiri godine, ovisno od težine prekršaja.

10.3.5 Za kršenje člana 2.10 kazna će biti dvije godine uz mogućnost smanjenja na minimum od jedne godine, ovisno od stepena propusta sportiste ili drugog lica i drugih okolnosti vezanih za slučaj.

[Komentar za član 10.3.5: Kada je "drugo lice" iz člana 2.10 entitet a ne pojedinac, entitet se može disciplinski kazniti u skladu sa članu 12. ]

## 10.4 Ukidanje perioda zabrane kada ne postoji propust ili nemar

Ako sportista ili drugo lice dokažu u pojedinačnom slučaju da nije bilo propusta ili nemara kod njih, onda će period zabrane koji se inače primjenjuje biti ukinut.

[Komentar na član 10.4: Ovaj član i član 10.5.2 se primjenjuju samo na izricanje kazne; ne primjenjuju se na odlučivanje o tome da li je počinjeno kršenje antidoping pravila. Navedeni članovi će se primijeniti samo u izuzetnim okolnostima, na primjer, kada sportista može dokazati da je uprkos svojoj pažnji, sabotiran od strane protivničkog takmičara. Iz čega proističe da se ovaj član ne primjenjuje u sljedećim situacijama: a) pozitivan test je rezultat pogrešno obilježenog ili kontaminiranog vitamina ili dijetetskog suplementa (sportista je odgovoran za ono što unese u sebe (član 2.1.1) i upozoren je o mogućoj kontaminaciji suplemenata); (b) davanje zabranjene supstance od strane pomoćnog osoblja sportiste - doktora ili trenera bez obavještanja sportiste (sportista je odgovoran za svoj izbor medicinskog personala i za upozorenje medicinskog personala da ne smije uzeti bilo koju zabranjenu supstancu); (c) sabotaza hrane ili pića sportiste od strane supruge, trenera ili drugog lica iz kruga saradnika sportiste (sportista je odgovoran za ono što unese u sebe i za postupanje lica kojima je povjerio pristup njegovoj hrani i piću). Ipak, ovisno od okolnosti konkretnog slučaja bilo koji od referentnih primjera može dovesti do smanjenja kazne primjenom člana 10.5 koji se odnosi na nepostojanje značajnog propusta ili nemara.]

## 10.5 Smanjenje perioda zabrane na osnovu nepostojanja značajnog propusta ili nemara

10.5.1 Smanjenje kazne za specifične supstance ili kontaminirane proizvode za kršenje članova 2.1, 2.2 ili 2.6.

### 10.5.1.1 Specifične supstance

Kada kršenje antidoping pravila uključuje specifične supstance, i sportista ili drugo lice mogu dokazati da u njihovom postupanju nije bilo značajnog propusta ili nemara, onda će kazna biti najmanje opomena bez izricanja perioda zabrane, a najviše dvije godine zabrane, ovisno od stepena propusta sportiste ili drugog lica.

### 10.5.1.2 Kontaminirani proizvodi

U slučaju da sportista ili drugo lice mogu dokazati da nije bilo značajnog propusta ili nemara i da je otkrivena zabranjena supstanca porijeklom iz kontaminiranog proizvoda, onda će kazna biti najmanje opomena bez izricanja perioda zabrane, a

najviše dvije godine zabrane, ovisno od stepena propusta sportiste ili drugog lica.

[Komentar na član 10.5.1.2: U procjeni stepena propusta sportiste značajno je, na primjer, da li je sportista prijavio korištenje proizvoda koji je bio kontaminiran u formularu prilikom doping kontrole.]

10.5.2 Primjena pravila nepostojanja značajnog propusta ili nemara izvan primjene člana 10.5.1

Ako sportista ili drugo lice dokažu u konkretnom slučaju, na koji član 10.5.1 nije primjenjiv, da nije bilo značajnog propusta ili nemara kod njih, onda u svrhe daljeg smanjenja ili ukidanja, u skladu sa članom 10.6, inače primjenjivi period zabrane može biti smanjen ovisno od stepena propusta sportiste ili drugog lica, ali to smanjenje ne može biti veće od polovine inače primjenjivog perioda zabrane . Ako je period zabrane koji bi inače bio primjenjen doživotna zabrana, smanjeni period zabrane ne može biti manje od osam godina.

[Komentar na član 10.5.2: Član 10.5.2 može biti primjenjen na bilo koje kršenje antidoping pravila, osim kršenja iz članova gdje je namjera element kršenja antidoping pravila (npr. članovi 2.5, 2.7, 2.8 ili 2.9) ili je element određene kazne (npr. član 10.2.1) ili raspon perioda zabrane već određen u članu uzimajući u obzir stepen propusta sportiste ili drugog lica]

10.6 Ukidanje, smanjenje ili suspenzija perioda zabrane ili drugih izrečenih mjera u vezi sa drugim razlozima osim propusta

10.6.1 Značajan doprinos sportiste u otkrivanju ili utvrđivanju kršenja antidoping pravila

10.6.1.1 Antidoping organizacija odgovorna za upravljanje rezultatima u slučaju kršenja antidoping pravila, može prije donošenja konačne odluke po žalbi u skladu sa članom 13, ili prije isticanja roka za žalbu, umanjiti izrečeni period zabrane u pojedinačnom slučaju kada su sportista ili drugo lice značajno pomogli antidoping organizaciji, krivičnim organima ili disciplinskim tijelima, što je rezultiralo činjenicom (i) da je antidoping organizacija otkrila ili utvrdila kršenje antidoping pravila počinjenu od strane drugog lica, ili (ii) da je krivični organ ili disciplinsko tijelo, otkrilo krivično djelo ili drugi prekršaj od strane drugog lica i da je o tome obaviještena antidoping organizacija odgovorna za upravljanje rezultatima. Poslije donošenja konačne odluke po žalbi u skladu sa članom 13, ili isticanju roka za žalbu, antidoping organizacija može umanjiti period zabrane, samo uz odobrenje WADA-e i nadležnog međunarodnog saveza. Za koliki se vremenski period može umanjiti period zabrane; bit će odlučeno imajući u vidu; težinu kršenja koje je učinio sportista ili drugo lice i

koliko je bila značajna pomoć koja je pružena u naporima eliminacije dopinga iz sporta. Period zabrane ne može, međutim, biti umanjen više od tri četvrtine perioda zabrane koji se inače primjenjuje. Ako period zabrane koji bi inače bio izrečen jeste doživotna zabrana, onda umanjeni period po ovom osnovu ne može biti kraći od 8 godina. Ukoliko sportista ili drugo lice prekinu saradnju i pruže kompletnu i vjerodostojnu pomoć pri otkrivanju kršenja antidoping pravila, umanjena kazna po osnovu pomoći bit će preinačena na kaznu koja je prvobitno trebala biti izrečena. Ukoliko antidoping organizacija odluči preinačiti umanjeni period zabrane ili odluči da ga ne preinači, na takvu odluku se može žaliti svako zainteresirano lice sa pravom žalbe, u skladu sa članom 13.

10.6.1.2 Da bi ohrabрили sportistu ili drugo lice na pružanje značajnog doprinosa u otkrivanju ili utvrđivanju kršenja antidoping pravila antidoping organizacijama, na zahtjev antidoping organizacije koja upravlja rezultatima ili na zahtjev sportiste ili drugog lica koji su počinili, ili koji su optuženi za kršenje antidoping pravila, WADA se može izjasniti, u bilo kojem stadiju upravljanja rezultatima, uključujući i period nakon donošenja konačne odluke po žalbi prema članu 13, o tome šta smatra odgovarajućim umanjenjem inače primjenjivog perioda zabrane i drugih kaznenih mjera. U izuzetnim okolnostima, WADA se može složiti da smanjenje perioda zabrane i drugih kaznenih mjera bude veće nego što je predviđeno ovim članom, ili čak da nema perioda zabrane i/ili vraćanja novčanih nagrada ili plaćanja novčanih kazni ili troškova. WADA-ino odobrenje može biti predmet ponovne izmjene na prvobitno primjenjivu kazni, kao što je predviđeno ovim članom. Nasuprot članu 13, na odluku WADA u kontekstu ovog člana ne može se žaliti nijedna druga antidoping organizacija.

10.6.1.3 Ako antidoping organizacija ukine bilo koji dio inače primjenjive kazne zbog značajnog doprinosa, onda je u obavezi da obavještenje sa odgovarajućim opravdanjem odluke dostavi svim antidoping organizacijama koje imaju pravo žalbe po članu 13.2.3, kako je definirano članom 14.2. U posebnim situacijama kada WADA odredi da je to u najboljem interesu antidoping borbe, WADA može ovlastiti antidoping organizaciju da napravi odgovarajući tajni ugovor koji ograničava ili odlaže ugovor o značajnom doprinosu ili prirodu značajnog doprinosa koji je pružen.

[Komentar na član 10.6.1: Saradnja sa sportistima, pomoćnim osobljem sportista i drugima koji su prepoznali svoje propuste i voljni su otkriti druga kršenja antidoping pravila, važna je za čist sport. Ovo je jedina situacija kada *Kodeks* dozvoljava ukidanje inače primjenjivog perioda zabrane. ]

#### 10.6.2 Priznanje kršenja antidoping pravila u odsustvu drugih dokaza

Kada sportista ili drugo lice dobrovoljno priznaju kršenje antidoping pravila prije nego što su primili obavještenje o doping kontroli odnosno prikupljanju uzorka kojim se može ustanoviti kršenje antidoping pravila (ili u slučajevima kršenja antidoping pravila izvan člana 2.1., prije primanje obavještenja o počinjenom kršenju u skladu sa članom 7), i to je priznanje jedini pouzdan dokaz kršenja u vrijeme priznanja, onda se period zabrane može umanjiti, ali ne više od polovine inače predviđenog perioda zabrane.

[Komentar na član 10.6.2: Namjera ovog člana je reguliranje onih situacija kada sportista ili drugo lice istupe i priznaju kršenje antidoping pravila, prije nego što je antidoping organizacija svjesna činjenice da bi takva kršenja mogla biti počinjena. Nije namjera da se ovaj član primjenjuje na situacije kada sportista ili drugo lice priznaju jer očekuju da će biti uhvaćeni. Period smanjenja zabrane ovisi od toga koliko je vjerovatno da bi sportista ili drugo lice bili uhvaćeni da se nisu odlučili na dobrovoljno priznanje.]

#### 10.6.3 Momentalno priznanje počinjenog kršenja antidoping pravila nakon suočenja sa kršenjem kažnjivim po članovima 10.2.1 ili 10.3.1

Sportista ili drugo lice kojima potencijalno prijete zabrana u trajanju od 4 godine, u skladu sa članovima 10.2.1 ili 10.3.1 (za izbjegavanje davanja uzorka ili manipulaciju uzorkom), momentalnim priznanjem počinjenog kršenja antidoping pravila nakon što su optuženi za isto od strane antidoping organizacije, uz odobrenje za koje su diskreciono ovlašteni WADA i antidoping organizacija koja upravljanja rezultatima, mogu dobiti smanjenje perioda zabrane ovisno o težini kršenja i stepena propusta sportiste ili drugog lica, ali izrečeni period zabrane ne može iznositi manje od 2 godine.

#### 10.6.4 Primjena više osnova za smanjenje kazne

Kada sportista ili drugo lice ostvare pravo na smanjenje kazne po više osnova u skladu sa članovima 10.4, 10.5 ili 10.6

Prije primjene bilo kakvog smanjenja ili suspenzije kazne po članu 10.6, treba odrediti inače primjenjivi period zabrane prema članovima 10.2, 10.3, 10.4 i 10.5. Ako su sportista ili drugo lice ostvarili pravo na smanjenje ili suspenziju perioda zabrane po članu 10.6, onda će period zabrane biti smanjen ili suspendiran, ali tako da ne iznosi ispod jedne četvrtine inače primjenjivog perioda zabrane.

[Komentar na član 10.6.4 Odgovarajuća kazna se određuje u 4 koraka. Prvo, tijelo koje vodi pretres određuje koja je osnovna kazna (član 10.2, 10.3, 10.4 ili 10.5) za konkretno kršenje antidoping pravila. Drugo, ako osnovna kazna predviđa raspon u kažnjavanju, tijelo koje vodi pretres mora odrediti kaznu

unutar predviđenog raspona, u skladu sa stepenom propusta sportiste ili drugog lica. U trećem koraku, tijelo koje vodi pretres utvrđuje da li postoji osnov za ukidanje, suspenziju ili smanjenje kazne (član 10.6). Konačno, tijelo koje vodi pretres odlučuje o početku perioda zabrane prema članu 10.11. Nekoliko primjera primjene člana 10. nalazi se u Dodatku 2. ]

## 10.7 Višestruka kršenja

10.7.1 Za drugo po redu kršenje antidoping pravila počinjeno od strane sportiste ili drugog lica, period zabrane bit će onaj koji je veći od sljedećih perioda zabrane:

(a) šest mjeseci;

(b) polovina perioda zabrane određenog za prvo kršenje antidoping pravila ne uzimajući u obzir bilo kakvo smanjenje po članu 10.6; ili

(c) dvostruki period zabrane inače primjenjiv za drugo kršenje antidoping pravila ukoliko bi se to kršenje tretiralo kao da je prvo, bez uzimanja u obzir bilo kakvog smanjenja po članu 10.6

Utvrđeni period zabrane može biti dalje smanjen primjenom člana 10.6

10.7.2 Treće kršenje antidoping pravila će uvijek rezultirati doživotnom zabranom, osim u slučajevima kada se ispune uslovi za ukidanje ili smanjenje perioda zabrane prema članovima 10.4 ili 10.5 ili se treće kršenje odnosi na kršenje iz člana 2.4 . Samo u ovim izuzetnim slučajevima period zabrane bit će od 8 godina do doživotne zabrane.

10.7.3 Kršenje antidoping pravila za koje sportista ili drugo lice dokažu da u njihovom postupanju nije bilo propusta ili nemara, neće biti razmatrana kao kršenje u svrhe primjene ovog člana

10.7.4 Dodatna pravila za određeno potencijalno višestruko kršenje

10.7.4.1 U svrhe izricanja kazne prema članu 10.7, kršenje antidoping pravila smatrat će se kao drugo po redu kršenje, samo ako antidoping organizacija može dokazati da su sportista ili drugo lice počinili drugo kršenje antidoping pravila nakon prijema obavještenja u vezi sa članom 7 (upravljanje rezultatima), ili nakon što je antidoping organizacija uložila razuman napor da im dostavi obavještenje o prvom kršenju antidoping pravila; ako antidoping organizacija ne može dokazati ovo, kršenje će se razmatrati zajedno kao prvo kršenje, a izrečena kazna bit će zasnovana na kršenju koje zahtijeva strožije kažnjavanje;

10.7.4.2 Ako, nakon odlučivanja o prvom kršenju antidoping pravila, antidoping organizacija otkrije činjenice koje se odnose na kršenje antidoping pravila počinjeno od strane sportiste ili drugog lica koje se dogodilo prije obavještenja u vezi sa prvim kršenjem, onda antidoping organizacija treba izreći dodatnu kaznu imajući u vidu kaznu koja bi bila izrečena da se o dva kršenja odlučivalo u isto vrijeme. Rezultati u svim takmičenjima koja su se desila poslije ranijeg kršenja antidoping pravila, bit će diskvalifikovani u skladu sa članom 10.8.

#### 10.7.5. Višestruko kršenje antidoping pravila tokom desetogodišnjeg perioda

U svrhe primjene člana 10.7, svako kršenje antidoping pravila koje se tretira kao višestruko mora biti učinjeno u istom desetogodišnjem periodu.

#### 10.8 Diskvalifikacija rezultata na takmičenju poslije prikupljanja uzoraka ili počinjeno kršenje antidoping pravila

Pored automatske diskvalifikacije rezultata ostvarenog na takmičenju na kome je prikupljen pozitivan uzorak, iz člana 9, svi drugi rezultati na takmičenjima koji su postignuti od datuma kada je prikupljen pozitivan uzorak (bilo na takmičenju ili izvan takmičenja), ili od kada je počinjeno neko drugo kršenje antidoping pravila, pa do početka privremene suspenzije ili perioda zabrane, bit će, osim ako pravičnost ne nalaže drukčije, diskvalifikovani uz sve posljedice koje iz toga proizilaze, uključujući oduzimanje svih medalja, bodova i nagrada.

[Komentar na član 10.8: Nijedna odredba *Kodeksa*, ne sprečava poštenog sportistu ili drugo lice koji su, postupanjem lica koje je povrijedilo antidoping pravilo, oštećeni u ostvarivanju nekog svog prava, da potražuju naknadu štete od takvog lica.]

#### 10.9 Raspoređivanje troškova postupka pred CAS-om i oduzimanje novčanog dijela nagrade

Prioritet u nadoknadi troškova CAS i oduzimanju novčanog dijela nagrade, treba biti sljedeći: prvo, treba platiti troškove CAS; drugo, prebaciti novčani dio nagrade drugim sportistima ako je tako predviđeno pravilima nadležnog međunarodnog saveza; i treće, nadoknaditi troškove antidoping organizaciji nastale u vezi sa upravljanjem rezultatima.

#### 10.10 Finansijske mjere

Antidoping organizacija može u sopstvenim pravilima predvidjeti obavezu nadoknade troškova u slučaju kršenja antidoping pravila. Ipak, antidoping



organizacija može izreći samo finansijske kazne slučajevima gdje je izrečen maksimalni primjenjivi period zabrane. Nadoknada troškova ili finansijske kazne mogu se izreći ako je zadovoljen princip proporcionalnosti. Nadoknada troškova ili finansijske kazne ne mogu se smatrati osnovom za smanjenje inače primjenjivog perioda zabrane ili drugih kazni u skladu sa *Kodeksom*.

#### 10.11 Početak perioda zabrane

Osim u izuzecima iznesenim u daljem tekstu ovog člana, period zabrane početak će od datuma kada je na pretresu donijeta odluka o zabrani, ili u slučaju da se optuženi odrekao prava na saslušanje, od datuma kada je zabrana prihvaćena ili na neki drugi način uspostavljena.

##### 10.11.1 Odlaganje koje ne zavisi od sportiste ili drugog lica

Kada god postoje značajna odlaganja u vođenju pretresa ili drugih aspekata doping kontrole koja ne zavise od sportiste ili drugog lica, tijelo koje odlučuje o kazni, može odrediti raniji početak perioda zabrane, ali ne ranije od dana prikupljanja uzorka ili dana kada je počinjeno neko drugo kršenje antidoping pravila. Sve rezultati na takmičenju koji su postignuti tokom perioda zabrane, uključujući retroaktivnu zabranu, bit će diskvalifikovani.

[Komentar na član 10.11.1: U slučajevima kršenja drugih antidoping pravila osim onih iz člana 2.1, vrijeme potrebno antidoping organizaciji da otkrije i ustanovi činjenice dovoljne za utvrđivanje kršenja antidoping pravila može biti produženo, posebno kada sportista ili drugo lice preduzima aktivnosti da izbjegne otkrivanje. U tim slučajevima, fleksibilnost iz ovog člana vezana za početak perioda zabrane, ne smije se koristiti]

##### 10.11.2 Pravovremeni pristanak

Kada sportista ili drugo lice, bez odlaganja (što za sportistu znači prije nego što se takmiči ponovo), priznaju kršenje antidoping pravila pošto su suočeni sa optužbom za kršenje, od strane antidoping organizacije, period zabrane može početi ranije, a najranije od datuma prikupljanja uzorka ili od datuma kada je počinjeno neko drugo kršenje antidoping pravila. U svakom slučaju kada se primjenjuje ovaj član sportista ili drugo lice bi trebali odslužiti najmanje polovinu perioda zabrane počevši od dana kada su sportista ili drugo lice prihvatili kaznu, od dana donošenja odluke na pretresu ili dana kada je kazna određena na drugi način. Član se neće primijeniti kada je period zabrane već umanjen po članu 10.6.3.

10.11.3 Ako je izrečena privremena suspenzija i ako je poštovana od strane sportiste ili drugog lica, onda se period privremene suspenzije uračunava u period zabrane koji na kraju bude određen.

Period zabrane izdržan prije donošenja odluke po žalbi uračunava se u period zabrane koji bude određen nakon žalbe.

10.11.4 Ako sportista ili drugo lice dobrovoljno prihvati u pisanoj formi, privremenu suspenziju od strane Antidoping organizacije koja upravlja rezultatima i nakon toga se povuče iz takmičenja, onda se period dobrovoljne privremene suspenzije uračunava u period zabrane koji na kraju bude određen. Kopija dobrovoljnog pristanka na privremenu suspenziju sportiste ili drugog lica bit će odmah prosljeđena svakoj strani koja prima obavještenje o počinjenom kršenju antidoping pravila po članu 14.1.

[Komentar na član 10.11.4: Prihvatanje privremene suspenzije od strane sportiste nije priznanje sportiste i neće biti korišteno ni na koji način kao dodatan dokaz protiv sportiste]

10.11.5 Nikakav period prije početka izrečene ili dobrovoljne privremene suspenzije neće biti uračunat u period zabrane koji na kraju bude određen, bez obzira da li je sportista odlučio da se ne takmiči ili je suspendovan od strane svog tima.

10.11.6 U timskim sportovima, kada je period zabrane izrečen timu, osim ako pravednost zahtijeva drukčije, period zabrane će početi od dana kada je završen pretres i donijeta odluka o zabrani, ili ako pretres nije održan, od dana kada je zabrana prihvaćena ili drukčije uspostavljena. Bilo koji period privremene suspenzije timu (bilo da je nametnut ili dobrovoljno prihvaćen ) uračunava se u period zabrane koji na kraju bude određen.

[Komentar na član 10.11: Član 10.11 jasno određuje da su - odlaganje koje ne ovisi od sportiste, blagovremeni pristanak sportiste i privremena suspenzija - jedini opravdani razlozi za započinjanje perioda zabrane ranije od datuma donošenja odluke na pretresu.]

## 10.12 Status za vrijeme perioda zabrane

### 10.12.1 Zabrana učešća tokom perioda zabrane

Nijedan sportista ili drugo lice (uključujući pomoćno osoblje sportiste) kojima je izrečena zabrana, ne mogu, za vrijeme trajanja zabrane, učestvovati u bilo kom svojstvu u takmičenju ili aktivnostima (izuzev u zvaničnim programima antidoping edukacije ili rehabilitacije) koje su u nadležnosti ili su organizovane od bilo kog potpisnika ili organizacije članice potpisnika, ili kluba ili drugog člana organizacije organizacija članica potpisnika, ili u takmičenju koje je u nadležnosti ili ga je organizovala bilo koja profesionalna liga ili u bilo kojem događaju međunarodnog ili nacionalnog nivoa ili u

sportskim aktivnostima elitnog ili nacionalnog nivoa fundiranim od strane države.

Sportista ili drugo lice kome je izrečen period zabrane u trajanju dužem od četiri godine može, nakon izdržane četiri godine perioda zabrane, učestvovati kao sportista u lokalnim sportskim događajima koji nisu u nadležnosti potpisnika *Kodeksa* ili člana potpisnika, ali samo dok lokalni sportski događaj nije na nivou koji bi omogućio sportisti ili drugom licu da se kvalifikuje direktno ili indirektno za takmičenje (ili da sakupi bodove koji bi mu donijeli učešće) na nacionalnom prvenstvu ili međunarodnom događaju i dok ne uključuje sportistu ili drugo lice u bilo kakav rad sa maloljetnicima.

Sportista ili drugo lice koji izdržavaju period zabrane ostaju podložni testiranju.

[Komentar na član 10.12.1: Na primjer, prema članu 10.12.2 sportista koji izdržava period zabrane ne može učestvovati u treningu, pripremama, vježbama, organizovanim od njegovog nacionalnog saveza ili kluba koji je član nacionalnog saveza ili je fundiran od strane države. Dalje, takav sportista se ne može takmičiti u profesionalnim ligama koje nisu potpisnice *Kodeksa* (npr. NHL, NBA i slično..), na sportskim događajima organizovanim od ne-potpisnika *Kodeksa* međunarodnog ili nacionalnog nivoa, bez snošenja posljedica predviđenih u članu 10.12.3. Pod terminom „aktivnost“ također se podrazumijevaju, na primjer, administrativne aktivnosti, kao što je rad u svojstvu zvaničnog lica, direktora, službenika, zaposlenog ili volontera u organizaciji opisanoj u ovom članu. Kazna izrečena u jednom sportu će se također priznavati u drugim sportovima (videti član 15.1 – uzajamno priznavanje).]

#### 10.12.2 Povratak na trening

Kao izuzetak od primjene člana 10.12.1, sportista se može vratiti na trening sa timom ili koristiti prostorije ili terene kluba ili drugog člana organizacije koja je potpisnik ili članica potpisnika tokom (1) posljednja dva mjeseca zabrane za sportistu ili (2) tokom posljednjeg kvartala zabrane ukoliko je kvartal kraći od dva mjeseca.

[Komentar na član 10.12.2 U mnogim timskim sportovima i nekim individualnim (npr. ski skokovi i gimnastika) sportista ne može efikasno trenirati samostalno i biti spreman za takmičenje po isteku perioda zabrane. Tokom perioda treninga opisanog u ovom članu, kažnjeni sportista se ne može takmičiti ili biti angažiran ni u jednoj aktivnosti opisanoj u članu 10.12.1 osim treninga. ]

#### 10.12.3 Kršenje zabrane učešća tokom perioda zabrane

Kada sportista ili drugo lice kome je izrečen period zabrane učešća prekrši tu zabranu postupajući protivno članu 10.12.1, rezultati takvog učešća bit će diskvalifikovani i novi period zabrane jednak

prvobitno izrečenom periodu zabrane, bit će dodat tom prvobitno izrečenom periodu. Novi period zabrane može biti prilagođen stepenu propusta sportiste ili drugog lica i ovisno od okolnosti slučaja. Za odlučivanje o tome da li je došlo do kršenja zabrane i da li postoji osnov da se novi period zabrane prilagodi stepenu propusta ili okolnostima, nadležna je antidoping organizacija koja je upravljala rezultatima u procesu izricanja prvobitnog perioda zabrane. Na odluku se može žaliti u skladu sa članom 13.

Kada pomoćno osoblje sportiste ili drugo lice pomognu sportisti u kršenju zabrane učešća tokom perioda zabrane, antidoping organizacija u čijoj su nadležnosti pomoćno osoblje sportiste ili drugo lice, treba im, za takvu pomoć, izreći odgovarajuće kazne zbog kršenja iz člana 2.9.

#### 10.12.4 Povlačenje finansijske pomoći tokom perioda zabrane učešća

Također, za svako kršenje antidoping pravila, za koje nije umanjena kazna u skladu sa članovima 10.4 ili 10.5, neki ili svi izvori finansijske pomoći, povezani sa sportom, ili druge beneficije, povezane sa sportom, bit će ukinuti za lice koje je povrijedilo antidoping pravilo, od strane potpisnika, članica potpisnika ili vlada.

#### 10.13 Automatsko objavljivanje kazne.

Obavezni dio svake kazne uključuje automatsko objavljivanje kazne, kako je previđeno članom 14.3

[Komentar na član 10: Harmonizacija kazni je bila jedna od najviše diskutovanih i debatovanih oblasti antidopinga. Harmonizacija znači da se ista pravila i kriteriji primjenjuju u procjeni jedinstvenih činjenica svakog slučaja. Argumenti protiv zahtjeva da se kazne harmoniziraju su bazirane na razlikama među sportovima, na primjer: u nekim sportovima sportisti su profesionalci i ostvaruju značajne prihode, a u drugim, sportisti su pravi amateri; u sportovima gdje je karijera kratka, standardan period zabrane ima mnogo značajniji efekat na sportistu nego gdje je karijera tradicionalno duža. Glavni argument u prilog harmonizacije je da jednostavno nije pravedno da dvoje sportista iz iste zemlje koji su testirani pozitivno na istu zabranjenu supstancu pod sličnim okolnostima budu različito kažnjeni samo zato što pripadaju različitim sportovima. Pored toga, fleksibilnost u kažnjavanju se često posmatrala od strane nekih sportskih organizacija kao mogućnost da budu popustljive prema dopingovanim sportistima, što je neprihvatljivo. Nedostatak harmonizacije u kaznama je povremeno bio uzrok sporova vezanih za pravnu nadležnost između međunarodnih saveza i nacionalnih antidoping organizacija. ]

## **ČLAN 11. MJERE U TIMSKIM SPORTOVIMA**

### 11.1 Testiranje u timskim sportovima

Ako je više od jednog člana tima u timskom sportu obaviješteno o mogućem kršenju antidoping pravila prema članu 7 u vezi sa učešćem na sportskom događaju, nadležno tijelo za sportski događaj treba sprovesti odgovarajuće ciljano testiranje tima tokom trajanja događaja.

### 11.2. Mjere u timskim sportovima

Ako se utvrdi da je više od dva člana tima u nekom timskom sportu povrijedilo antidoping pravilo za vrijeme sportskog događaja, nadležno tijelo za sportski događaj treba izreći odgovarajuću kaznu za tim (npr. gubitak bodova, diskvalifikacija sa takmičenja ili događaja ili neke druge kazne), kao dodatak bilo kojoj kazni izrečenoj sportistima koji su počinili kršenje antidoping pravila.

### 11.3 Pravo nadležnih organizacija da ustanove strožija pravila u vezi sa mjerama u timskim sportovima

Nadležno tijelo za sportski događaj može ustanoviti na tom događaju i strožija pravila u vezi sa mjerama u timskim sportovima, od onih navedenih u članu 11.2

[Komentar na član 11.3: Na primjer, Međunarodni olimpijski komitet može usvojiti pravila po kojima se zahtijeva diskvalifikacija tima sa Olimpijskih igara, na osnovu manjeg broja individualnih kršenja antidoping pravila nego što je to inače predviđeno, tokom trajanja Olimpijskih igara.]

## **ČLAN 12 KAZNE PROTIV SPORTSKIH ORGANIZACIJA**

Nijedna odredba *Kodeksa* ne sprečava bilo kog potpisnika ili vladu koja prihvata *Kodeks* da sprovodi sopstvena pravila u cilju izricanja kazni protiv nekog drugog sportskog tijela nad kojim taj potpisnik ili vlada imaju nadležnost.

[Komentar: U ovom članu se jasno ističe da *Kodeks* ne ograničava bilo koja disciplinska prava koja inače postoje među organizacijama.]

## ČLAN 13 ŽALBE

### 13.1 Odluke protiv kojih može se može uložiti žalba

Protiv odluka koje su donijete na osnovu *Kodeksa* ili pravila koja su usvojena u skladu sa *Kodeksom* može se uložiti žalba kao što je navedeno u članovima 13.2 do 13.4 ili na drugim mjestima u *Kodeksu* ili Međunarodnim standardima. Takve odluke će ostati na snazi za vrijeme razmatranja žalbe osim ako žalbeno vijeće ne odredi drukčije. Prije početka žalbenog postupka, potrebno je da se iscrpi svaka mogućnost naknadne revizije odluke poslije njenog donošenja koja je predviđena pravilima antidoping organizacije, pod uslovom da takva revizija poštuje principe koji su navedeni u članu 13.2.2 (osim u slučaju iz člana 13.1.3).

#### 13.1.1 Opseg revizije nije ograničen

Opseg revizije po žalbi uključuje sva pitanja od značaja za predmet i izričito nije ograničen na pitanja ili opseg revizije donosioca inicijalne odluke.

#### 13.1.2 CAS se neće ograničavati samo na nalaze i činjenice na koje se odnosi žalba

U donošenju svoje odluke, CAS se neće ograničavati diskrecionim ovlaštenjima tijela na čiju odluku je podnijeta žalba.

[Komentar na član 13.1.2: Postupci pred CAS su de novo . Prethodni postupci ne ograničavaju dokaze ili ne nose težinu u pretresu pred CAS.

#### 13.1.3 WADA ne mora iscrpiti redovne interne pravne lijekove koje predviđa određena antidoping organizacija

Kada WADA ima pravo žalbe po članu 13, i nijedna druga strana se nije žalila na odluku antidoping organizacije, WADA se može žaliti na odluku direktno CAS-u, bez obaveze da prvo iscrpi redovne pravne lijekove koje interno predviđa antidoping organizacija.

[Komentar na član 13.1.3: Prije nego što je antidoping organizacija donijela konačnu odluku u najvišem stepenu i postoji još pravnih lijekova po kojima se strane mogu žaliti na donijetu odluku (donijeta je prvostepena odluka), a ni jedna to ne uradi, WADA se može žaliti na odluku direktno CAS-u, bez obaveze da prvo iscrpi redovne pravne lijekove koje interno predviđa antidoping organizacija.]

## 13.2 Žalbe protiv odluka o kršenju antidoping pravila, izrečenim mjerama, privremenim suspenzijama, priznavanju odluka i nadležnosti

Protiv odluke da je počinjeno kršenje antidoping pravila, odluke kojom se izriču ili ne izriču mjere zbog kršenja antidoping pravila ili odluke da nije učinjeno kršenje antidoping pravila ; odluke da procesuiranje kršenja antidoping pravila ne može biti nastavljeno iz proceduralnih razloga (uključujući na primjer zastaru); odluke WADA da ne odobri izuzetak od obaveze obavještanja 6 mjeseci unaprijed za penzioniranog sportistu koji se želi vratiti takmičenju po članu 5.7.1; odluke WADA o upravljanju rezultatima po članu 7.1; odluke antidoping organizacije da nepovoljan analitički nalaz ili atipični nalaz ne tretira kao kršenje antidoping pravila ili odluke da se ne nastavlja sa procesuiranjem kršenja antidoping pravila, poslije istrage prema članu 7.7; odluke kojom se izriče privremena suspenzija kao rezultat privremenog izjašnjenja ili zbog propusta antidoping organizacije da postupi u skladu sa članom 7.9; odluke da antidoping organizacija nije nadležna za odlučivanje o navodnom kršenju antidoping pravila ili za izricanje mjera zbog kršenja antidoping pravila; odluke da suspendira ili ne suspendira period zabrane po članu 10.6.1 ; odluke po članu 10.12.3. i odluke antidoping organizacija da ne prizna odluku druge Antidoping organizaciju prema članu 15, može se uložiti žalba isključivo u skladu sa odredbama ovog člana 13.2.

13.2.1. Žalbe koje se odnose na sportiste međunarodnog ranga ili međunarodnog sportskog događaja.

U slučajevima koji proistekli iz učešća na međunarodnom sportskom događaju ili u slučajevima koji uključuju sportiste međunarodnog ranga, žalba protiv odluke može biti podnijeta isključivo CAS-u, u skladu sa odredbama koje su primjenjive pred tim sudom.

[Komentar na član 13.2.1: Odluke CAS-a su konačne i obavezujuće osim za potrebe bilo koje revizije koju nalaže zakon koji se primjenjuje prilikom poništenja ili stupanja na snagu arbitražnih odluka.]

13.2.2 Žalbe koje se odnose na druge sportiste ili druga lica

U slučajevima kada član 13.2.1 nije primjenjiv, na odluku se može žaliti nezavisnom i nepristrasnom tijelu u saglasnosti sa pravilima nacionalne antidoping organizacije. Pravila za podnošenje takvu žalbe trebaju uvažavati sljedeće principe:

- blagovremenost;
- pravedno i nepristrano tijelo koje vodi pretres;
- pravo na zastupanje o sopstvenom trošku; i
- blagovremenu, pisanu, obrazloženu odluku

[Komentar na član 13.2.2: Antidoping organizacija može izvršiti usaglašavanje sa ovim članom, izborom da omogući pravo direktne žalbe CAS-u. ]

### 13.2.3 Lica koja imaju pravo na žalbu.

U slučajevima navedenim u članu 13.2.1, sljedeće strane imaju pravo podnošenja žalbe CAS-u: (a) sportista ili lice na koje se odnosi odluka protiv koje se ulaže žalba; (b) druga strana u sporu u kome je donijeta odluka; (c) nadležni međunarodni savez; (d) nacionalna antidoping organizacija prema državljanstvu, prebivalištu, boravištu ili licenci; (e) Međunarodni olimpijski komitet ili Međunarodni paraolimpijski komitet, kada odluka može imati dejstvo u vezi sa Olimpijskim igrama ili Paraolimpijskim igrama, uključujući odluke koje utiču na pravo učešća na Olimpijskim igrama ili Paraolimpijskim igrama; i (f) WADA.

U slučajevima navedenim u članu 13.2.2, strane sa pravom žalbe nacionalnom žalbenom tijelu bit će određene pravilima nacionalne antidoping organizacije, s tim da, u najmanjoj mjeri, moraju uključivati: (a) sportistu ili drugo lice na koje se odnosi odluka protiv koje se ulaže žalba; (b) drugu stranu u sporu u kome je donijeta odluka; (c) nadležni međunarodni savez; (d) nacionalnu antidoping organizaciju određenu prema prebivalištu lica na koje se odnosi odluka; (e) Međunarodni olimpijski komitet ili Međunarodni paraolimpijski komitet, kada odluka može imati dejstvo u vezi sa Olimpijskim igrama ili Paraolimpijskim igrama, uključujući odluke koje utiču na pravo učešća na Olimpijskim igrama ili Paraolimpijskim igrama; i (f) WADA-u. U slučajevima navedenim u članu 13.2.2 WADA, Međunarodni olimpijski komitet ili Međunarodni paraolimpijski komitet, i nadležna međunarodna saveza će također imati pravo podnošenja žalbe CAS-u protiv odluke žalbenog tijela na nacionalnom nivou. Svaka strana koja se žali, ima pravo na pomoć CAS u prikupljanju svih relevantnih informacija od antidoping organizacije na čiju odluku se žali, i postoji obaveza davanja informacija ako CAS tako naloži.

Rokovi za žalbu od strane WADA su:

- (a) dvadesetjedan dan po isteku posljednjeg dana kojeg se bilo koja zainteresovana strana u slučaju imala pravo žaliti, ili
- (b) dvadesetjedan dan nakon što WADA primi kompletan dosije vezan za odluku.

Nasuprot bilo kakvim drugim odredbama, jedino lice koje može uložiti žalbu protiv privremene suspenzije jeste sportista ili drugo lice kome je izrečena privremena suspenzija.

13.2.4. Unakrsne žalbe i druge naknadne povezane žalbe koje su dozvoljene



Unakrsne žalbe i druge naknadne povezane žalbe od strane bilo koje strane, koje se podnose CAS *Kodeksom* su posebno dozvoljene. Svaka strana sa pravom žalbe po članu 13 može podnijeti unakrsnu i naknadne žalbe zajedno sa svojim odgovorom/podneskom.

[Komentar na član 13.2.4: Ova odredba je neophodna iz razloga što od 2011, CAS ne dozvoljava više sportisti da se žali kada se Antidoping organizacija žali na odluku, po isteku roka za žalbu od strane sportiste. Ova odredba dozvoljava puno učestvovanje u pretresu svim stranama. ]

### **13.3 Propuštanje antidoping organizacije da donese blagovremenu odluku**

Kada, u konkretnom slučaju, antidoping organizacija propusti donijeti odluku o tome da li je počinjeno kršenje antidoping pravila ili ne, u razumnom roku, određenom od WADA-e, WADA može izabrati da se žali direktno CAS-u, kao i u slučaju kada antidoping organizacija odluči da nije bilo kršenja. Ukoliko CAS odluči da je kršenja bilo i da je WADA postupila ispravno u odluci da se obrati direktno CAS-u, tada će troškovi WADA i troškovi zastupnika u žalbenom postupku, biti nadoknađeni WADA-i od strane antidoping organizacije.

[Komentar na član 13.3 : Uslijed različitih okolnosti pod kojima se odvija istraga svakog konkretnog kršenja antidoping pravila i proces upravljanja rezultatima, nije moguće odrediti tačan vremenski rok u kome je antidoping organizacija dužna donijeti odluku, prije nego što WADA može intervenirati, žaleći se direktno CAS-u. Prije nego što preduzme takvu akciju, WADA će, u svakom slučaju, konsultirati antidoping organizaciju i pružiti joj priliku da objasni zbog čega još uvijek nije donijela odluku. Ništa izneseno u ovom članu ne brani međunarodnom savezu da također ima pravilo koje joj dozvoljava preuzimanje nadležnosti, u slučaju da nacionalni savez koji upravlja rezultatima, neprimjereno odlaže donošenje odluke. ]

### **13.4 Žalbe u vezi sa TUE**

Na odluke u vezi sa TUE može se žaliti isključivo prema članu 4.4

### **13.5 Obavještenje o odluci po žalbi**

Svaka antidoping organizacija koja je strana u žalbenom postupku, bez odlaganja će proslijediti odluku o žalbi sportisti ili drugom licu i drugim antidoping organizacijama koje imaju pravo žalbe po članu 13.2.3 kako je predviđeno članom 14.2

### **13.6 Žalbe protiv odluka vezanih za dio 3 i dio 4 Kodeksa**

U pogledu prijava WADA-e o neusklađivanju po članu 23.5.4 ili bilo koje mjere izrečene na osnovu trećeg dijela *Kodeksa* (Uloge i odgovornosti), entiteti koji su neusklađeni ili kojima su izrečene mjere na osnovu trećeg dijela *Kodeksa* imaju pravo podnošenja žalbe isključivo CAS-u u skladu sa odredbama koje se primjenjuju pred tim sudom.

### **13.7 Žalbe protiv odluka o suspenziji ili ukidanju akreditacije laboratoriji**

Protiv odluka WADA kojima se laboratoriji suspendira ili ukida akreditacija, žalbu može uložiti samo predmetna laboratorija, s tim da se žalba može podnosi isključivo CAS-u.

[Komentar na član 13.: Cilj *Kodeksa* jeste da se pitanja antidopinga riješe putem pravičnih i transparentnih internih procesa zaključno sa konačnom odlukom po žalbi. Transparentnost antidoping odluka koje donesu antidoping organizacije osigurana je članom 14. Navedenim licima i organizacijama, uključujući WADA-u, time je omogućeno da ulože žalbu protiv takvih odluka. Potrebno je napomenuti da definicija zainteresiranih lica i organizacija sa pravom na žalbu prema članu 13 ne uključuje sportiste koji bi mogli imati korist od diskvalifikacije drugog takmičara., niti njihovog saveza.]

## **ČLAN 14 POVJERLJIVOST I IZVJEŠTAVANJE**

Principi koordinacije rezultata antidoping kontrole, javnosti i transparentnosti, odgovornosti i poštovanja privatnosti sportista ili drugih lica su sljedeći:

### **14.1 Informacije u vezi sa nepovoljnim analitičkim nalazima, atipičnim nalazima i drugim kršenjem antidoping pravila stavljenim na teret**

#### 14.1.1 Obavješćavanje sportiste ili drugog lica

Forma i način obavješćavanja povodom kršenja antidoping pravila bit će definirana pravilima antidoping organizacije koja upravlja rezultatima.

#### 14.1.2 Obavješćavanje o kršenju antidoping pravila nacionalne antidoping organizacije, međunarodnog saveza i WADA-e

Antidoping organizacija koja upravlja rezultatima obavijestit će nacionalnu antidoping organizaciju kojoj pripada sportista, međunarodni savez i WADA-u, o kršenju antidoping pravila istovremeno uz obavješćavanje sportiste ili drugog lica.

### 14.1.3 Sadržaj obavještenja

Obavještenje treba sadržavati: ime i prezime sportiste, državu, sport i sportsku disciplinu, rang sportiste, da li je testiranje provedeno na takmičenju ili izvan takmičenja, datum prikupljanja uzorka i rezultate analize koje je objavila laboratorija, kao i druge informacije koje zahtijevaju Međunarodni standardi za testiranje i istragu, ili za kršenje antidoping pravila izvan člana 2.1, osnovu na kojoj se zasniva tvrdnja o kršenju.

### 14.1.4 Status i nalazi

Osim u slučaju istrage koja nije rezultirala obavještenjem o kršenju antidoping pravila prema članu 14.1.1, ista lica i antidoping organizacije će redovno biti obavještavani o statusu i nalazima bilo kakve revizije ili postupaka koji su vođeni u skladu sa članovima 7, 8 ili 13, i bit će im dostavljena pisana, obrazložena odluka ili objašnjenje.

### 14.1.5 Povjerljivost

Organizacije primaoci ne smiju otkrivati ove informacije nikome izuzev licima unutar te organizacije koje trebaju imati ta saznanja (ovo uključuje odgovarajuće osoblje nacionalnih olimpijskih komiteta, nacionalnih saveza i tima u timskim sportovima), sve dok antidoping organizacija odgovorna za upravljanje rezultatima ne objavi javno te informacije kao što nalaže dole navedeni član 14.3. ili propusti postupiti u skladu sa navedenim članom.

[Komentar na član 14.1.5: Svaka antidoping organizacija će predvideti, u svojim sopstvenim antidoping pravilima, procedure za zaštitu povjerljivih informacija, kao i one za istragu i kažnjavanje u slučaju otkrivanja povjerljivih informacija od strane zaposlenih ili predstavnika antidoping organizacije.]

## **14.2 Obavještenje o odluci u vezi sa kršenjem antidoping pravila i zahtjev za dosijeom**

14.2.1. Odluka o kršenju antidoping pravila donesena prema članovima 7.10, 8.4, 10.4, 10.5, 10.6, 10.12.3 ili 13.5 uključivat će potpuno obrazloženje odluke, uključujući, ako je primjenljivo, opravdanje zašto nisu izrečene maksimalne kazne. Tamo gdje odluka nije na engleskom ili francuskom jeziku antidoping organizacije će osigurati kratki sažetak odluke i navesti razloge koje idu u prilog odlučnog.

14.2.2. Antidoping organizacija sa pravom žalbe na odluku može u skladu sa članom 14.2., da u roku od 15 dana od prijema, zahtijeva kopiju cijelog slučaja odnosno dosije.

## 14.3 Javno objavljivanje

14.3.1 Identitet sportiste ili drugog lica koje je antidoping organizacija optužila da je prekršilo antidoping pravilo, može biti javno objavljen od strane antidoping organizacija odgovorne za upravljanje rezultatima, tek poslije obavještanja sportiste ili drugog lica u skladu sa članovima 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, ili 7.7 i relevantnih antidoping organizacija u skladu sa članom 14.1.2.

14.3.2 Najkasnije u roku od dvadeset dana, nakon što je donijeta konačna odluka koja može biti predmet žalbe u skladu sa članovima 13.2.1 ili 13.2.2 ili se odustalo od žalbe ili se počinitelj odrekao prava na pretres u skladu sa članom 8, ili utvrđeno kršenje antidoping pravila nije osporeno u žalbenom roku, antidoping organizacija odgovorna za upravljanje rezultatima mora javno objaviti informacije u vezi sa slučajem uključujući sport, kršenje antidoping pravila, ime i prezime sportiste ili drugog lica koje je počinilo krše kršenje antidoping pravila, zabranjenu supstancu ili zabranjeni metod i izrečene mjere. Ista antidoping organizacija mora također objaviti odluku po žalbi, u roku od dvadeset dana od donošenja, uključujući sve gore navedene informacije.

14.3.3 U bilo kom slučaju gdje je posle pretresa ili žalbe odlučeno da sportista ili drugo lice nisu počinili kršenje antidoping pravila, odluka može biti objavljena javno samo uz pristanak sportiste ili druge osobe na koje se odluka odnosi. Antidoping organizacija, odgovorna za upravljanje rezultatima, preduzet će razumne napore da pribavi takvu saglasnost, i ukoliko je pribavi, objavit će odluku u cjelini ili u skraćenom obliku koji je odobren od strane sportiste ili drugog lica.

14.3.4 U svrhe iz ovog člana, uslov javnog objavljivanja bit će zadovoljen u minimalnoj mjeri, postavljanjem traženih informacija na web sajtu antidoping organizacije u trajanju dužem od jednog (1) mjeseca ili u dužini trajanja perioda zabrane.

14.3.5 Nijedna antidoping organizacija ili akreditirana laboratorija od strane WADA ili predstavnik neke od njih, neće javno komentarisati konkretne okolnosti pojedinog slučaja koji je u postupku (nasuprot dozvoljenom općem opisivanju postupka ili naučnih stavova), osim u odgovorima na javne komentare sportiste, drugog lica ili njihovih zastupnika.

14.3.6 Obavezno javno objavljivanje po članu 14.3.2 ne zahtijeva se kada je sportista ili drugo lice koje je počinilo kršenje antidoping pravila maloljetnik. Svako opciono javno objavljivanje informacija o slučaju u koji je umiješan maloljetnik mora biti proporcionalno činjenicama i okolnostima slučaja.

#### **14.4 Statističko izvještavanje**

Antidoping organizacije trebaju najmanje jednom godišnje objaviti opći statistički izvještaj o svojim aktivnostima u oblasti doping kontrole, i dostaviti jedan primjerak WADA. Antidoping organizacije mogu također objaviti ime i prezime svakog testiranog sportiste i datum svakog testiranja. WADA će, najmanje jednom godišnje, objaviti statistički izvještaj u kome su sumirane informacije dobijene od antidoping organizacija i laboratorija.

#### **14.5 Ustanova za prikupljanje i distribuciju informacija o doping kontroli**

WADA će obavljati funkciju centralne ustanove za prikupljanje i distribuciju informacija o doping kontroli i rezultatima, uključujući i podatke iz bioloških pasosa, sportista međunarodnog i nacionalnog ranga i whereabouts informacija sportista koji su uvršteni u registrovane test grupe. Da bi se olakšalo koordinirano planiranje rasporeda testiranja i da bi se izbjeglo nepotrebno ponavljanje testiranja od strane različitih antidoping organizacija, svaka antidoping organizacija treba proslijediti sve testove sprovedene na takmičenju i izvan takmičenja nad odgovarajućim sportistima WADA-i, koristeći ADAMS ili drugi sistem odobren od strane WADA, u što kraćem roku. Ove informacije bit će dostupne, kada je to opravdano, sportisti, nacionalnom ili međunarodnom savezu sportiste i bilo kojoj drugoj antidoping organizaciji koja ima pravo testiranja sportiste.

Da bi omogućila svoje funkcioniranje kao ustanove za prikupljanje i distribuciju informacija o doping kontroli, WADA je razvila ADAMS, bazu podataka, koja oslikava princip zaštite podataka. Konkretno, WADA je razvila ADAMS da bi se dosljedno poštovao princip zaštite podataka i norme koje ovo regulišu, a kojih se pridržavaju WADA i druge organizacije koje koriste ADAMS. Privatni podaci sportiste, pomoćnog osoblja sportiste, i drugih umiješanih u antidoping aktivnosti, bit će čuvani i s njima će upravljati WADA, pod nadzorom kanadskih pravila o privatnosti i zaštiti privatnosti, strogo povjerljivo, i u skladu sa Međunarodnim standardom za zaštitu privatnosti.

#### **14.6 Zaštita privatnosti**

Antidoping organizacije mogu prikupljati, čuvati, obrađivati i objavljevati lične informacije vezane za sportistu i druga lica, kada je to neophodno u obavljanju njihovih antidoping aktivnosti prema *Kodeksu* i Međunarodnim standardima (uključujući tu posebno Međunarodne standarde za zaštitu privatnosti) i kada je to u skladu sa pozitivno-pravnim propisima.

[Komentar na član 14.6: Treba obratiti pažnju da je u članu 22.2 predviđeno da će svaka vlada uspostaviti zakonske okvire, pravila, procedure i načine za saradnju i razmjenu informacija i podataka između antidoping organizacija, kao što je predviđeno *Kodeksom*.]

## **ČLAN 15 PRIMJENA I PRIZNAVANJE ODLUKA**

15.1 Pravo na žalbu po članu 13, testiranje, rezultati pretresa i ostali finalni nalazi bilo kog potpisnika *Kodeksa*, koji su u saglasnosti sa *Kodeksom* i u okviru su potpisnikovih nadležnosti, bit će primjenjeni svuda u svijetu i priznati i poštovani od svih drugih potpisnika.

[Komentar na član 15.1: Obim priznavanja TUE odluka drugih Antidoping organizacije bit će određen članom 4.4 i Međunarodnim standardima za TUE. ]

15.2 Potpisnici će priznati mjere preduzete od organizacija koje nisu prihvatile *Kodeks*, ako su pravila tih organizacija u saglasnosti sa *Kodeksom*.

[Komentar na član 15.2: Kada je odluka organizacija koja nije prihvatila *Kodeks*, u nekim dijelovima u saglasnosti sa *Kodeksom*, a u drugim nije, potpisnici će pokušati da primjene takvu odluku u skladu sa principima *Kodeksa*. Na primjer, ako je u postupku, koji je u saglasnosti sa *Kodeksom*, ne-potpisnik otkrio sportistu koji je počinio kršenje antidoping pravila i prisustvo zabranjene supstance u njegovom tijelu, ali je izrečeni period zabrane kraći nego što je predviđeno po *Kodeksu*, onda će svi potpisnici priznati kršenje antidoping pravila i nacionalna antidoping organizacija kojoj pripada sportista će sprovesti pretres po članu 8 da bi odredila da li period zabrane predviđen po *Kodeksu* treba da bude nametnut. ]

## **ČLAN 16 DOPING KONTROLA ŽIVOTINJA KOJE SE TAKMIČE U SPORTU**

16.1 U svakom sportu u kome takmičenje uključuje životinje, međunarodni savez nadležan za taj sport utvrdit će i sprovest će antidoping pravila za životinje koje učestvuju u tom sportu. Antidoping pravila će uključivati Lista zabranjenih supstanci, odgovarajuće procedure testiranja i listu odobrenih laboratorija za analizu uzoraka.

16.2 U pogledu utvrđivanja kršenja antidoping pravila, upravljanja rezultatima, pravičnih pretresa, mjera i žalbi u vezi životinja koje učestvuju u sportu, međunarodni savez nadležan za taj sport utvrdit će i sprovest će pravila koja su generalno u skladu sa članovima 1, 2, 3, 9, 10, 11, 13 i 17 *Kodeksa*.

## **ČLAN 17 ZASTARA**

Nikakvi postupci ne mogu biti pokretani protiv sportiste ili drugog lica zbog kršenja antidoping pravila ukoliko je prošlo više od deset godina od datuma kada je kršenje počinjeno, osim ukoliko nisu obaviješteni o kršenju antidoping pravila

u skladu sa članom 7, ili je se pokušalo obavijestiti na razumno prihvatljiv način, prije isteka tog roka.

## **DRUGI DIO**

### **EDUKACIJA I ISTRAŽIVANJE**

#### **ČLAN 18 EDUKACIJA**

##### **18.1 Osnovni princip i glavni cilj**

Osnovni princip informativnih i edukativnih programa za sport bez dopinga je sprečavanje pogubnog dejstva dopinga na sportski duh, kako je opisano u uvodu *Kodeksa*. Glavni cilj ovakvih programa je prevencija. Težište će biti na odvrtaanju sportista od namjerne i nenamjerne upotrebe zabranjenih supstanci i zabranjenih metoda.

Informativni programi trebaju biti usmjereni na pružanje osnovnih informacija za sportiste kao što je opisano u članu 18.2. Edukativni programi trebaju biti usmjereni na prevenciju. Preventivni programi trebaju biti zasnovani na vrijednostima koje promovira *Kodeks* i usmjereni ka sportistima i pomoćnom osoblju sportista, sa posebnim osvrtom na pristup mladim ljudima kroz školske programe.

Svi potpisnici će u skladu sa svojim aspektom odgovornosti, i u međusobnoj saradnji, planirati, primijeniti, procjenjivati i nadgledati informiranje, edukaciju i preventivne programe vezane za borbu protiv dopinga.

##### **18.2 Programi i aktivnosti**

Programi trebaju, sportistima i drugim licima, u najmanjoj mjeri pružiti precizne i ažurne informacije o sljedećim pitanjima:

- Supstance i metode na Listi zabranjenih doping sredstava
- Kršenje antidoping pravila
- Posljedice dopinga po zdravlje, uključujući kazne, zdravstvene i socijalne posljedice
- Procedure doping kontrole
- Prava i odgovornosti sportista i pomoćnog osoblja sportista
- Terapijska izuzeća – TUE
- Upravljanje rizikom prilikom korištenja suplemenata
- Šteta koju doping nanosi sportskom duhu

- Aktuelna pravila o popunjavanju obrazaca o lokaciji – "whereabouts" obrazaca

Programi trebaju promovirati sportski duh i sport bez dopinga radi stvaranja okruženja koje će dugotrajno i pozitivno uticati na postupanje sportista ili drugih lica.

Preventivni programi trebaju biti prije svega usmjereni ka mlađim licima, primjereni njihovom uzrastu, školama i sportskim klubovima, njihovim roditeljima, odraslim sportistima, sportskim zvaničnicima, trenerima, medicinskom osoblju i medijima.

Pomoćno osoblje sportiste treba pružiti obrazovanje i savjete sportistima u vezi sa politikom antidopinga i pravilima koja su usvojena u skladu sa *Kodeksom*.

Svi potpisnici trebaju promovirati i podržavati aktivno učešće sportista i pomoćnog osoblja sportiste u programima edukacije, u svrhe borbe za sporta bez dopinga.

[Komentar na član 18.2: Informativni i edukativni antidoping programi ne bi trebalo da su ograničeni na sportiste međunarodnog ili nacionalnog nivoa, već bi trebalo da obuhvataju sva lica, uključujući mlade koji učestvuju u sportu, za koje su nadležni bilo koji potpisnik, vlada ili druge sportske organizacije koje prihvataju *Kodeks*. (Vidi definiciju sportiste.) Ovi programi također trebaju uključivati pomoćno osoblje sportiste.

Ovi principi su u skladu sa UNESCO konvencijom, sa osvrtom na edukaciju i trening.]

### **18.3 Profesionalna pravila ponašanja**

Svi potpisnici trebaju saradivati međusobno i sa vladama na podsticanju relevantnih i kompetentnih profesionalnih udruženja i institucija da razviju i implementiraju odgovarajuća pravila ponašanja, ustanove dobru praksu i etički se odnose prema antidoping borbi u sportu, kao i da ustanove kazne, a sve u skladu sa *Kodeksom*.

### **18.4 Koordinacija i saradnja**

WADA će djelovati kao centralna ustanova za prikupljanje i distribuciju informacija o doping kontroli, za edukaciju i/ili programe razvijene od strane WADA ili antidoping organizacija.

Svi potpisnici i sportisti i druga lica trebaju saradivati međusobno i sa vladama kako bi koordinirali svoje napore u informiranju i edukaciji o antidoping u i kako bi razmjenom iskustava osigurali efikasnost ovih programa u prevenciji dopinga u sportu.



## **ČLAN 19 ISTRAŽIVANJE**

### **19.1 Svrha i ciljevi istraživanja u oblasti borbe protiv dopinga**

Istraživanja u oblasti borbe protiv dopinga u sportu doprinose razvoju i sprovođenju efikasnih programa u sklopu doping kontrole i pružanju informacija i edukaciji u vezi sa borbom protiv dopinga.

Svi potpisnici će, u međusobnoj saradnji i sa vladama, podsticati i promovirati takva istraživanja i preduzeti sve razumne mjere, kako bi se omogućilo da rezultati tih istraživanja budu upotrebljeni za promoviranje ciljeva koji su u skladu sa principima *Kodeksa*.

### **19.2 Vrste istraživanja**

Istraživanje u oblasti borbe protiv dopinga u sportu, može uključivati, na primjer, sociološke, bihevioralne, pravne i etičke studije pored medicinskih, analitičkih i fizioloških istraživanja. Trebaju biti sprovedena istraživanja o iznalaženju i procjenjivanju efikasnosti naučno baziranih fizioloških i psiholoških programa za obuku u skladu sa principima *Kodeksa*, uz poštovanje ljudskog integriteta, kao i studije o upotrebi novih supstanci ili metoda koji proističu iz naučnog razvoja.

### **19.3 Koordinacija istraživanja i razmjena rezultata**

Koordinacija istraživanja u oblasti borbe protiv dopinga u sportu, putem WADA-e, od suštinskog je značaja. Kopije rezultata antidoping istraživanja treba dostaviti WADA-i, i gdje je to primjereno, podijeliti rezultate sa relevantnim potpisnicima i sportistima i drugim zainteresovanim stranama, uz poštovanje pravila o zaštiti autorskih prava i intelektualne svojine.

### **19.4 Istraživačka praksa**

Istraživanja u oblasti borbe protiv dopinga u sportu trebaju biti u skladu sa međunarodno priznatom etičkom praksom.

### **19.5 Upotreba zabranjenih supstanci i zabranjenih metoda u istraživanjima**

Treba izbjegavati izdavanje zabranjenih supstanci ili zabranjenih metoda u sklopu istraživanja.

## **19.6 Zloupotreba rezultata**

Potrebno je preduzeti adekvatne mjere predostrožnosti kako bi se izbjegla zloupotreba rezultata istraživanja u oblasti antidopinga i njihova primjena u svrhe dopingovanja.

## **TREĆI DIO**

### **ULOGE I ODGOVORNOSTI**

[Komentar: Odgovornosti potpisnika i sportista ili drugih lica navedene su u raznim članovima *Kodeksa* i odgovornosti koje se navode u ovom dijelu predstavljaju dodatak tim odgovornostima.]

Svi potpisnici trebaju djelovati u duhu partnerstva i saradnje, kako bi se osigurao uspjeh u borbi protiv dopinga u sportu i poštovanje *Kodeksa*.

## **ČLAN 20 DODATNE ULOGE I ODGOVORNOSTI POTPISNIKA**

### **20.1 Uloge i odgovornosti Međunarodnog olimpijskog komiteta**

20.1.1 Usvajanje i sprovođenje antidoping politike i pravila na Olimpijskim igrama u skladu sa *Kodeksom*.

20.1.2 Zahtijevati kao uslov za priznavanje međunarodnih saveza u sklopu Olimpijskog pokreta od strane Međunarodnog olimpijskog komiteta njihovu usaglašenost sa *Kodeksom*.

20.1.3 Uskraćivati djelimično ili u potpunosti financiranja sportskih organizacija koje nisu usaglašene sa *Kodeksom*.

20.1.4 Preuzeti neophodne mjere zbog suzbijanja neusaglašenosti sa *Kodeksom* na osnovu člana 23.5.

20.1.5 Omogućiti rad i izdavanje ovlaštenja za program nezavisnog posmatrača.

20.1.6 Zahtijevati od svih sportista i pomoćnog sportskog osoblja koji učestvuju kao treneri, instruktori, menadžeri, tim, zvaničnici,

medicinsko ili paramedicinsko osoblje na Olimpijskim igrama, pristanak na antidoping pravila u skladu sa *Kodeksom*, kao uslov za učešće.

20.1.7 Snažno djelovati na sprečavanju svih potencijalnih kršenja antidoping pravila, u okviru svoje nadležnosti, uključujući istragu u svakom pojedinačnom slučaju da li su pomoćno osoblje sportiste ili druga lica možda bili umiješani u doping.

20.1.8 Prihvatiti ponude za organizaciju Olimpijskih igara samo od onih zemalja čije su vlade ratificirale, prihvatile, odobrile ili pristale na UNESCO konvenciju, te čiji su nacionalni olimpijski komitet, nacionalni paraolimpijski komitet i nacionalna antidoping organizacija usklađeni sa *Kodeksom*.

20.1.9 Promovirati antidoping edukaciju.

20.1.10 Sarađivati sa relevantnim nacionalnim organizacijama i agencijama i drugim antidoping organizacijama.

## **20.2 Uloge i odgovornosti Međunarodnog paraolimpijskog komiteta**

20.2.1 Usvajanje i provedba antidoping politike i pravila na Paraolimpijskim igrama u skladu sa *Kodeksom*.

20.2.2 Zahtijevati kao uslov za priznavanje nacionalnih komiteta u sklopu Paralimpijskog pokreta od strane Međunarodnog paraolimpijskog komiteta njihovu usaglašenost sa *Kodeksom*.

20.2.3 Uskratiti djelimično ili u potpunosti financiranje sportskih organizacija koje nisu usaglašene sa *Kodeksom*.

20.2.4 Preduzeti neophodne mjere radi suzbijanja neusaglašenosti sa *Kodeksom* na osnovu člana 23.5.

20.2.5 Omogućiti rad i izdavanje ovlaštenja za program nezavisnog posmatrača.

20.2.6. Zahtijevati od svih sportista i pomoćnog sportskog osoblja koji učestvuju kao treneri, instruktori, menadžeri, tim, zvaničnici, medicinsko ili paramedicinsko osoblje na Paraolimpijskim igrama, pristanak na antidoping pravila u skladu sa *Kodeksom*, kao uslov za učešće.

20.2.7 Snažno djelovati na sprečavanju svih potencijalnih kršenja antidoping pravila, u okviru svoje nadležnosti, uključujući istragu u svakom pojedinačnom slučaju da li su pomoćno osoblje sportiste ili druga lica možda bili umiješani u doping.

20.2.8 Promovirati antidoping edukaciju.

20.2.9 Sarađivati sa relevantnim nacionalnim organizacijama i agencijama i drugim antidoping organizacijama.

### **20.3 Uloge i odgovornosti međunarodnih saveza**

20.3.1 Usvajanje i sprovedba antidoping politike i pravila koja su u skladu sa *Kodeksom*.

20.3.2 Zahtijevati kao uslov za članstvo da politika, pravila i programi njihovih nacionalnih saveza i drugih članova budu u saglasnosti sa *Kodeksom*.

20.3.3 Zahtijevati da se svi sportisti i članovi pomoćnog osoblja sportiste koji učestvuju kao treneri, instruktori, menadžeri, tim, zvaničnici, medicinsko ili paramedicinsko osoblje na takmičenjima, obavežu da će se pridržavati antidoping pravila u skladu sa *Kodeksom*, kao uslov za učešće.

20.3.4 Zahtijevati od sportista koji nisu stalni članovi međunarodnih saveza ili nekih od nacionalnih saveza u njenom sklopu, da budu na raspolaganju radi prikupljanja uzoraka i da pruže tačne i ažurne informacije o svom boravištu, kao članovi registrovane test grupe, u skladu sa uslovima za učešće na sportskom događaju koje je utvrdio međunarodni savez ili, gdje je to moguće, organizator međunarodnog sportskog događaja.

[Komentar na član 20.3.4: Ovo se također odnosi, na primjer, na sportiste u profesionalnim ligama.]

20.3.5 Zahtijevati od svakog nacionalnog saveza da donese pravila po kojima se kao uslov za učešće zahtijeva da se svi sportisti i članovi pomoćnog osoblja sportiste koji učestvuju kao treneri, instrukturi, menadžeri, tim, zvaničnici, medicinsko ili paramedicinsko osoblje na takmičenjima ili u aktivnostima, odobrenim ili organizovanim od strane nacionalnih saveza ili od neke od njegovih članica, obavežu da će se pridržavati antidoping pravila i poštovati pravo upravljanja rezultatima od strane antidoping organizacije, u skladu sa *Kodeksom*.

20.3.6 Zahtijevati od nacionalnih saveza da prijave sve informacije koje ukazuju ili se odnose na kršenje antidoping pravila njihovim nacionalnim antidoping organizacijama i međunarodnim savezima i učestvovati u istragama koje sprovodi bilo koja antidoping organizacija koja ima nadležnost za sprovođenje istrage.

20.3.7 Preduzeti neophodne mjere zbog suzbijanja neusaglašenosti sa *Kodeksom* na osnovu člana 23.5.

20.3.8 Omogućiti rad i izdavanje ovlaštenja za program nezavisnog posmatrača na međunarodnim sportskim događajima.

20.3.9 Uskratiti djelimično ili u potpunosti financiranje nacionalnih saveza u svom sklopu koji nisu usaglašeni sa *Kodeksom*.

20.3.10 Snažno djelovati na sprečavanju svih potencijalnih kršenja antidoping pravila, u okviru svoje nadležnosti, uključujući istragu u svakom pojedinačnom slučaju da li su pomoćno osoblje sportiste ili druga lica možda bili umiješane u doping, osigurati pravilno izricanje mjera i sprovesti automatsku istragu nad pomoćnim osobljem sportiste u slučaju bilo koje kršenje antidoping pravila koje uključuje maloljetnika ili pomoćno osoblje sportiste koje je bilo dio tima više od jednog sportiste koji je načinio kršenje antidoping pravila.

20.3.11 Činiti sve što je u njihovoj moći da dodijele organizaciju svjetskih prvenstava samo onim zemljama čije su vlade ratificirale, prihvatile, odobrile ili pristale na UNESCO konvenciju, i čiji su nacionalni olimpijski komitet, nacionalni paraolimpijski komitet i nacionalna antidoping organizacija u saglasnosti sa *Kodeksom*.

20.3.12 Promovirati borbu protiv dopinga, uključujući zahtijevanje od nacionalnih saveza da sprovedu antidoping edukaciju u saradnji sa postojećim nacionalnim antidoping organizacijama.

20.3.13 Sarađivati sa relevantnim nacionalnim organizacijama i agencijama i drugim antidoping organizacijama

20.3.14 U potpunosti sarađivati sa WADA-om po pitanju istraga koje WADA sprovodi u skladu sa članom 20.7.10.

20.3.15 Imati primjenjiva disciplinska pravila i da isto zahtijevaju od nacionalnih saveza, kako bi se spriječilo pomoćno osoblje sportiste koje koristi zabranjene supstance ili zabranjenog metoda bez valjanog opravdanja da pruža podršku sportistima u okvirima nadležnosti međunarodnih saveza ili nacionalnih saveza.

## **20.4 Uloge i odgovornosti nacionalnih olimpijskih komiteta i nacionalnih paraolimpijskih komiteta**

20.4.1 Osigurati da njihova antidoping politika i pravila budu u skladu sa *Kodeksom*.

20.4.2 Zahtijevati kao uslov za članstvo ili priznavanje nacionalnih saveza da njihova antidoping politika i pravila budu u saglasnosti sa *Kodeksom*.

20.4.3 Poštovati autonomiju nacionalne antidoping organizacije u svojoj zemlji i ne uticati na njene operativne odluke i aktivnosti.

20.4.4 Zahtijevati od nacionalnih saveza da prijave sve informacije koje ukazuju ili se odnose na kršenje antidoping pravila njihovim nacionalnim antidoping organizacijama i međunarodnim savezima i učestvovati u istragama koje sprovodi bilo koja antidoping organizacija koja ima nadležnost za sprovođenje istrage.

20.4.5 Zahtijevati kao minimalni uslov za učešće na Olimpijskim igrama i Paraolimpijskim igrama, da sportisti koji nisu regularni članovi nacionalnih saveza budu na raspolaganju za uzimanje uzorka i da pruže podatke o lokaciji, u skladu sa zahtjevima Međunarodnih standarda za testiranje i istragu, odmah kada se sportista nađe na proširenom spisku ili naknadno priloženom dokumentu u vezi sa Olimpijskim igrama ili Paraolimpijskim igrama.

20.4.6 Sarađivati sa svojom nacionalnom antidoping organizacijom i vladom na formiranju nacionalne antidoping organizacije ukoliko ona već ne postoji, kao i da u međuvremenu, nacionalni olimpijski komitet ili njegov predstavnik ispunjavaju dužnosti nacionalne antidoping organizacije.

20.4.6.1 Za one zemlje koje su članice regionalne antidoping organizacije, nacionalni olimpijski komitet će, u saradnji sa vladom, pružati podršku i imati aktivnu ulogu u djelovanju regionalne antidoping organizacije.

20.4.7 Zahtijevati od svakog nacionalnog saveza da uspostavi pravila prema kojima će se svi članovi pomoćnog osoblja sportiste koji učestvuju kao treneri, instruktori, menadžeri, tim, zvaničnici, medicinsko ili paramedicinsko osoblje na takmičenjima ili aktivnostima, odobrenim ili organizovanim od strane nacionalnog saveza ili od neke od njegovih članica, obavezati da se pridržavaju antidoping pravila i poštuju pravo upravljanja rezultatima od strane antidoping organizacije, u skladu sa *Kodeksom*

20.4.8 Uskratiti djelimično ili u potpunosti financiranje sportisti ili članu pomoćnog osoblja sportiste koji je prekršio antidoping pravilo za vrijeme trajanje perioda zabrane učešća.

20.4.9 Uskratiti djelimično ili u potpunosti financiranje nacionalnim savezima u svom sklopu ili priznatim nacionalnim savezima koje nisu u saglasnosti sa *Kodeksom*.

20.4.10 Snažno djelovati na sprečavanju svih potencijalnih kršenja antidoping pravila, u okviru svoje nadležnosti, uključujući istragu u svakom pojedinačnom slučaju, da li su pomoćno osoblje sportiste ili druga lica možda bili umiješani u doping.

20.4.11 Promovirati antidoping edukaciju, te zahtijevati od nacionalnih saveza da sprovode antidoping edukaciju u saradnji sa postojećom nacionalnom antidoping organizacijom.

20.4.12 Sarađivati sa relevantnim nacionalnim organizacijama i agencijama i drugim antidoping organizacijama.

20.4.13 Imati primjenjiva disciplinska pravila kako bi spriječili pomoćno osoblje sportiste koje koristi zabranjene supstance ili zabranjene metode bez valjanog opravdanja, pružati podršku sportistima u okviru nadležnosti nacionalnog olimpijskog komiteta ili nacionalnog paraolimpijskog komiteta.

## **20.5 Uloge i odgovornosti nacionalnih antidoping organizacija**

20.5.1 Nezavisnost u svojim operativnim odlukama i aktivnostima.

20.5.2 Usvajanje i sprovedba antidoping pravila i politike koja je u saglasnosti sa *Kodeksom*.

20.5.3 Saradnja sa drugim relevantnim nacionalnim organizacijama i agencijama i drugim antidoping organizacijama.

20.5.4 Podsticanje međusobnog testiranje među nacionalnim antidoping organizacijama.

20.5.5 Promocija istraživanja u oblasti borbe protiv doping u sportu.

20.5.6 Uskraćivanje djelimično ili u potpunosti financiranje, ukoliko postoji, sportisti ili članu pomoćnog osoblja sportiste koji su počinili kršenje antidoping pravila za vrijeme trajanja perioda zabrane učešća.

20.5.7 Snažno djelovanje na sprečavanju svih potencijalnih kršenja antidoping pravila, u okviru svojih nadležnosti, uključujući istragu u svakom pojedinačnom slučaju, da li su pomoćno osoblje sportiste ili druga lica možda bili umiješani u doping, kao i da osiguraju sprovođenje izrečenih mjera.

20.5.8 Promocija antidoping edukacija.

20.5.9 Sprovođenje automatske istrage pomoćnog osoblja sportiste u slučaju bilo koje kršenje antidoping pravila koja uključuje maloljetno lice ili pomoćno osoblje sportiste koje je sarađivalo sa više od jednog sportiste koji su počinili kršenje antidoping pravila.

20.5.10 Potpuna saradnja sa WADA po pitanju istraga koje WADA sprovodi u skladu sa članom 20.7.10.

[Komentar na član 20.5: U manjim zemljama, broj odgovornosti opisanih u ovom članu može biti delegiran od strane njihovih nacionalnih antidoping organizacija - regionalnoj antidoping organizaciji.]

## **20.6 Uloge i odgovornosti organizatora međunarodnih sportskih događaja**

20.6.1 Usvajanje i sprovedba antidoping politike i pravila na svojim sportskim događajima u skladu sa *Kodeksom*.

20.6.2 Preduzimanje neophodnih mjera zbog suzbijanja neusaglašenosti sa *Kodeksom* na osnovu člana 23.5.

20.6.3 Omogućavanje rada i izdaje ovlaštenja za program nezavisnog posmatrača.

20.6.4 Zahtijevati da se svi sportisti i svi članovi pomoćnog osoblja sportiste koji učestvuju kao treneri, instruktori, tim, osoblje, zvaničnici, medicinsko ili paramedicinsko osoblje na takmičenjima, obavežu da će se pridržavati antidoping pravila u skladu sa *Kodeksom*, kao uslov za učešće.

20.6.5 Snažno djelovati na sprečavanju svih potencijalnih kršenja antidoping pravila, u okviru svoje nadležnosti, uključujući istragu u svakom pojedinačnom slučaju, da li su pomoćno osoblje sportiste ili druga lica možda bili umiješani u doping.

20.6.6 Uraditi sve što je u njihovoj moći, kako bi organizacija događaja dodjeljivala samo onim zemljama čije su vlade ratificirale, prihvatile, odobrile ili pristale na UNESCO konvenciju, kao i čiji su nacionalni olimpijski komitet, nacionalni paraolimpijski komitet i nacionalna antidoping organizacija, u saglasnosti sa *Kodeksom*.

20.6.7 Promovirati antidoping edukaciju.

20.6.8 Sarađivati sa relevantnim nacionalnim organizacijama i agencijama i drugim antidoping organizacijama.

## **20.7 Uloge i odgovornosti WADA-e**

20.7.1 Usvajanje i sprovedba politike i procedura koje su u saglasnosti sa *Kodeksom*.

20.7.2 Nadgledati usaglašenost potpisnika sa *Kodeksom*.

20.7.3 Odobriti Međunarodne standarde primjenjive na sprovođenje *Kodeksa*.

20.7.4 Izdavati akreditacije i reakreditacije laboratorijama koje vrše analizu uzoraka ili odobriti drugim laboratorijama vršenje analize uzoraka.

20.7.5 Razvijati i objavljivati modele najbolje prakse.



20.7.6 Promovirati, sprovoditi, obavljati, financirati i koordinirati istraživanja u oblasti borbe protiv dopinga u sportu i promovirati antidoping edukaciju.

20.7.7 Osmisliti i sprovoditi djelotvoran program nezavisnog posmatranja i druge tipove programa koji se sprovede na sportskim događajima.

20.7.8 Sprovoditi doping kontrolu, u izuzetnim okolnostima po naređenju generalnog direktora WADA, po sopstvenoj inicijativi ili na zahtjev drugih antidoping organizacija, i sarađivati sa relevantnim nacionalnim i međunarodnim organizacijama i agencijama, uključujući istraživanje i istragu, ali ne ograničavajući se samo na to.

[Komentar na član 20.7.8: WADA nije nadležna za testiranje, ali zadržava pravo, u izuzetnim okolnostima, da sprovede testiranje kada postoje određeni problemi na koje je skrenuta pažnja nadležnoj antidoping organizaciji ali rješenje nije bilo zadovoljavajuće.]

20.7.9 Odobriti, u konsultaciji sa međunarodnim savezima, nacionalnim antidoping organizacijama i organizatorima međunarodnih sportskih događaja, definirani plan testiranja i program analize uzoraka.

20.7.10 Pokrenuti sopstvenu istragu o kršenjima antidoping pravila i ostalim aktivnostima koje mogu olakšati dopingovanje.

## **ČLAN 21 DODATNE ULOGE I ODGOVORNOSTI SPORTISTA I DRUGIH LICA**

### **21.1 Uloge i odgovornosti sportista**

21.1.1 Dobra poznavanje i poštivanje odgovarajućih elemenata antidoping politike i pravila usvojenih u skladu sa *Kodeksom*.

21.1.2 Biti na raspolaganju radi uzimanja uzoraka u svako vrijeme.

[Komentar na član 21.1.2: Poštujući ljudska prava i privatnost sportista, legitimni zahtjevi u antidoping borbi ponekad zahtijevaju prikupljanje uzorka kasno noću ili rano ujutru. Na primjer, poznato je da neki sportisti koriste niske doze EPO tokom ovog perioda, tako da ih se neće moći detektirati ujutro.]

21.1.3 Snositi odgovornost, u kontekstu antidopinga, za ono što unose u organizam i koriste.

21.1.4 Obavijestiti medicinsko osoblje o svojoj obavezi da ne koriste zabranjene supstance i zabranjene metode i uvjeriti u to da bilo

kakva dobijena medicinska terapija nije u suprotnosti sa antidoping politikom i pravilima usvojenim u skladu sa *Kodeksom*.

21.1.5 Pružiti informaciju njihovoj nacionalnoj antidoping organizaciji i međunarodnom savezu o svakoj odluci onih koji nisu potpisnici *Kodeksa*, da je sportista učinio kršenje antidoping pravila u prethodnih deset godina.

21.1.6 Sarađivati sa antidoping organizacijama u istrazi kršenja antidoping pravila.

[Komentar na član 21.1.6 Nepružanje saradnje nije kršenje antidoping pravila u skladu sa *Kodeksom*, ali to može biti osnova za disciplinske mjere prema pravilima potpisnica *Kodeksa*.]

## **21.2 Uloge i odgovornosti pomoćnog osoblja sportiste**

21.2.1 Biti upoznati i poštovati sve segmente antidoping politike i pravila usvojena u skladu sa *Kodeksom* koja se odnose na njih ili na sportistu u čijem su pomoćnom osoblju.

21.2.2 Sarađivati sa programom testiranja sportista.

21.2.3 Iskoristiti svoj uticaj na usvajanje vrijednosti i ponašanje sportiste s ciljem podsticanja antidoping stavova.

21.2.4 Pružiti informaciju njihovoj nacionalnoj antidoping organizaciji i međunarodnom savezu o svakoj odluci od strane onih koji nisu potpisnici *Kodeksa*, da je sportista učinio kršenje antidoping pravila u prethodnih deset godina.

21.2.5 Sarađivati sa antidoping organizacijama u istrazi kršenja antidoping pravila.

[Komentar na član 21.2.5 Nepružanje saradnje nije kršenje antidoping pravila u skladu sa *Kodeksom*, ali to može biti osnova za disciplinske mjere prema pravilima potpisnica *Kodeksa*.]

21.2.6 Pomoćno osoblje sportiste ne smije posjedovati ili koristiti bilo koju zabranjenu supstancu ili zabranjeni metod bez validnog opravdanja.

[Komentar na član 21.2.6 : U onim situacijama gdje upotreba ili posjedovanje u lične svrhe zabranjene supstance ili zabranjenog metoda od strane pomoćnog osoblja sportiste bez opravdanja nije kršenje antidoping pravila u skladu sa *Kodeksom*, tada to treba biti predmet drugih sportskih disciplinskih postupaka. Treneri i drugo pomoćno osoblje sportiste su često uzori sportistima. Oni ne trebaju postupati na način koji bi mogao ugroziti njihovu obavezu uticanja na to da se sportista ne dopinguje.]

### **21.3 Uloge i odgovornosti regionalnih antidoping organizacija.**

21.3.1 Osigurati da zemlje, njihove članice usvoje i implementiraju pravila, procedure i programe koji su u saglasnosti sa *Kodeksom*.

21.3.2 Zahtijevati kao uslov za članstvo da zemlja članica potpiše zvanični obrazac za učlanjenje u regionalnu antidoping organizaciju u kome se jasno naglašava delegiranje antidoping odgovornosti ka regionalnoj antidoping organizaciji.

21.3.3 Sarađivati sa drugim relevantnim nacionalnim i regionalnim organizacijama i agencijama i drugim antidoping organizacijama.

21.3.4 Podsticati recipročno testiranje između nacionalnih antidoping organizacija i regionalnih antidoping organizacija.

21.3.5 Promovirati antidoping istraživanja.

21.3.6 Promovirati antidoping edukaciju.

## **ČLAN 22 ULOGE VLADA**

Svaka vlada može svoje prihvatanje *Kodeksa* potvrditi potpisivanjem Kopenhagenske deklaracije o borbi protiv dopinga u sportu od 3. marta 2003. godine i ratificiranjem, prihvatanjem, odobravanjem ili pristajanjem na UNESCO konvenciju. U sljedećim članovima iznesena su očekivanja od potpisnika.

22.1 Svaka vlada će preduzeti sve akcije i mjere neophodne za primjenu UNESCO konvencije.

22.2 Svaka vlada će uspostaviti zakonske okvire, propise, procedure ili administrativnu praksu za saradnju i razmjenu informacija sa antidoping organizacijama i razmjenu informacija između antidoping organizacija kako je propisano u *Kodeksu*.

22.3 Svaka vlada će ohrabriti saradnju između svih javnih službi ili agencija i antidoping organizacija u cilju blagovremene razmjene informacija sa antidoping organizacijama, kada su te informacije korisne u borbi protiv dopinga i gdje to ne predstavlja kršenje zakona.

22.4 Svaka vlada će poštovati arbitražu, kao preferirani način rješavanja sporova vezanih za doping, u skladu sa principima zaštite osnovnih ljudskih prava i važećim nacionalnim zakonima.

22.5 Svaka vlada koja nema nacionalnu antidoping agenciju u svojoj zemlji će sarađivati sa svojim nacionalnim olimpijskim komitetom na uspostavljanju iste.

22.6 Svaka vlada će poštovati autonomiju nacionalne antidoping organizacije u svojoj zemlji, i neće uticati na njene operativne odluke i aktivnosti.

22.7 Svaka vlada treba ispuniti očekivanja iz člana 22.2 najkasnije do 1. januara 2016. godine. Ostali dijelovi ovog člana bi trebalo da su već ispunjeni.

22.8 Propuštanje vlade da potpiše, prihvati, odobri ili pristane na UNESCO konvenciju ili da se usaglasa sa UNESCO konvencijom, rezultirat će zabranom prijavljivanja za organiziranje sportskih događaja, kao što je i navedeno u članovima 20.1.8, 20.3.11 i 20.6.6 i može dovesti do dodatnih posljedica, na primjer: gubljenje prava na prostorije i pozicije unutar WADA-e, zabrana ili neprihvatanje bilo kakve kandidature za bilo koje međunarodno takmičenje u zemlji, otkazivanje međunarodnih takmičenja, simbolične posljedice i druge posljedice iz Olimpijske povelje.

[Komentar na član 22: Većina vlada ne mogu biti dio, ili biti obavezane, privatnim nevladinim instrumentima, kao što je *Kodeks*. Zbog toga, od vlada se ne zahtijeva da budu potpisnice *Kodeksa*, nego da potpišu Kopenhagensku deklaraciju i ratificiraju, prihvate, odobre i pristanu na UNESCO konvenciju. Iako mehanizmi prihvatanja mogu biti različiti, napor uložen u borbu protiv dopinga kroz usklađen i harmoniziran program koji se ogleda u *Kodeksu* predstavlja zajednički napor sportskog pokreta i vlada.]

Ovaj član jasno propisuje šta potpisnice očekuju od vlada. Međutim, to su jednostavno "očekivanja", jer su vlade samo "u obavezi" da se pridržavaju uslova UNESCO konvencije.

## **ČETVRTI DIO** **PRIHVATANJE, USAGLAŠAVANJE, IZMJENE I TUMAČENJE**

### **ČLAN 23 PRIHVATANJE, USAGLAŠAVANJE I IZMJENE**

#### **23.1 Prihvatanje *Kodeksa***

23.1.1 Sljedeća tijela bit će potpisnici koji prihvataju *Kodeks*: WADA, Međunarodni olimpijski komitet, međunarodni savezi, Međunarodni paraolimpijski komitet, nacionalni olimpijski komiteti, nacionalni paraolimpijski komiteti, organizatori međunarodnih sportskih događaja i nacionalne antidoping organizacije. Ova tijela će prihvatiti *Kodeks* potpisivanjem deklaracije o prihvatanju poslije odobrenja svojih odgovarajućih upravnih organa.

[Komentar na član 23.1.1: Svaki potpisnik koji prihvata *Kodeks* će posebno potpisati identičnu kopiju standardnog obrasca uobičajene deklaracije o

prihvatanju i dostaviti je WADA-i. Čin prihvatanja bit će odobren od nadležnog organa svake organizacije. Na primjer, u slučaju međunarodnih saveza to je skupština, a u slučaju WADA-e, osnivački odbor.]

23.1.2 Druge sportske organizacije koje nisu pod kontrolom nekog od potpisnika mogu, na poziv WADA, također postati potpisnici prihvatanjem *Kodeksa*.

[Komentar na član 23.1.2: Profesionalne lige koje trenutno nisu pod nadležnošću nijedne vlade ili međunarodnog saveza bit će podsticane na prihvatanje *Kodeksa*.]

23.1.3 WADA će objaviti listu svih onih koju su prihvatili *Kodeks*.

## **23.2 Primjena *Kodeksa***

23.2.1 Potpisnici će sprovoditi sve odgovarajuće odredbe *Kodeksa* kroz politiku, statute, pravila i propise u skladu sa svojim ovlaštenjem i u okviru svojih odgovarajućih oblasti odgovornosti.

23.2.2 Sljedeći članovi kao primjenjivi na antidoping aktivnosti koje sprovodi antidoping organizacija, moraju biti implementirani od strane potpisnika, bez značajnih promjena (dozvoljene su promjene koje ne mijenjaju suštinu, kao što su one koje se odnose na naziv organizacije, sport, brojevi odjeljaka i slično.):

- Član 1 (Definicija dopinga)
- Član 2 (Kršenje antidoping pravila)
- Član 3 (Dokazivanje dopinga)
- Član 4.2.2 (Specifične supstance)
- Član 4.3.3 (Odlučivanje WADA-e o Listi zabranjenih sredstava)
- Član 7.11 (Povlačenje iz sporta)
- Član 9 (Automatska diskvalifikacija pojedinačnih rezultata)
- Član 10 (Kazne za pojedince)
- Član 11 (Mjere u timskim sportovima)
- Član 13 (Žalbe) sa izuzetkom od 13.2.2, 13.6. i 13.7
- Član 15.1 (Primjena i priznavanje odluka)
- Član 17 (Zastara)

- Član 24 (Tumačenje *Kodeksa*)
- Dodatak 1 - Definicije

Nikakve odredbe koje bi mijenjale smisao nabrojanih članova, ne mogu biti dodate u pravilima potpisnica. Pravila potpisnica moraju izričito poštovati komentare *Kodeksa* i dati komentarima isti značaj koji imaju u *Kodeksu*.

[Komentar na član 23.2.2: Ništa navedeno u *Kodeksu* ne sprečava antidoping organizaciju da usvoji i sprovede svoja sopstvena disciplinska pravila za djelovanje pomoćnog osoblja sportiste, povezano sa dopingom, ali samo po sebi ne predstavlja kršenje antidoping pravila, u smislu *Kodeksa*. Na primjer, nacionalni ili međunarodni savez može odbiti obnavljanje licence treneru kada je više sportista koji su bili pod njegovim nadzorom počinilo kršenje antidoping pravila.]

23.2.3 Prilikom sprovođenja *Kodeksa*, potpisnici se podstiču na korištenje modele najboljih rješenja koje preporučuje WADA

### **23.3 Primjena antidoping programa**

Potpisnici će izdvojiti dovoljno sredstava za sprovođenja kompletnih antidoping programa, koji su u saglasnosti sa *Kodeksom* i međunarodnim standardima.

### **23.4 Usaglašavanje sa *Kodeksom***

23.4.1 Neće se smatrati da su potpisnici usaglašeni sa *Kodeksom*, dok ne prihvate i ne implementiraju *Kodeks* u skladu sa članom 23.1, 23.2 i 23.3. Ukoliko kasnije povuku prihvatanje, neće se više smatrati usaglašenim.

### **23.5 Kontrola usaglašenosti sa *Kodeksom* i UNESCO konvencijom**

23.5.1 Poštovanje *Kodeksa* kontrolirat će WADA ili neko drugo tijelo koje odobri WADA. Usklađenost antidoping programa kao što se zahtijeva u članu 23.3 će se pratiti na osnovu kriterija koje utvrdi Izvršni komitet WADA. Usaglašavanje sa obavezama iz UNESCO konvencije bit će nadgledano kako se odredi u dogovoru između potpisnika UNESCO konvencije, WADA-e i vlada. WADA će predložiti vladama implementaciju *Kodeksa* od strane potpisnika i savjetovati potpisnike u vezi sa ratificiranjem, prihvatanjem, odobravanjem ili pristankom vlada na UNESCO konvenciju.

23.5.2 Da bi olakšao kontrolu, svaki potpisnik će svake druge godine podnijeti izvještaj WADA-i prema zahtjevu Osnivačkog odbora WADA o usaglašenosti sa *Kodeksom* i objasniće razloge neusaglašenosti.

23.5.3 Propuštanje potpisnika da pruži WADA-i informacije o usaglašavanju, u svrhe iz člana 23.5.2, ili propuštanje potpisnika da dostavi WADA-i informacije zahtijevane drugim članovima *Kodeksa*, može se smatrati neusaglašenošću sa *Kodeksom*.

23.5.4 Sve WADA izvještaje o usaglašenosti treba odobriti Osnivački odbor WADA. WADA će kontaktirati potpisnice, prije nego što prijavi da potpisnici nisu u saglasnosti sa *Kodeksom*. Svaki WADA izvještaj u kome se zaključuje da potpisnik nije u saglasnosti sa *Kodeksom* mora odobriti Osnivački odbor WADA na sastanku održanom nakon što je potpisniku data mogućnost pismenog izjašnjavanja Osnivačkom odboru. Zaključak Osnivačkog odbora WADA da potpisnik nije u saglasnosti sa *Kodeksom* podložan je žalbi prema članu 13.6

23.5.5 WADA će dostavljati izvještaje o usaglašenosti Međunarodnom olimpijskom komitetu, Međunarodnom paraolimpijskom komitetu, međunarodnim savezima, i organizatorima međunarodnih sportskih događaja. Ovi izvještaji će također biti dostupni javnosti.

23.5.6 WADA će razmotriti objašnjenja razloga o neusaglašenosti i, u vanrednim situacijama, može savjetovati Međunarodnom olimpijskom komitetu, Međunarodnom paraolimpijskom komitetu, međunarodnim savezima, i organizatorima međunarodnih sportskih događaja da privremeno tolerišu neusaglašenost.

[Komentar na 23.5.6: WADA uviđa da će među potpisnicima i vladama postojati bitne razlike u iskustvu na polju antidopinga, sredstvima, i pravnom kontekstu u kome se aktivnosti u oblasti borbe protiv dopinga sprovode. Prilikom razmatranja da li je neka organizacija usaglašena sa *Kodeksom*, WADA će uzimati u obzir ove razlike.]

### **23.6 Dodatne mjere uslijed neusaglašenosti sa *Kodeksom* od strane potpisnika**

Neusaglašenost sa *Kodeksom* od strane bilo kog potpisnika može rezultirati zabranom kandidature za organizaciju takmičenja, kao što je i navedeno u članu 20.1.8 (međunarodni olimpijski komitet), 20.3.11 (međunarodni savez) i 20.6.6 (organizatori međunarodnih sportskih događaja). Na primjer, gubljenje prava na prostorije i pozicije unutar WADAE, zabrana ili neprihvatanje bilo kakve kandidature za bilo koje međunarodno takmičenje u zemlji, otkazivanje međunarodnih takmičenja, simbolične posljedice i druge posljedice iz Olimpijske povelje.

Protiv izricanja takvih posljedica, potpisnik može podnijeti žalbu CAS-u u skladu sa članu 13. 6.

## **23.7 Izmjene Kodeksa**

23.7.1 WADA će biti odgovorna za nadgledanje razvoja i poboljšanja *Kodeksa*. Sportisti, kao i svi potpisnici i vlade bit će pozvani da učestvuju u ovom procesu.

23.7.2 WADA će pokrenuti postupak izmjena i dopuna *Kodeksa* i postaraće se za sprovođenje konsultativnog procesa u kome će odgovoriti na dobijene preporuke i omogućiti sportistima, i drugim potpisnicima uvid u predložene izmjene i iznošenje svojeg mišljenje o njima.

23.7.3 Izmjene *Kodeksa* odobriće, poslije odgovarajućih konsultacija, dvotrećinska većina osnivačkog odbora WADA-e uključujući većinu odlučujućih glasova članova javnog sektora i Olimpijskog pokreta. Izmjene će, osim ako ne bude drukčije utvrđeno, stupiti na i snagu tri mjeseca poslije odobrenja.

23.7.4 Potpisnici će izmijeniti svoja pravila, kako bi ih uskladili sa Izmjenama *Kodeksa* iz 2015. godine, najkasnije do 1. januara 2015. godina, kada će iste stupiti na snagu. Potpisnici će sprovesti sve odgovarajuće dopune *Kodeksa* u roku od godinu dana poslije odobrenja Osnivačkog odbora WADA-e.

## **23.8 Povlačenje prihvatanja Kodeksa**

23.8.1 Potpisnici mogu povući prihvatanje *Kodeksa* ako su šest mjeseci unaprijed podnijeli WADA-i pismeno obavještenje o svojoj namjeri o povlačenju.

## **ČLAN 24 TUMAČENJE KODEKSA**

24.1 Zvanični tekst *Kodeksa* čuva WADA i bit će objavljen na engleskom i francuskom jeziku. U slučaju neslaganja između engleske i francuske verzije, engleska verzija je mjerodavna.

24.2 Komentari koji objašnjavaju različite odredbe *Kodeksa* koriste se u tumačenju *Kodeksa*.

24.3 *Kodeks* treba tumačiti kao nezavisan i autonoman tekst, a ne pozivajući se na postojeći zakon ili statute potpisnika ili vlada.

24.4 Zaglavlja koja se koriste za različite dijelove i članove *Kodeksa* postoje zbog bolje preglednosti i ne treba ih smatrati suštinskim dijelom *Kodeksa* niti držati da na bilo koji način utiču na jezik odredbi na koje se odnose.

24.5 *Kodeks* se neće primjenjivati retroaktivno na slučajeve koji su bili u postupku prije datuma prihvatanja *Kodeksa* od strane nekog potpisnika i



implementiranja njegovih odredbi. U svakom slučaju, kršenje antidoping pravila prije donošenja *Kodeksa* će se i dalje računati kao "prvo kršenje " ili "drugo kršenje " za potrebe određivanja kazni prema članu 10 u slučaju naknadnih, kršenja počinjenih poslije prihvatanja *Kodeksa*.

24.6 Svrha, opseg i organizacija Svjetskog antidoping programa i *Kodeksa* i DODATAK 1- DEFINICIJE i DODATAK 2 - PRIMJERI PRIMJENE ČLANA 10 predstavljaju sastavne dijelove *Kodeksa*.

## **ČLAN 25 PRELAZNE ODREDBE**

### **25.1 Generalna primjena izmjena *Kodeksa* koje stupaju na snagu 2015. godine**

Dopune *Kodeksa* iz 2015 primjenjuju se od 1. januara 2015. (početak primjene)

### **25.2 Zabrana retroaktivne primjene osim u slučajevima primjene članova 10.7.5 i 17 ili principa Lex Mitior**

Retrospektivni vremenski period koji se posmatra za potrebe utvrđivanja višestrukih kršenja prema članu 10.7.5 i zastara prema članu 17. predstavljaju proceduralna pravila i treba ih retroaktivno primjenjivati, s tim da će se član 17. primjenjivati retroaktivno samo ako zastara nije nastupila do datuma početka primjene izmjena *Kodeksa*. Nasuprot ovome, u bilo kom slučaju u kome se razmatra kršenje antidoping pravila, a koji je započeo prije početka primjene izmjena i bilo kog slučaja u kome se razmatra kršenje antidoping pravila koji je počeo poslije početka primjene, ali se kršenje desilo prije početka, bit će primjenjivane odredbe koje su bile na snazi kada je kršena učinjeno, osim ako organ za pretres ne odluči da se princip lex mitior primjeni na okolnost kršenja slučaja.

### **25.3 Primjena odluka donijetih prije stupanja na snagu izmjena *Kodeksa* u 2015.**

U vezi sa slučajevima kada je konačna odluka o kršenju antidoping pravila donijeta prije početka primjene izmjena, ali sportista ili drugo lice još uvijek izdržavaju period zabrane, isti se mogu obratiti antidoping organizaciji koja je bila odgovorna za upravljanje rezultatima da razmotri umanjenje perioda zabrane u svjetlu izmjena *Kodeksa* iz 2015. Takav zahtjev mora biti podnjet prije isteka perioda zabrane. Odluka donijeta od strane antidoping organizacije podložna je žalbi u skladu sa članom 13.2. Dopune *Kodeksa* iz 2015 neće se primjenjivati na bilo koji slučaj gdje je donijeta konačna odluka o kršenju antidoping pravila i period zabrane je istekao.

#### **25.4 Višestruka kršenja gdje se prvi prekršaj dogodio prije 1. januara 2015.**

U svrhe procjene perioda zabrane za drugo kršenje iz člana 10.7.1, kada je kazna za prvo kršenje utvrđeno na osnovu pravila prije izmjena *Kodeksa* u 2015., primjenjivat će se period zabrane koji bi bio utvrđen za prvo kršenje da su promijenjena pravila iz 2015. godine bila na snazi.

[Komentar na 25.4: Osim u slučajevima opisanim u članu 25.4, Izmjene *Kodeksa* iz 2015. neće biti korištene da se promijeni tumačenje prethodnog kršenja, kada je konačna odluka, koja se tiče kršenja donijeta prije donošenja *Kodeksa* ili prema *Kodeksu* koji je važio prije primjene izmjena *Kodeksa* iz 2015, a period zabrane je potpuno izdržan.]

#### **25.5 Dodatne izmjene *Kodeksa***

Bilo koja dodatna dopuna ili izmjena *Kodeksa* stupit će na snagu kao što je predviđeno u članu 23.7

# DODATAK 1 – DEFINICIJE

## Definicije

**ADAMS:** Internet baza podataka čije je ime skraćena za Antidoping administrativni sistem za upravljanje. Ova baza podataka služi za unos, čuvanje, razmjenu i obavještanje, i dizajnirana je tako da pomogne učesnicima i WADA u njihovim antidoping aktivnostima, a da u isto vrijeme zaštiti privatnost podataka u skladu sa odgovarajućim propisima.

**Antidoping organizacija:** Potpisnik koji je odgovoran za donošenje pravila za pokretanje, izvršenje i sprovođenje bilo kog dijela procesa doping kontrole. Tu spadaju na primjer Međunarodni olimpijski komitet, Međunarodni paraolimpijski komitet, drugi organizatori međunarodnih sportskih događaja koji sprovode testiranje na svojim događajima, WADA, međunarodni savezi i nacionalne antidoping organizacije.

**Atipični nalaz:** Izvještaj iz laboratorije ili drugog, od strane WADA, akreditiranog tijela, koji zahtijeva dalju istragu, kao što je predviđeno Međunarodnim standardom za laboratorije i povezanom tehničkom dokumentaciju, prije odlučivanja da li je u pitanju nepovoljni analitički nalaz.

**Bez propusta ili nemara:** Kada sportista ili drugo lice dokaže da nije znalo ili sumnjalo, i da razumno gledano, nije moglo znati ili sumnjati, čak i uz najveću opreznost, da je koristilo ili da mu je data zabranjena supstanca ili zabranjeni metod ili da je na drugi način povrijedilo antidoping pravilo. Osim u slučaju maloljetnika, za bilo koje kršenje iz člana 2.1, sportista mora također utvrditi kako je zabranjena supstanca dospela u njegov organizam.

**Bez značajnog propusta ili nemara:** Kada sportista ili drugo lice dokaže da njegov propust ili nedar, gledano u sklopu ukupnih okolnosti i uzimajući u obzir kriterije za nepostojanje propusta ili nemara, nisu bili značajni u odnosu na kršenje antidoping pravila. Osim u slučaju maloljetnika, za bilo koje kršenje iz člana 2.1, sportista mora također utvrditi kako je zabranjena supstanca dospjela u njegov organizam.

[Komentar: Za kanabinoide, sportista može dokazati postupanje bez značajnog propusta ili nemara jasnim ukazivanjem da okolnosti korištenja nisu bile u vezi sa sportskim performansama.]

**Biološki pasoš sportiste:** Program i metodi prikupljanja podataka kao što je opisano u Međunarodnim standardima za testiranje i istragu i u Međunarodnim standardima za laboratorije.

**CAS:** Međunarodni arbitražni sud za sport

**Ciljano testiranje:** Odabir određenih sportista za testiranje u skladu sa kriterijima navedenim u Međunarodnim standardima za testiranje i istragu.

**Davanje:** Omogućavanje, opskrbljivanje, nadgledanje, stvaranje uslova ili drugo učestvovanje u korištenju ili pokušaju korištenja zabranjene supstance ili zabranjenog metoda od strane drugog lica. Međutim, ova definicija ne obuhvata aktivnosti dobronamjernog medicinskog osoblja uključujući i davanje zabranjene supstance ili zabranjenog metoda u opravdane terapijske svrhe ili iz drugih prihvatljivih razloga i ne obuhvata aktivnosti koje uključuju zabranjene supstance koje nisu zabranjene izvan takmičenja, osim ukoliko okolnosti u cjelini pokazuju da zabranjene supstance nisu namijenjene za opravdanu terapijsku svrhu ili da su namijenjene poboljšanju sportskih sposobnosti.

**Diskvalifikacija:** Pogledati Mjere pri kršenju antidoping pravila.

**Doping kontrola:** Svi koraci i faze počev od plana rasporeda testiranja, pa do konačne odluke o bilo kojoj žalbi, uključujući sve korake i faze između kao što su pružanje podataka o lokaciji (whereabouts obrasci), prikupljanje i rukovanje uzorcima, laboratorijsku analizu, TUE, upravljanje rezultatima i vođenje pretresa.

**Individualni sport:** Sport koji nije timski.

**Međunarodni sportski događaj:** Sportski događaj ili takmičenje u kome je Međunarodni olimpijski komitet, Međunarodni paraolimpijski komitet, međunarodni savez, organizator međunarodnog sportskog događaja, ili neka druga međunarodna sportska organizacija upravni organ tog događaja ili imenuje tehničko osoblje za taj događaj.

**Međunarodni standardi:** Standardi koje je usvojila WADA u cilju pružanja podrške *Kodeksu*. Usklađenost sa Međunarodnim standardima (nasuprot nekim drugim standardima, praksi ili procedurama) bit će dovoljan uslov da se konstatuje da su procedure utvrđene Međunarodnim standardima pravilno sprovedene. Međunarodni standardi će uključivati i bilo koji tehnički dokument, izdat u skladu sa Međunarodnim standardima.

**Javno objavljivanje ili javno izvještavanje:** Širenje informacija ili pružanje informacija javnosti ili licima koja nisu lica sa pravom na obavještanje u skladu sa članom 14.

**Kodeks:** Svjetski antidoping kodeks.

**Kontaminiran proizvod:** Proizvod koji sadrži zabranjenu supstancu koja nije navedena na etiketi proizvoda ili u informacijama dostupnim pri internet pretraživanju, sprovedenom u razumnoj mjeri.

**Korištenje:** Primjena, unošenje, ubrizgavanje ili konzumiranje na bilo koji način zabranjene supstance ili zabranjenog metoda.

**Lice:** Fizičko lice ili organizacija ili neki drugi entitet.

**Lista zabranjenih sredstava:** Lista na kojoj su navedene zabranjene supstance i zabranjeni metodi.

**Maloljetnik:** Fizičko lice mlađe od 18 godina

**Marker:** Jedinjenje, grupa jedinjenja ili biološki parametri koji ukazuju na korištenje zabranjene supstance ili zabranjenog metoda

**Mjere pri kršenju antidoping pravila ("Mjere"):** Za kršenje antidoping pravila koju počinu sportista ili neko drugo lice može se izreći jedna ili više od sljedećih mjera: (a) diskvalifikacija, što znači da se rezultati sportiste na nekom takmičenju ili sportskom događaju poništavaju, uz sve posljedice koje iz toga slijede, uključujući oduzimanje medalja, bodova i nagrada; (b) zabrana učešća, što znači da je sportisti ili nekom drugom licu onemogućeno učešće na bilo kom takmičenju ili u drugoj sportskoj aktivnosti ili da prima financijsku pomoć u skladu sa članom 10.12.1 na određeno vrijeme; (c) privremena suspenzija, što znači da je sportisti ili nekom drugom licu privremeno onemogućava učešće na bilo kom takmičenju ili u sportskoj aktivnosti, prije konačne odluke sa pretresa koji je vođen u skladu sa članom 8; (d) financijske posljedice koje se odnose na CAS troškove ili financijske sankcije nametnute za kršenje antidoping pravila ili za nadoknadu troškova u vezi sa kršenjem antidoping pravila; i (e) javno objavljivanje i izvještavanje koje podrazumijeva objavljivanje informacija u vezi sa kršenjem antidoping pravila kao što je opisano u članu 14. Timovima u timskom sportu mogu također biti izrečene mjere opisane u članu 11.

**Mjesto održavanja sportskog događaja:** Mjesto određeno kao takvo, od strane upravnog organa sportskog događaja.

**Metabolit:** Bilo koja supstanca koja nastaje biotransformacionim procesom.

**Na takmičenju:** Osim ako pravila međunarodnog saveza ili upravnog organa predmetnog sportskog događaja ne predviđaju drukčije, testiranje koje se obavlja na takmičenju obuhvata period koji počinje dvanaest sati prije takmičenja u kome je sportista treba učestvovati do kraja tog takmičenja i procesa prikupljanja uzorka u vezi sa takmičenjem.

[Komentar na „Na takmičenju“: Međunarodni savez ili upravni organ sportskog događaja mogu odrediti da se period tokom kojeg se testiranje vrši "na takmičenju" razlikuje od perioda od trajanja sportskog događaja.]

**Nacionalna antidoping organizacija:** Tijelo koje svaka zemlja odredi za nosioca osnovnih prava i odgovornosti i koje na nacionalnom nivou usvaja i sprovodi antidoping pravila, rukovodi prikupljanjem uzoraka, upravlja rezultatima i vodi pretres. Ako nadležni javni organi nisu imenovali to tijelo, nacionalna antidoping organizacija bit će nacionalni olimpijski komitet zemlje ili tijelo koje on odredi.

**Nacionalni sportski događaj:** Sportski događaj u kome učestvuju sportisti međunarodnog ili nacionalnog ranga, a koji nije međunarodni sportski događaj.

**Nacionalni olimpijski komitet:** Organizacija priznata od strane Međunarodnog olimpijskog komiteta. Izraz nacionalni olimpijski komitet će se također odnositi na nacionalnu sportsku konfederaciju u zemljama u kojima nacionalna sportska konsaveza preuzima tipične odgovornosti u oblasti borbe protiv dopinga u sportu, koje inače obavlja nacionalni olimpijski komitet.

**Nepovoljan analitički nalaz:** Izvještaj laboratorije ili nekog drugog od strane WADA akreditiranog tijela u kome se, u skladu sa Međunarodnim standardom za laboratorije i relevantnim tehnički, dokumentima, navodi da je u uzorku pronađeno prisustvo zabranjene supstance ili njenih metabolita ili markera (uključujući povišene količine endogenih supstanci) ili dokaz o korištenju zabranjenog metoda.

**Nepovoljan nalaz u pasošu:** Izvještaj koji je nastao iz procesa utvrđenog u relevantnom tehničkom dokumentu ili preporukama, koji potvrđuje da je razmotreni analitički rezultat u suprotnosti sa normalnim fiziološkim stanjem ili poznatom patologijom i u saglasnosti sa korištenjem zabranjene supstance ili zabranjenog metoda.

**Ometanje:** Neprimjereno postupanje ili postupanje na neprimjeren način; neprimjeren uticaj na postupak; neodgovarajuće uplitanje, opstrukcija; obmanjivanje ili učestvovanje u nekom prevarnom postupanju u cilju promjene rezultata ili sprečavanja redovnog toka kontrole.

**Organizatori međunarodnih sportskih događaja:** Kontinentalne asocijacije nacionalnih olimpijskih komiteta i druge multisportske međunarodne organizacije koje imaju funkciju upravnog organa bilo koje kontinentalne, regionalne ili druge međunarodne sportske događaje.

**Pokušaj:** Namjerna aktivnost koja predstavlja fazu u postupanju usmjerenom ka kršenju antidoping pravila. Međutim, neće se smatrati da je počinjeno kršenje antidoping pravila isključivo na osnovu pokušaja da se počini kršenje, u slučaju da lice odustane od pokušaja prije nego što ga otkrije treća strana koja ne učestvuje u pokušaju.

**Pomoćno osoblje sportiste:** Trener, menadžer, agent, članovi tima, zvaničnici, medicinsko i paramedicinsko osoblje koje radi sa sportistom ili leči sportistu koji učestvuje u sportskim takmičenjima ili se sprema za njih.

**Posjedovanje:** Stvarno, fizičko posjedovanje, ili izvedeno posjedovanje (koje će biti utvrđeno samo ako lice ima isključivu kontrolu ili namjerava uspostaviti kontrolu nad zabranjenom supstancom ili zabranjenim metodom ili nad prostorijama u kojima se nalazi zabranjena supstanca ili zabranjeni metod); pod uslovom da će, ako lice nema isključivu kontrolu nad zabranjenom supstancom ili zabranjenim metodom ili nad prostorijama u kojima se nalazi zabranjena supstanca ili zabranjeni metod, izvedeno posjedovanje biti utvrđeno jedino u slučaju da je lice znalo za postojanje zabranjene supstance ili metoda i imalo namjeru da njima raspolaže. Pod uslovom, međutim, da neće biti ustanovljeno kršenje antidoping pravila isključivo na osnovu posjedovanja ako je, prije nego što dobije bilo kakvo obavještenje da je počinilo kršenje antidoping pravila, lice preduzelo konkretne mjere koje pokazuju da lice nikada nije namjeravalo posjedovati zabranjene supstance i metode i da se odreklo dotadašnjeg posjedovanja zabranjene supstance i metode konkretnim prijavljivanjem antidoping organizaciji. Ne koseći se ni sa čim navedenim u ovoj definiciji, kupovina (uključujući elektronska ili druga sredstva) zabranjene supstance ili zabranjenog metoda predstavlja posjedovanje od strane lica koje kupuje.

[Komentar na „Posjedovanje“: Prema ovoj definiciji, steroidi koji budu pronađeni u automobile sportiste predstavljat će kršenje osim ako sportista dokaže da je neko drugi koristio automobil; u tom slučaju, antidoping organizacija mora utvrditi da je sportista, iako nije imao isključivu kontrolu nad automobilom, znao za steroide i namjeravao njima raspolagati. Slično tome, u slučaju da su steroidi pronađeni u ormariću za lijekove koji je pod zajedničkom kontrolom sportiste i supružnika, antidoping organizacija mora utvrditi da je sportista znao da su steroidi u ormariću i da je sportista namjeravao raspolagati steroidima. Čin kupovine zabranjene supstance, sam po sebi, predstavlja posjedovanje, čak i tamo gdje, na primjer, proizvod ne stigne, bude primljen od strane nekog drugog, ili poslat na adresu trećeg lica.]

**Potpisnici:** Tijela koja potpišu *Kodeks* i koja pristanu da se usaglase sa *Kodeksom*, kao što je predviđeno u članu 23.

**Privremena suspenzija:** Pogledati Mjere pri kršenju antidoping pravila.

**Privremeno izjašnjenje:** Za potrebe člana 7.9, ubrzani skraćeni pretres koji prethodi pretresu prema članu 8, u kome se sportisti daje obavještenje i prilika da se izjasni u pismenom ili usmenom obliku.

[Komentar na „Privremeno izjašnjavanje“: Privremeno izjašnjenje je samo prethodni postupak koji ne mora uključivati kompletno razmatranje činjenica slučaja. Nakon privremenog izjašnjenja, sportista i dalje ima pravo na naknadni puni pretres o osnovanosti slučaja. Nasuprot ovome, pretres bez odugovlačenja, kao termin koji se koristi u članu 7.9, predstavlja puni pretres o osnovanosti slučaja sproveden u skraćenom vremenskom roku.]

**Prodaja:** Prodaja, davanje, transport, slanje, isporuka ili distribucija (ili posjedovanje u te svrhe) zabranjene supstance ili zabranjenog metoda (bilo fizički, elektronski ili na neki drugi način) od strane sportiste, pomoćnog sportskog osoblja ili nekog drugog lica koje je u nadležnosti antidoping organizacije, bilo kojoj trećoj strani; uzimajući u obzir da ova definicija, kako je data, ne uključuje dobronamjerne aktivnosti medicinskog osoblja, koje uključuju zabranjene supstance, upotrebene za istinite i zakonite terapijske svrhe ili ostale prihvatljive razloge, i ne uključuju aktivnosti sa zabranjenim supstancama koje nisu zabranjene na testiranju izvan takmičenja, osim ukoliko okolnosti u cjelini ukazuju na to da takve zabranjene supstance nisu namijenjene za istinite i zakonite terapijske svrhe, ili su namijenjene za poboljšanje sportskih performansi

**Program nezavisnog posmatrača:** Tim posmatrača, pod supervizijom WADA-e, koji posmatraju i daju preporuke vezane za proces doping kontrole, na određenom sportskom događaju i izvještavaju o svojim zapažanjima.

**Propust:** Propust je svako kršenje dužnosti ili nedostatak pažnje koji se zahtijeva u određenoj situaciji. Faktori koje treba uzeti u obzir prilikom procjene stepena propusta sportiste ili drugog lica uključuju, na primjer, iskustvo sportiste ili drugog lica, da li je sportista ili drugo lice - maloljetnik, posebne okolnosti kao što su invaliditet, stepen rizika koji je trebao biti prepoznat od strane sportiste i nivo pažnje i razmatranja pokazan od sportiste u odnosu na ono što trebalo da bude prepoznati stepen rizika. U procjeni stepena propusta sportiste ili drugog

lica, posmatrane okolnosti moraju biti dovoljno specifične i relevantne da objasne odstupanje sportiste ili drugog lica od očekivanog standarda ponašanja. U skladu s tim, na primjer, činjenica da bi sportista mogao izgubiti šansu da zaradi velike svote novca tokom perioda zabrane, činjenica da je sportisti preostalo kratko vrijeme do kraja karijere, ili kalendar sportskih takmičenja, ne mogu biti relevantni faktori za razmatranje smanjenja perioda zabrane po članovima 10.5.1 ili 10.5.2.

[Komentar: Kriterij za procjenu stepena propusta sportiste je isti za svaki član gdje se propust uzima u razmatranje. Međutim, prema članu 10.5.2, smanjenje kazne neće biti odgovarajuće osim ako se procjenom stepena propusta nije došlo do zaključka da ne postoji značajan propust ili nemar od strane sportiste ili drugog lica.]

**Regionalna antidoping organizacija:** Regionalno tijelo određeno od strane zemalja članica u cilju koordiniranja i upravljanja delegiranim oblastima njihovih nacionalnih antidoping programa, što može uključivati usvajanje i primjenu antidoping pravila, planiranje i prikupljanje uzoraka, upravljanje rezultatima, reviziju TUE, vođenje pretresa i sprovođenje edukativnih programa na regionalnom nivou.

**Registrovana test grupa:** Grupa sportista najvišeg ranga uspostavljena posebno na međunarodnom nivou od strane međunarodnog saveza i na nacionalnom nivou od strane nacionalne antidoping organizacije, koji podliježu testiranju na takmičenju i izvan takmičenja kao sastavni dio plana rasporeda testiranja međunarodnog saveza ili nacionalne antidoping organizacije i u skladu s tim su obavezni da osiguraju podatke o lokaciji ustanovljene u članu 5.6 i u Međunarodnim standardima za testiranje i istragu.

**Specifične supstance:** Pogledati član 4.2.2.

**Sportista:** Bilo koje lice koje se takmiči u sportu na međunarodnom nivou (prema definiciji svakog međunarodnog saveza), ili na nacionalnom nivou (prema definiciji svake nacionalne antidoping organizacije). Antidoping organizacija ima diskreciono pravo primijeniti antidoping pravila i na sportiste koji nisu sportisti međunarodnog ranga niti sportisti nacionalnog ranga, i na taj način ih podvede pod definiciju "sportiste". U odnosu na sportiste koji nisu međunarodnog niti nacionalnog ranga, antidoping organizacija ima diskreciono pravo da: sprovede ograničen broj testiranja ili uopće ne sprovede testiranje; analizira uzorke na manji broj zabranjenih supstanci u odnosu na kompletne analize; zahtijeva limitirane podatke o lokaciji ili ih uopće ne zahtijeva; ne zahtijeva prijavu TUE unaprijed. Međutim, ako dođe do kršenja antidoping pravila iz člana 2.1 ili člana 2.5 od strane sportiste nad kojim antidoping organizacija ima nadležnost, a koji se ne takmiči na međunarodnom ili nacionalnom nivou, već u nižem rangu, kazne koje su utvrđene u *Kodeksu* moraju biti primjenjene (osim člana 14.3.2). Za potrebe člana 2.8 i člana 2.9 i u cilju pružanja antidoping informacija i edukacije, sportisti su sva lica koja se takmiče u sportu i u nadležnosti su potpisnika, vlade ili drugih sportskih organizacija koje prihvataju *Kodeks*.

[Komentar: Definicija jasno određuje da svi sportisti međunarodnog i nacionalnog ranga podliježu antidoping pravilima iz *Kodeksa*, sa jasnim definicijama međunarodnog ili nacionalnog ranga prema antidoping pravilima



međunarodnih saveza, odnosno nacionalnih antidoping organizacija. Ova definicija također dozvoljava svakoj nacionalnoj antidoping organizaciji, ukoliko to odluči, da proširi svoj antidoping program i na sportiste izvan međunarodnog i nacionalnog ranga, na niže nivoe takmičenja ili prema pojedincima koji su uključeni u fitnes aktivnosti ali se uopće ne takmiče. Prema tome, nacionalna antidoping organizacija može, na primjer, izabrati za testiranje takmičare u rekreativnom sportu ali da ne zahtijeva prethodnu prijavu TUE. Ali, za kršenje antidoping pravila koje uključuje nepovoljan analitički nalaz ili ometanje, moraju se izreći mjere koje su predviđene u *Kodeksu* (sa izuzetkom člana 14.3.2). Odluka o tome da li se kazne primjenjuju na sportiste u rekreativnom sportu koji su uključeni u fitnes aktivnosti ali se nikada ne takmiče, bit će ostavljena nacionalnoj antidoping organizaciji. Na isti način, organizatori međunarodnih sportskih događaja koji organizuju samo master nivo takmičenja mogu odlučiti da testiraju takmičare ali da ne analiziraju uzorak na sve zabranjene supstance. Takmičari na svim nivoima trebaju proći antidoping edukaciju i dobiti informacije.]

**Sportista međunarodnog ranga:** Sportista koji učestvuje u sportu na međunarodnom nivou, onako kako je to definirano od strane svakog međunarodnog saveza posebno, u skladu sa Međunarodnim standardima za testiranje i istragu.

[Komentar:U skladu sa Međunarodnim standardima za testiranje i istrage, međunarodni savez ima pravo da samostalno odredi kriterije koje koristiti za klasifikaciju sportiste međunarodnog ranga npr. prema rezultatima, učestvovanju u određenim međunarodnim sportskim događajima, prema tipu licence itd. Međutim, kriteriji moraju biti objavljeni u jasnoj i konciznoj formi, tako da sportisti mogu brzo i lako utvrditi kada postaju klasifikovani kao sportisti međunarodnog ranga. Na primjer, ako kriteriji uključuju učešće u određenim međunarodnim sportskim događajima, onda međunarodni savezi moraju objaviti listu tih sportskih događaja.]

**Sportista nacionalnog ranga:** Sportista koji učestvuje u sportu na nacionalnom nivou, onako kako je to definirano od strane svake nacionalne antidoping organizacije posebno, u skladu sa Međunarodnim standardima za testiranje i istragu.

**Sportski događaj:** Serija pojedinačnih takmičenja koja se odvijaju zajedno i vodi ih jedan upravni organ (npr. Olimpijske igre, FINA svjetska prvenstva ili Panameričke igre).

**Striktne odgovornost:** pravilo koje predviđa da u skladu sa članom 2.1 i članom 2.2, nije neophodno da nacionalna antidoping organizacija dokaže da kod sportiste postoji namjera, propust, nemar ili svjesno korištenje, kako bi ustanovila kršenje antidoping pravila.

**Takmičenje:** Pojedinačna trka, utakmica, meč, igra ili sportsko nadmetanje. Na primjer, košarkaška utakmica ili olimpijsko finale u trci na 100 metara. Za etapne trke i druga sportska nadmetanja u kojima se pobjednik proglašava na dnevnom nivou ili nekom drugom učestalosti, razlika između takmičenja i sportskog događaja bit će ona koja je predviđena pravilima nadležnog međunarodnog saveza.

**Timski sport:** Sport u kome je dozvoljena izmjena igrača tokom takmičenja.

**Testiranje:** Dijelovi procesa doping kontrole koji uključuju plan rasporeda testiranja, prikupljanje uzoraka, rukovanje uzorcima i transport uzoraka do laboratorije.

**Trajanje sportskog događaja:** Period između početka i kraja sportskog događaja, koji je određen od strane upravnog organa sportskog događaja.

**TUE:** Terapijsko izuzeće, kao što je opisano u članu 4.4

**Učesnik:** Sportista ili pomoćno osoblje sportiste.

**UNESCO konvencija:** Međunarodna konvencija protiv dopinga u sportu, usvojena na 33. zasedanju UNESCO generalne konferencije, 19. oktobra 2005, uključujući i sve amandmane usvojene od strane članica Konvencije i na konferencijama potpisnika Međunarodne konvencije protiv dopinga u sportu.

**Uzorak:** Bilo koji biološki materijal prikupljen u svrhe doping kontrole

[Komentar: Postojalo je mišljenje da je prikupljanje krvnih uzoraka u suprotnosti sa vjerovanjima određenih vjerskih ili kulturnih grupa. Utvrđeno je da ne postoji osnova za takvu tvrdnju ]

**WADA:** Svjetska antidoping agencija

**Zabrana:** Pogledati Mjere pri kršenju antidoping pravila.

**Zabranjeni metod:** Bilo koji metod koji je naveden kao takav na Listi zabranjenih sredstava

**Zabranjena supstanca:** Bilo koja supstanca koja je navedena kao takva na Listi zabranjenih sredstava.

**Značajan doprinos:** U svrhe iz člana 10.6.1, osoba koja pruža značajan doprinos mora: (1) potpuno objelodaniti u pisanoj formi sve informacije koje posjeduje u vezi sa kršenjem antidoping pravila i (2) potpuno saradivati sa istragom i pri odlučivanju u bilo kom slučaju koji se tiče te informacije, uključujući naprimjer, svjedočenje na pretresu, ukoliko to zahtijeva antidoping organizacija ili tijelo koje vodi pretres. Dalje, informacija koja je pružena mora biti vjerodostojna i mora se odnositi na bitne dijelove slučaja koji se pokreće, ili ukoliko slučaj nije pokrenut, da osigura dodatnu osnovu za pokretanje slučaja.

## DODATAK 2 – PRIMJERI PRIMJENE ČLANA 10

### PRIMJER 1

Činjenice: Nepovoljan analitički nalaz na prisustvo anaboličkog steroida pri testiranju na takmičenju (član 2.1); sportista je odmah priznao kršenje antidoping pravila; sportista je dokazao da je postupao bez značajnog propusta ili nemara; sportista je pružio značajan doprinos.

#### **Primjena mjera:**

Početna tačka je član 10.2. Budući da je sportista dokazao da je postupao bez značajnog propusta ili nemara, to predstavlja dovoljan dokaz (članovi 10.2.1.1 i 10.2.3) da kršenje antidoping pravila nije bilo namjerno, pa period zabrane iznosi dvije umjesto četiri godine (član 10.2.2).

U drugom koraku, tijelo koje vodi pretres razmatra da li je smanjenje na osnovu stepena propusta (članovi 10.4 i 10.5) primjenljivo. Na osnovu postupanja bez značajnog propusta ili nemara (član 10.5.2) pošto anabolički steroidi nisu specifične supstance, mogući opseg kazne iznosi od jedne do dvije godine (minimum jedna polovina dvogodišnje kazne). Tijelo koje vodi pretres zatim određuje period zabrane u okviru ovog opsega, na osnovu stepena propusta sportista. (Pretpostavimo za potrebe ovog primjera, da je tijelo koje vodi pretres utvrdilo period zabrane od 16 mjeseci.)

U trećem koraku, tijelo koje vodi pretres razmatra mogućnost za suspenziju ili smanjenje na osnovu člana 10.6 (smanjenje koje nije u vezi sa propustom). U ovom slučaju samo je član 10.6.1 (pružanje značajnog doprinosa) primjenjiv (član 10.6.3 - priznanje bez odlaganja - ne može se primijeniti pošto je period zabrane već manji od dvije godine kako je definirano članom 10.6.3) Na osnovu značajnog doprinosa, period zabrane može biti smanjen za tri četvrtine od 16 mjeseci\*. Minimalni period zabrane iznosi četiri mjeseca. (Pretpostavimo za potrebe ovog primjera da je tijelo koje vodi pretres umanjilo kaznu za 10 mjeseci i da period zabrane iznosi šest mjeseci).

Prema članu 10.11, period zabrane, u principu, počinje danom donošenja konačne odluke. U ovom slučaju, pošto je sportista bez odlaganja priznao kršenje antidoping pravila, period zabrane može početi već od dana prikupljanja uzorka, ali u svakom slučaju, sportista mora provesti bar jednu polovinu perioda zabrane (u ovom slučaju tri mjeseca) nakon donošenja konačne odluke (član 10.11.2).

Pošto je nepovoljan analitički nalaz dobijen na takmičenju, tijelo koje vodi pretres automatski diskvalifikuje rezultat postignut na takmičenju (član 9).

Na osnovu člana 10.8, svi rezultati koje je sportista postigao od dana prikupljanja uzorka do početka perioda zabrane također će biti diskvalifikovani, ukoliko princip pravičnosti ne nalaže drukčije.

Informacije navedene u članu 14.3.2 moraju biti javno objavljene, osim ukoliko je sportista maloljetnik, pošto je to obavezan dio svake kazne (član 10.13).

Sportisti nije dozvoljeno učešće na bilo koji način na takmičenju ili u bilo kakvoj sportskoj aktivnosti koja je u nadležnosti bilo koje potpisnice ili njenog člana tokom trajanja perioda zabrane (član 10.12.1). Ipak, sportista se može vratiti treningu sa timom ili koristiti prostorije ili terene kluba ili druge organizacije članice potpisnika ili njenih članova: (a) posljednja dva mjeseca zabrane za sportistu, ili (b) tokom posljednjeg kvartala zabrane ukoliko je kvartal kraći od

dva mjeseca (član 10.12.2). U ovom primjeru, sportisti će biti dozvoljeno vraćanje treningu jedan i po mjesec prije isteka perioda zabrane.

#### PRIMJER 2.

Činjenice: Nepovoljan analitički nalaz na prisustvo stimulansa koji je u grupi specifičnih supstanci pri testiranju na takmičenju (član 2.1); antidoping organizacija je utvrdila da je sportista kršenje antidoping pravila počinio namjerno; sportista nije uspio dokazati da je zabranjenu supstancu uzeo izvan takmičenja u kontekstu koji nije vezan za poboljšanje sportskih performansi; sportista nije bez odlaganja priznao kršenje antidoping pravila nakon stavljanja na teret; sportista je pružio značajan doprinos.

#### **Primjena mjera:**

Početa tačka je član 10.2. Budući da antidoping organizacija može dokazati da je kršenje antidoping pravila učinjeno namjerno a sportista ne može dokazati da je zabranjena supstanca korištena van takmičenja u kontekstu koji nije vezan za sportske performanse (član 10.2.3), period zabrane iznosi četiri godine (član 10.2.1.2).

Imajući u vidu da je kršenje bila namjerna, ne postoji prostor za smanjenje na osnovu stepena propusta (bez primjene članova 10.4 i 10.5). Na osnovu značajnog doprinosa kazna može biti umanjena do tri četvrtine četvorogodišnjeg perioda\*. Minimalni period zabrane iznosi jednu godinu.

Prema članu 10.11 period zabrane će početi na dan donošenja konačne odluke.

Pošto je nepovoljan analitički nalaz dobijen na takmičenju, tijelo koje vodi pretres će automatski diskvalifikovati rezultat postignut na takmičenju.

U skladu sa članom 10.8 svi rezultati koje je sportista postigao od dana prikupljanja uzorka do početka perioda zabrane će, također, biti diskvalifikovani ukoliko princip pravičnosti ne nalaže drukčije.

Informacije navedene u članu 14.3.2 moraju biti javno objavljene, osim ukoliko je sportista maloljetnik, pošto je to obavezan dio svake kazne (član 10.13).

Sportisti nije dozvoljeno učešće na bilo koji način na takmičenju ili u bilo kakvoj sportskoj aktivnosti koja je u nadležnosti bilo koje potpisnice ili njenog člana tokom trajanja perioda zabrane (član 10.12.1). Ipak, sportista se može vratiti treningu sa timom ili koristiti prostorije ili terene kluba ili druge organizacije članice potpisnika ili njenih članova: (a) posljednja dva mjeseca zabrane za sportistu, ili (b) tokom posljednjeg kvartala zabrane ukoliko je kvartal kraći od dva mjeseca (član 10.12.2). U ovom primjeru, sportisti će biti dozvoljeno vraćanje treningu dva mjeseca prije isteka perioda zabrane.

#### PRIMJER 3.

Činjenice: Nepovoljan analitički nalaz na prisustvo anaboličkog steroida pri testiranju izvan takmičenja (član 2.1); sportista je dokazao da je postupao bez značajnog propusta ili nemara; sportista je dokazao da je nepovoljan analitički nalaz uzrokovan kontaminiranim proizvodom.

#### **Primjena mjera:**

Početa tačka je član 10.2. Budući da sportista može pružiti dovoljan dokaz da nije postupao pri kršenju antidoping pravila sa namjerom – postupao je bez značajnog propusta ili nemara i koristio je kontaminirani proizvoda (članovi 10.2.1.1 i 10.2.3) period zabrane iznosi dvije godine (član 10.2.2).

U drugom koraku, tijelo koje vodi pretres razmatra da li je smanjenje na osnovu stepena propusta (članovi 10.4 i 10.5) primjenljivo. Pošto sportista može dokazati da je kršenje antidoping pravila posljedica korištenja kontaminiranog proizvoda i da je njegovo postupanje bilo bez značajnog propusta ili nemara, u skladu sa članom 10.5.1.2, mogući opseg kazne iznosi od opomene do dvije godine. Tijelo koje vodi pretres će odrediti period zabrane u ovom opsegu, na osnovu stepena propusta sportiste. (Pretpostavimo za potrebe ovog primjera da je tijelo koje vodi pretres odredilo period zabrane od četiri mjeseca).

U skladu sa članom 10.8 svi rezultati koje je sportista postigao od dana prikupljanja uzorka do početka perioda zabrane će, također, biti diskvalifikovani ukoliko princip pravičnosti ne nalaže drukčije.

Informacije navedene u članu 14.3.2 moraju biti javno objavljene, osim ukoliko je sportista maloljetnik, pošto je to obavezan dio svake kazne (član 10.13).

Sportisti nije dozvoljeno učešće na bilo koji način na takmičenju ili u bilo kakvoj sportskoj aktivnosti koja je u nadležnosti bilo koje potpisnice ili njenog člana tokom trajanja perioda zabrane (član 10.12.1). Ipak, sportista se može vratiti treningu sa timom ili koristiti prostorije ili terene kluba ili druge organizacije članice potpisnika ili njenih članova: (a) posljednja dva mjeseca zabrane za sportistu, ili (b) tokom posljednjeg kvartala zabrane ukoliko je kvartal kraći od dva mjeseca (član 10.12.2). U ovom primjeru, sportisti će biti dozvoljeno vraćanje treningu jedan mjesec prije isteka perioda zabrane.

#### PRIMJER 4.

Činjenice: Sportista, koji nikada nije imao nepovoljan analitički nalaz niti mu je ikada kršenje antidoping pravila stavljeno na teret, spontano je priznao, u odsustvu drugih dokaza, da je koristio anaboličke steroide da bi poboljšao svoje performance. Sportista je također pružio značajan doprinos.

#### **Primjena mjera:**

Pošto je kršenje namjerno, primjenom člana 10.2.1 ustanovljava se osnovni period zabrane u trajanju od četiri godine.

Nema osnova za smanjenje na osnovu stepena propusta (nema primjene članova 10.4 i 10.5).

Na osnovu samog priznanja sportiste u odsustvu drugih dokaza (član 10.6.2) period zabrane može biti smanjen na polovinu od četiri godine. Samo na osnovu pružanja značajnog doprinosa od strane sportiste (član 10.6.1), period zabrane može biti smanjen za tri četvrtine od četiri godine\*. U skladu sa članom 10.6.4, razmatrajući priznanje u odsustvu drugih dokaza i značajan doprinos zajedno, najveće smanjenje jeste do tri četvrtine četvorogodišnjeg perioda. Minimalni period zabrane iznosi godinu dana.

Period zabrane, u principu, počinje danom donošenja konačne odluke (član 10.11). Ako je priznanje u odsustvu drugih dokaza uzeto u obzir pri smanjenju perioda zabrane, raniji početak perioda zabrane prema članu 10.11.2 nije dozvoljen. Odredba ima za cilj sprečavanje da sportista ostvari dvostruku korist od jednog istog spleta okolnosti. Ipak, ako je period zabrane smanjen samo na osnovu značajnog doprinosa, član 10.11.2 ipak može biti primjenjen i period

zabrane može početi od dana posljednjeg korištenja anaboličkog steroida od strane sportiste.

U skladu sa članom 10.8, svi rezultati koje je sportista postigao od dana kršenja antidoping pravila do početka perioda zabrane bit će diskvalifikovani ukoliko princip pravičnosti ne nalaže drukčije.

Informacije navedene u članu 14.3.2 moraju biti javno objavljene, osim ukoliko je sportista maloljetnik, pošto je to obavezan dio svake kazne (član 10.13).

Sportisti nije dozvoljeno učešće na bilo koji način na takmičenju ili u bilo kakvoj sportskoj aktivnosti koja je u nadležnosti bilo koje potpisnice ili njenog člana tokom trajanja perioda zabrane (član 10.12.1). Ipak, sportista se može vratiti treningu sa timom ili koristiti prostorije ili terene kluba ili druge organizacije članice potpisnika ili njenih članova: (a) posljednja dva mjeseca zabrane za sportistu, ili (b) tokom posljednjeg kvartala zabrane ukoliko je kvartal kraći od dva mjeseca (član 10.12.2). U ovom primjeru, sportisti će biti dozvoljeno vraćanje treningu dva mjeseca prije isteka perioda zabrane.

#### PRIMJER 5.

Činjenice: Pomoćno osoblje sportiste pomaže sportisti da uprkos trajanju perioda zabrane učestvuje na takmičenju pod lažnim imenom. Pomoćno osoblje sportiste priznaje kršenje antidoping pravila (član 2.9) spontano, u odsustvu drugih dokaza, prije nego što je o tome obaviješteno od strane antidoping organizacije o kršenju antidoping pravila.

#### **Primjena mjera:**

U skladu sa članom 10.3.4, period zabrane iznosi od dvije do četiri godine, ovisno od težine kršenja. (Pretpostavimo za potrebe ovog primjera da je tijelo koje vodi pretres odredilo period zabrane od tri godine).

Nema prostora za smanjenje na osnovu stepena propusta pošto je namjera element kršenja antidoping pravila po članu 2.9 (pogledaj komentar na član 10.5.2).

Prema članu 10.6.2 pošto je priznanje jedini relevantan dokaz, period zabrane može biti smanjen do jedne polovine. (Pretpostavimo za potrebe ovog primjera da je tijelo koje vodi pretres odredilo period zabrane od 18 mjeseci).

Informacije navedene u članu 14.3.2 moraju biti javno objavljene, osim ukoliko je sportista maloljetnik, pošto je to obavezan dio svake kazne (član 10.13).

#### PRIMJER 6

Činjenice: Sportista je kažnjen za prvo kršenje antidoping pravila periodom zabrane od 14 mjeseci, koji mu je smanjena za četiri mjeseca na osnovu pružanja značajnog doprinosa. Sada, sportista je počinio i drugo kršenje antidoping pravila koja je rezultat prisustva stimulansa koji nije specifična supstanca pri testiranju na takmičenju (član 2.1); sportista je dokazao da je postupao bez značajnog propusta ili nemara; sportista je pružio značajan doprinos. Da je ovo bilo prvo kršenje, tijelo koje vodi pretres bi kaznilo sportistu sa periodom zabrane od 16 mjeseci i smanjilo mu kaznu za 6 mjeseci zbog pružanja značajnog doprinosa.

### **Primjena mjera:**

Član 10.7 je primjenjiv na drugo kršenje antidoping pravila jer se primijenjuju članovi 10.7.4.1 i 10.7.5.

U skladu sa članom 10.7.1, period zabrane bit će onaj koji je veći od sljedećih perioda zabrane:

(a) šest mjeseci;

(b) polovina perioda zabrane određenog za prvo kršenje antidoping pravila ne uzimajući u obzir bilo kakvo smanjenje po članu 10.6 (u ovom slučaju to bi bilo jednako jednoj polovini perioda od 14 mjeseci, što je 7 mjeseci); ili

(

c) dvostruki period zabrane inače primjenjiv za drugo kršenje antidoping pravila ukoliko bi se to kršenje tretiralo kao da je prvo, bez uzimanja u obzir bilo kakvog smanjenja po članu 10.6 (u ovom slučaju to bi bilo jednako dvostrukom periodu od 16 mjeseci, što je 32 mjeseca).

Tako, period zabrane za drugo kršenje bio bi onaj koji je najveći od (a), (b) ili

(c), što je period zabrane od 32 mjeseca.

U sljedećem koraku, tijelo koje vodi pretres će razmotriti mogućnost suspenzije ili smanjenja u skladu sa članom 10.6 (smanjenje nevezano za stepen propusta). U slučaju drugog kršenja, jedini primjenjiv član je 10.6.1 (pružanje značajnog doprinosa). Na osnovu pružanja značajnog doprinosa period zabrane može biti smanjen za tri četvrtine perioda od 32 mjeseca\*. Minimalni period zabrane iznosi osam mjeseci. (Pretpostavimo za potrebe ovog primjera da je tijelo koje vodi pretres smanjilo period zabrane za osam mjeseci zbog značajnog doprinosa, te da period zabrane iznosi dvije godine).

Pošto je nepovoljan analitički nalaz prouzrokovan testiranjem na takmičenju, tijelo koje vodi pretres će automatski diskvalifikovati rezultat postignut na takmičenju.

U skladu sa članom 10.8 svi rezultati koje je postigao sportista od dana prikupljanja uzoraka do početka perioda zabrane, također će biti diskvalifikovani ukoliko princip pravičnosti ne nalaže drukčije.

Informacije navedene u članu 14.3.2 moraju biti javno objavljene, osim ukoliko je sportista maloljetnik, pošto je to obavezan dio svake kazne (član 10.13).

Sportisti nije dozvoljeno učešće na bilo koji način na takmičenju ili u bilo kakvoj sportskoj aktivnosti koja je u nadležnosti bilo koje potpisnice ili njenog člana tokom trajanja perioda zabrane (član 10.12.1). Ipak, sportista se može vratiti treningu sa timom ili koristiti prostorije ili terene kluba ili druge organizacije članice potpisnika ili njenih članova: (a) posljednja dva mjeseca zabrane za sportistu, ili (b) tokom posljednjeg kvartala zabrane ukoliko je kvartal kraći od dva mjeseca (član 10.12.2). U ovom primjeru, sportisti će biti dozvoljeno vraćanje treningu dva mjeseca prije isteka perioda zabrane.

\*Nakon odobrenja WADA u izuzetnim okolnostima, maksimalno smanjenje perioda zabrane na osnovu značajnog doprinosa može biti veće od tri četvrtine, i izvještavanje i objavljivanje može biti odloženo.